

ZAKŁAD
ARCHITEKTURY
I PLANOWANIA WSI

Przyzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Nr 162

styczeń 2003

Z OPŁATKIEM U KARDYNAŁA

W kaplicy seminaryjnej J.E.ks. kard. H.Gulbinowicz wraz z bp. E.Janiakiem, ks. prof. I.Decem i duszpasterzami akademickimi koncelebrował Mszę Św.

W refektarzu ks. kard. Henryk Gulbinowicz, rektor PWT ks. prof. Ignacy Dec i rektor UW r prof. Zdzisław Latajka złożyli zebrany życzenia.

Nie tylko opłatkiem przyjęto reprezentantów środowiska akademickiego, toteż długo składano sobie życzenia i toczono rozmowy.

Cud poznania

W święto Chrztu Pańskiego 12 stycznia odbyło się doroczne spotkanie opłatkowe środowiska naukowego Wrocławia z JE Ks. Kardynałem Henrykiem Gulbinowiczem i duszpasterzami akademickimi Wrocławia. Obecny był również bp. E. Janiak.

Licznie przybyli pracownicy uczelni wrocławskich. Wypełnili kaplicę Seminarium Duchownego, gdzie uczestniczyli w koncelebrowanej Mszy Św.

Głoszący homilię ks. Janusz Czarny, jak również występujący w refektarzu mówcy odwoływali się do cudu poznania – poznania Prawdy Objawionej i tej dostępnej rozumowi.

Ks. Kardynał przypomniał także jubileusz 300-lecia obchodzony przez UW i Papiński Wydział Teologiczny. Podkreślił znaczenie otwierania się Seminarium Duchownego na świeckie środowisko naukowe, nawet wbrew obowiązującym sztywnym kanonom. Może to też jakiś cud poznania?

Jako gospodarz przemówił ks. prof. I. Dec – JM Rektor PWT. W imieniu nauczycieli akademickich wystąpił JM Rektor UW prof. Z. Latajka.

Dzielono się opłatkami i składano życzenia.

Poniżej zamieszczamy fragmenty homilii i wystąpienie prof. Z. Latajki.

Fragmety homilii wygłoszonej przez

**ks. Janusza Czarnego na Mszy św.
12 stycznia 2003 r.**

z okazji spotkania opłatkowego wrocławskich środowisk akademickich

(...) „Mędrcy świata, Monarchowie, gdzie śpiesznie dążycie..?” Ci przybyli z daleka, z bardzo daleka i są niezwykle tajemniczy. Nawet nie wiadomo kim byli; są nazywani Trzema Królami, bywa, że Magami – Pismo św. podpowiada wszakże, że byli to „Mędrcy ze Wschodu”, którzy **ujrzeli** gwiazdę. Byli to ludzie, którzy czytali księgi i wpatrywali się w niebo gwiazdziste nad sobą – ludzie wiedzy, jednym słowem – intelektualiści. Byli to zatem lu-

dzie, którzy, ujrawszy gwiazdę, właśnie deliberując, analizując, weryfikując i falsyfikując, udali się w drogę. Kiedy jednak przyszli do stajenki „upadli na twarz i oddali Mu pokłon. I otworzywszy swe skarby, ofiarowali Mu dary: złoto, kadzidło i mirrę” (Mt 2, 11). Oznacza to, że uznali w tym Dziecku Boga, bo przed nimi także Bóg odsłonił swą twarz.

Jednakowoż ich droga do złóbka była znacznie dłuższa niż droga pasterzy i najeżona przeszkodami. Przecież po drodze był król Herod, który chciał instrumentalnie wykorzystać ich wiedzę. Widać wszakże, że byli to ludzie o nieuprzedzonym rozumie, o rozumie bez wstępnych założeń, o rozumie, który podąża krok w krok za gwiazdą, a nie wyprzedza jej; o rozumie, który podąża za światłem prawdy, a nie usiłuje być światłem. Potrafili także odrzucić pokusę czysto technologicznego wykorzystania swej wiedzy – po prostu „nie wracali do Heroda, inną drogą udali się do ojczyzny” (Mt 2, 12).

Wspaniałe jest to, że przedmiot odkrycia był ten sam, co i w przypadku pasterzy: „weszli do domu i zobaczyli Dziecię z Matką Jego, Maryją” (Mt 2, 11). I nie ma w tym nic dziwnego, skoro przedmiot poznania przez wiarę i przez rozum jest zawsze ten sam, a jest nim prawda. Jest nim prawda o Bogu i człowieku, a ostatecznie Prawda, którą jest sam Przedwieczny Bóg, ukazujący w Jezusie swe oblicze.

Ciągle jeszcze pamiętam wstrząs, jakiego doznałem jako kleryk, kiedy usłyszałem wyznanie prof. Gumińskiego, który powiedział, iż – według niego – przyrodnik ma więcej powodów do wiary niż teolog. W istocie – wprawdzie zakłada się, że teolog powinien być człowiekiem wierzącym, to jednak przyrodnik, czy to patrząc na niebieski firmament, czy spoglądając w głębię pojedynczej komórki, a nawet w jądro atomu, dojdzie do Tajemnicy. I jeśli nie ma mentalności Heroda, to poprosi, aby Bóg mu ją odsłonił, by sam Bóg odsłonił swą twarz. I wtedy jest wierzący... Rozum, jak gwiazda, przyprowadził go na próg wiary.

Dokończenie na stronie 15

Fot. Jerzy Hutnik

Czar architektury

Spis treści

Cud poznania	3
ROZMAITOŚCI	4
Sto Dni	7
Wspierać dobrych i skutecznych	8
Czekanie na audytora	10
Obradowało KRUWIO	11
Posiedzenie	
Kolegium Prorektorów	11
Perspektywy DFN	13
Wiecha	13
Rozstrzygnięcie Konkursu na hugonotkę 2002	14
Cud poznania	15
KOMITET BADAN NAUKOWYCH	16
Posiedzenia KBN	16
Inauguracja działalności RGISZW	18
Z PRAC RADY GŁÓWNEJ	19
Z prac Krajowej Sekcji Nauki	20
Biblioteka – jacy byliśmy	22
Dwie nagrody PAN	24
Symposium poświęcone Prof. Włodzimierzowi Trzebiatowskiemu ..	26
Czasopisma elektroniczne w 2003 roku ..	30
Nowy system komputerowy do badań	32
Ich los przestroga	34
10 lat FNP	35
II Sympozjum KN „EKOFILIA”	36
W Grodnie i Wilnie	37
PRO HOMINE	38
Kilka pytań do... ..	39
„Microsoft Developer Days 2002”	40
Fundacja MANUS– działalność	41
Na końcu świata	42
XIV LO najlepsze w Polsce	44
Złote strzały studentów PWr	44
NA WYDZIAŁACH	45
Poszukiwanie partnerów do 6 PR	46
Eksperti poszukiwani	46
Oplatek seniorów	46
„Przepraszam, czy to wampiry?...”	47
Otrzęsiny u Architektów	47
„Mobbing na Politechnice Wrocławskiej?” ..	48
Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej	49
Wtorki w Klubie Seniora	49
KSIĄŻKI, które polecamy... ..	50
Wieczór kolęd w auli	50

R O Z M A I T O Ś C I

„KRYSZTAŁOWE BRUKSELKI”

W listopadzie ub. r. kapituła konkursowa powołana przez ministra nauki prof. Michała Kleibera przyznała nagrody „Kryształowej Brukselki” najlepszym uczestnikom 5. Programu Ramowego Unii Europejskiej. Pod uwagę brano liczbę zgłoszonych oraz liczbę zaakceptowanych wniosków, rodzaj projektów, liczbę projektów koordynowanych i wielkość przyznanych funduszy unijnych. Nagroda ta jest przyznawana w sześciu kategoriach: szkoły wyższe, JBR, PAN, duże przedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz nagroda indywidualna.

W kategorii szkół wyższych „Kryształową Brukselkę” otrzymała Politechnika Warszawska. Natomiast nominację konkursową uzyskały: Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechnika Warszawska, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Gdański i Uniwersytet Warszawski.

Spośród dolnośląskich kandydatów oprócz naszej uczelni o nagrodę ubiegał się KGHM „Polska Miedź” zgłoszony w kategorii dużych przedsiębiorstw.

NAGRODY FNP

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej wyróżniła w 2002 r. cztery osoby za wybitne osiągnięcia naukowe. Są to:

- prof. Leon Leciejewicz z Instytutu Historycznego UW i Instytutu Archeologii i Etnologii PAN – w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych,
- prof. Mariusz Jaskólski z Wydziału Chemii UAM w Poznaniu – w dziedzinie nauk przyrodniczych i medycznych,
- prof. Andrzej Udalski z Obserwatorium Astronomicznego UW – w dziedzinie nauk ścisłych,
- prof. Adam Proń z Wydziału Chemicznego PW oraz z Komisariatu Energii Atomowej (CEA) w Grenoble – w dziedzinie nauk technicznych.

„PLAGIAT”

Drżycie niemoralni! Powstał projekt wykrywania plagiatów. Będzie to jedno z zadań Uniwersyteckiego Centrum ds. Informatyzacji, które utworzyli rektorzy 17 państwowych uczelni.

Odtąd każda praca napisana w formie elektronicznej będzie automatycznie sprawdzana przez program „Plagiat”, któ-

ry jest w stanie wykryć teksty przepisane z Internetu. W Stanach Zjednoczonych takie testowanie komputerowe jest obowiązkowe. Obejmuje nie tylko strony www, ale także wszystkie akademickie bazy danych.

No, ale (na szczęście?) nie ma programu wykrywającego fragmenty przepisane z książek istniejących tylko w formie tradycyjnej.

NOWY PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU IV PAN

Przewodniczącym Wydziału IV Nauk Technicznych PAN w kadencji 2003-2006 będzie prof. Władysław Włosiński, wieloletni prorektor Politechniki Warszawskiej ds. naukowych. Jest on specjalistą w dziedzinie inżynierii materiałowej. W poprzedniej kadencji funkcję tę pełnił prof. Kazimierz Thiel.

PREZYDIUM WROCŁAWSKIEGO ODDZIAŁU PAN

W wyniku przeprowadzonych 6 grudnia 2002 r. wyborów ukonstytuowało się Prezydium Wrocławskiego Oddziału PAN na kadencję 2003-2006.

Prezesem Oddziału został prof. Edmund Małachowicz, członek korespondent PAN.

Wiceprezesa to prof. Daniel J. Bem, czł. koresp. PAN i prof. Mieczysław Klimowicz, czł. rzecz. PAN.

Ponadto Prezydium tworzą: prof. Kazimierz Łukaszewicz, czł. koresp. PAN, prof. Marian Mordarski, czł. koresp. PAN i prof. Lucjan Sobczyk, czł. rzecz. PAN.

KONWENT GODNOŚCI HONOROWYCH

18 grudnia powstał Konwent Godności Honorowych, który będzie zajmować się kandydaturami do doktoratów honoris causa i medali. W skład tego gremium wchodzi: prof. H.Hawrylak, prof. J.Sworakowski, prof. A.Wiszniewski i prof. T.Zipser.

ETYKA NASZA POWSZEDNIA

Posiedzenie Senackiej Komisji ds. Akademickich, Rozwoju Kadry i Etyki 9 stycznia poświęcone było w dużej części sprawom etyki. W dyskusji uczestniczył JM Rektor prof. T.Luty i rzecznik dyscyplinarny dla nauczycieli akademickich prof. Krzysztof Tchoń. Rozważano zakres me-

rytoryczny przyszłych prac w tym zakresie i sposób zdefiniowania podejmowanej problematyki. Odniesiono się do istniejących publikacji, zwłaszcza opracowań

Zespołu ds. etyki w nauce przy Przewodniczącym KBN, który opracował zasady „Dobrej praktyki naukowej” (dostępne na stronie <http://www.kbn.gov.pl/etyka/praktyka.html>). i kolejne wydania „Dobrych obyczajów w nauce” – publikowanych przez *Komisję Etyki* przy PAN. Prof. J. Szafrań zapowiedział przedstawienie systemów funkcjonujących w innych krajach. Będziemy starali się informować regularnie naszych Czytelników o postępach prac w tym zakresie.

LICZBA STUDENTÓW MA ZMALEĆ

„Nawet o jedną czwartą może się zmniejszyć w tym roku liczba studentów przyjętych na uczelnie techniczne.” – donosi Gazeta Wyborcza z 26.I.2003. Taką decyzję podjęli obradujący 24 i 25 stycznia rektorzy 25 polskich uczelni”.

KREDYT STUDENCKI A DOCHODY

Departament Szkolnictwa Wyższego uprzejmie informuje, iż w dniu 6 grudnia 2002 r. Minister Edukacji Narodowej i Sportu podjął decyzję o ustaleniu maksymalnej wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie, uprawniającego studenta do ubiegania się w roku akademickim 2002/2003 o pierwszeństwo w uzyskaniu kredytu studenckiego na poziomie **1.150 zł**, o 300 zł wyższym niż w roku ubiegłym.

Z danych przekazanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego wynika, iż podczas akcji kredytowej w roku akademickim 2002/2003 studenci złożyli w bankach 30.678 wniosków o kredyt studencki. Ustalenie wysokości dochodu na poziomie 1.150 zł pozwoli na ubieganie się o kredyt 29.229 studentom, czyli o ponad 2 tysiącami więcej niż w poprzednim roku akademickim.

ERRATA

W grudniowym numerze „Pryzmatu” w artykule o XXIX Festiwalu Barbórkowym Chórów Studenckich błędnie podaliśmy nazwisko dyrygenta Chóru Kameralnego Filii PWR w Legnicy. Jest nim pan Jarosław Lewków. Zainteresowanego i Czytelników przepraszamy.

Z S E N A T U

VI posiedzenie Senatu

(19.12.2002)

JM Rektor przypomniał osobę zmarłego 14 grudnia prof. **Bogusława Kędzi** – wieloletniego profesora i dyrektora Instytutu Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich PWr, specjalisty z zakresu chemii koordynacyjnej i chemii pierwiastków ziem rzadkich. Urodził się w 1935 r. Był rektorem (1980-1981) i prorektorem (1972-1979) PWr, sekretarzem KU PZPR, a od 1984 r. do końca istnienia partii – sekretarzem KW PZPR. Inicjował i rozwijał naukową współpracę z zagranicą. Od 1993 r. pracował w Centralnym Instytucie Ochrony Pracy w Warszawie. Był odznaczony: Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderem Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką PWr i wyróżnieniami resortowymi. Pogrzeb odbył się 23 grudnia 2002 r. na cmentarzu w Wólce Węglowej.

• Wyrażono zgodę na mianowanie prof.dr.hab.inż. **Kazimierza Friedla** (W-12) na stanowisko profesora zwyczajnego i dr hab. inż. **Danuty Kaczmarek** (W-12) na stanowisko profesora nadzw. PWr.

• Senat ustosunkował się do propozycji zmian w Statucie PWr.

(a) Propozycje zaopiniowane przez Biuro Prawne PWr, Senacką Komisję ds. Organizacji i Finansów i po dyskusji na poprzednim posiedzeniu zawierały zmiany dotyczące sposobu oceny nauczycieli akademickich (propozycja §69 ust. 7, §73 ust. 4 i 5, §74 ust. 1, 2, 3, 5). Zapisy prowadzą do uniemożliwienia uchylania się od oceny. W wyniku dyskusji dotyczącej głównie strony formalnej przyjęto proponowane zmiany z poprawkami (64:0:0).

(b) Zmiany dotyczące funduszu nagród dla nauczycieli akademickich (§54 Statutu PWr) pozostają w związku z Rozporządzeniem MENiS z lipca 2002. Wobec akceptacji ze strony Senackiej Komisji ds. Organizacji i Finansów oraz związków zawodowych, przyjęto kwalifikowaną większością głosów (64:0:0) zapis § 54 Statutu mówiący, że każdemu pracownikowi może być przyznana nagroda i odznaczenie niezależnie od zajmowanego stanowiska, a tryb składania wniosków o ich przyznanie określają odrębne regulaminy, zatwierdzone przez Senat.

• Pani Kwestor **A.Maniak** przedstawiła prowidorium dotyczące dotacji budżetowej.

Obejmuje pierwsze półrocze 2003 i stanowi połowę środków przyznanych uczelni w roku 2002. Dla SNJO i SNH dane skorygowano o przepływy międzywydziałowe.

Prof. **E.Kubica**, prorektor ds. organizacji zapowiedział, że dzięki podjętej uchwale podejmie się prace nad przygotowaniem przetargów już w styczniu. Przew. Sen. Komisji ds. Organizacji i Finansów prof. **E.Rafajłowicz** stwierdził, że na tym etapie opinia komisji musi mieć charakter formalny, gdyż postęp w uchwalaniu budżetu państwa wskazuje na to, że okres obowiązywania prowizorium może się skrócić. Senat przyjął prowizorium (64:0:0)

• Rozpatrzono propozycję utrzymania w 2003 r. możliwości dodatkowego wynagrodzenia pracowników ze środków pochodzących ze źródeł innych niż dotacja dydaktyczna (art. 24 ust. 1 p. 1, p. 1a, p. 2 *Ustawy o szkolnictwie wyższym*).

JM Rektor zaproponował utrzymanie zasady, iż zwiększone wynagrodzenie pracownika z tego tytułu w ciągu roku nie może przekroczyć 20% rocznego wynagrodzenia zasadniczego. W uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody Rektora, istnieje możliwość zwiększenia tej kwoty do 50%, a w odniesieniu do cudzoziemców – powyżej 50%. Przew. Sen. Komisji Badań Naukowych i Wsp. z Gospodarką prof. A.Weron wyraził poparcie dla wniosku, zalecił natomiast rozpoznanie skali zjawiska korzystania z takich wynagrodzeń na poszczególnych wydziałach.

Senat zaaprobował uchwałę (62:0:1)

• Dziekan Wydziału Mechaniczno-Energetycznego prof. **Z.Gnutek** przedstawił wniosek o utworzenie na tym wydziale drugiego kierunku – „Energetyki”. Nowa oferta została uzasadniona, poparta proponowaną sylwetką absolwenta i prezentacją kadry (8 samodzielnych pracowników nauk.) mogącej kształcić na tym kierunku. Wniosek znalazł poparcie Senackiej Komisji ds. Studiów i Studentów. Kierunek jest na liście MENiS, zatem nie wymaga akceptacji PKA. Senat zatwierdził propozycję (64:0:0).

• Prorektor ds. Nauczania prof. J.Świątek przedstawił proponowane zasady rekrutacji na studia w r.a. 2003/04.

Proponował, by ocenę maturalną za matematykę i fizykę traktować ze współczynnikiem 2, jeżeli jest to wynik z egzaminu. Drobne zmiany dotyczą premiowania absolwentów kierunkowych szkół. Podano także zasady rekrutacji dla

kandydatów z Maturą 2002, zasady uwzględniania matury międzynarodowej i świadectw absolwentów szkół zagranicznych i certyfikatów językowych. Wniosek poparty przez Senacką Komisję ds. Studiów i Studentów został zaaprobowany (62:0:0).

• Osobno rozpatrywano zasady przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych, gdyż ustala się je raz na całą kadencję. Zmiana dotyczyła tylko uwzględnienia olimpiady wiedzy technicznej. Prof. D.J. Bem zaproponował ponadto, by na wszystkie kierunki elektroniki przyjmować laureatów i finalistów olimpiady wiedzy informatycznej. Wniosek poparła Senacka Komisja ds. Studiów i Studentów, a Senat przyjął (62:0:0).

• Prof. **J.Świątek** przedstawił założenia do reorganizacji studiów doktoranckich. Mają one być „trzecim stopniem” (a tymczasem – drugim?) edukacji. Planuje się wprowadzenie obiektywnych kryteriów rekrutacji, poprawę jakości oferowanych zajęć, stymulowanie aktywności naukowej doktorantów przez coroczne sesje naukowe, wyjazdy na krajowe i zagraniczne staże naukowe oraz występowanie o granty konferencyjne i badawcze. Przewiduje się spieranie działań interdyscyplinarnych i tematyki wynikającej z potrzeby rozwoju kadry naukowej uczelni w określonych kierunkach.

Prorektor omówił koncepcję struktury organizacyjnej studiów doktoranckich (organizacja wydziałowa, możliwe też studia międzywydziałowe, na wniosek dziekana Rektor powołuje kierownika st.d., zajęcia ogólnouczelniane organizowane przez zespół konsultantów będą koordynowane przez doradcę prorektora). Programy studiów doktoranckich zatwierdza Rektor po zaopiniowaniu przez Senat na wniosek rady wydziału. Podano szczegółowe propozycje godzinowe. Stypendia doktoranckie, przyznawane na rok, planowane są w budżecie wydziałowym, a rozdzielane na wniosek kierownika studiów doktoranckich. Należy uwzględnić przy tym strategię rozwoju wydziału i uczelni.

W dokumencie określono również organizację toku studiów i regulamin studium.

JM Rektor odwołał się do spotkania z doktorantami w (18.XII.). Mimo umiarkowanej frekwencji dyskusja była ciekawa, doktoranci wykazali zainteresowanie losem uczelni.

Troskę budzi opóźnianie się nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym, której

Z S E N A T U

jednym z jej punktów ma być zmiana statusu doktoranta. Przepisy przypuszczalnie pójdą w kierunku uznania doktoranta za studenta, ale z pewnymi uprawnieniami pracowniczymi, np. możliwością korzystania z ZFSS.

Zadaniem uczelni jest dążenie do zdobycia przez wszystkie wydziały prawa do habilitowania, co pozwoli powołać na nich studia doktoranckie i uczynić PWr w pełni naukową instytucją.

Prof. **E.Trocka-Leszczyńska** w imieniu Senackiej Komisji ds. Studiów i Studentów stwierdziła, że potrzebna jest dyskusja nad zasadami finansowania i organizacji studiów doktoranckich, odpowiedzialności za kształcenie i jego jakość.

Prof. **D.J.Bem** stwierdził, że Kolegium Dziekańskie na W-4 jest za traktowaniem st. doktoranckich jako III stopnia kształcenia.

Prof. **J.Misiewicz** podniósł kwestię doboru promotorów dla wybieranych w drodze egzaminu doktorantów oraz ewentualnego zróżnicowania wymagań z języków i przedmiotów podstawowych między wydziałami. Podkreślił problem stypendiów.

Prof. **J.Świątek** był zdania, że kwestie te w dużym stopniu powinny być przedmiotem ustaleń rad wydziałów. Dobór promotora jest odrębną kwestią niż kwalifikacja wstępna. Duże znaczenie będzie miał dobór kierunków rozwoju wydziałów.

Prof. **J.Zwoździak** podkreślił decydującą rolę promotora. Jego osoba jest istotna dla kandydata.

JM Rektor stwierdził, że należy zadbać, by konkurs między młodymi ludźmi nie zamienił się w konkurs między promotorami. Prof. **J.Świątek** zauważył, że stypendia można zdobyć również poza uczelnią, zaś w obecnej dyskusji chodzi przede wszystkim o organizację toku studiów. Prof. **J.Misiewicz** przypomniał, że w wielu ośrodkach za doktorantem idzie nie tylko stypendium, ale rodzaj „posagu” na jego badania naukowe.

JM Rektor poprosił o kierowanie dalszych uwag na adresy e-mailowe i przeniesienie dyskusji na fora rad wydziałów.

• Dr **A.Grzegorzyc** złożył interpelację dotyczącą Fundacji „Pro Homine”. Zainspirowany rewelacjami z Gazety Wyborczej (tekst „Zafundowali”) pytał o próby sprywatyzowania mieszkań, o losy składek wnoszonych przez pracowników na fundację i inne szczegóły (problemem tym zajmujemy się szerzej w numerze).

• Prof. **P.Kafarski** zapytał (1) o słupki zamykające na ulicy dojazd do A-2 i (2) o szerzące się ankiety, które przychodzą różnymi drogami – o ile jest to proceder aprobowany przez Uczelnię?

Dyr. **A.Kaczowski** wyjaśnił, że słupki są dziełem służb miejskich i do nich należy kierować ewentualne skargi. JM Rektor odpowiedział w sprawie ankiet, że pracownicy nie mają obowiązku angażowania się w nieznane, zewnętrzne inicjatywy.

• **JM Rektor** pochwalił Forum Aktywności Studenckiej. Prorektor ds. Studenckich dr **K.Rudno-Rudziński** podkreślił zaangażowanie i dojrzałość studenckich organizatorów. Prosił wydziały o wsparcie dla tej działalności.

– Prof. **E.Kubica** poinformował, że ze względu na małą liczbę zainteresowanych (poniżej 10% pracowników) uczelnia jest zmuszona odstąpić od obietnicy pomocy przy wykupieniu zniżek PKP. Pozostaje ustawowa zniżka 30% na pociągi osobowe II klasy. Przypomniał, osoby, które ukończyły 60 lat mogą wykupić legitymację seniora (kasa 19 na Dworcu Gł.) Nowa sytuacja zmusza też do zmiany zasad rozdzielania delegacji.

Ulega likwidacji *Zarządzenie 32/99 w sprawie ograniczeń zatrudniania pracowników i wydatków finansowych*. Odtąd kierownicy mogą kierować się w swoich decyzjach zdrowym rozsądkiem – świadomości, że przekroczenie tych granic może skutkować cofnięciem pełnomocnictwa.

– **JM Rektor** poinformował, że 18 grudnia powstał Konwent Godności Honorowych, który będzie analizować kandydaty do doktoratów honoris causa i medali. W skład tego gremium wchodzi: prof. **H.Hawrylak**, prof. **J.Sworakowski**, prof. **A.Wiszniewski** i prof. **T.Zipser**.

– W wyniku decyzji KRUWiO z dn. 17 grudnia prof. **Kazimiera Wilk** została mianowana koordynatorem DFN na 3 lata. Wiąże się to z posiadaniem części etatu na UWwr.

– Wojewoda zorganizował 14.XII. spotkanie z politykami i prominentami; podpisano tam porozumienie na rzecz wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Prof. **T.Luty** podpisał ten dokument w imieniu Kolegium Rektorów. Należy zastanowić się, jak Senat PWr może włączyć się w ten ruch.

– 20.XII. odbędzie się otwarte posiedzenie Uczelnianego Kolegium Elektorów,

które ma zaznajomić środowisko z wynikami prowadzonych dotąd prac i skłonić zebranych do przedstawienia opinii.

– Osoby pragnące przedstawić swoje przemyślenia na temat Statutu PWr (dostrzeżone błędy, propozycje nowych rozwiązań), proszone są o przekazywanie ich e-mailem lub listownie **JM Rektorowi**.

Prorektor **K.Rudno-Rudziński** zapowiedział szeroko zakrojone (ok. 1000 respondentów) badania ankietowe nad warunkami życia studentów. Prosił o życzliwość i pomoc przy ich realizacji.

Posiedzenie zakończyło się spotkaniem oplatkowym, podczas którego śpiewano kolędy i składano sobie życzenia. Następne posiedzenie – 23 stycznia 2003. (mk)

POSIEDZENIA SENATU

Kolejne posiedzenia Senatu PWr w bieżącym roku akademickim będą się odbywały w następujących terminach:

27 lutego	– godz. 14:00
20 marca	– godz. 14:00
17 kwietnia	– godz. 9:30
22 maja	– godz. 14:00
26 czerwca	– godz. 9:30
10 lipca	– godz. 9:30

OPLATEK W „SOLIDARNOŚCI”

18 grudnia odbyło się spotkanie oplatkowe w siedzibie KZ NSZZ „Solidarność”. Przybył na nie JM Rektor prof. Tadeusz Luty, a także prof. Andrzej Wiszniewski, dr Ludomir Jankowski, dr Tomasz Wójcik i poseł Marek Muszyński.

Organizatorzy tradycyjnie zaprosili również osoby spoza uczelni. Obecni byli: przewodniczący ZR Dolny Śląsk Janusz Łaznowski i przewodniczący KZ NSZZ „S” Akademii Medycznej Bogusław Fuglewicz i dr Andrzej Olszewski.

Spotkanie zaszczytli swoją obecnością ks. prałat Mirosław Drzewiecki, ks. proboszcz Jacek Falkowski (parafia Najśw. Serca Pana Jezusa) i ks. prałat Stanisław Pawlaczek.

Dzieleno się oplatkiem i składano sobie życzenia.

Sto Dni

W poprzednim numerze „Pryzmatu” zamieściliśmy obszerny materiał podsumowujący dorobek organizacyjny i koncepcyjny władz rektorskich po stu dniach rządów. Ciekawi byliśmy, jakie będzie zainteresowanie społeczne dla prezentacji tych informacji „na żywo” i jaka chęć zadania dociekliwych pytań. Możliwość taką stanowiło otwarte spotkanie Uczelnianego Kolegium w dniu 20 grudnia 2002.

Bożonarodzeniowo ustrojona aula PWr i eleganccy uczestnicy posiedzenia – zarówno ci za stołem prezydialnym, jak ci na sali – stwarzała odświeżające wrażenie. Choć większość miejsc była zajęta, nie było tłoczącej się publiczności, która przepychałaby się, by lepiej słyszeć... Być może nie do wszystkich dotarła wiadomość, że zebranie ma charakter otwarty.

JM Rektor bardzo skrupulatnie przedstawił wszystkie aspekty działalności. Z nowości, które chyba nie pojawiły się w publikowanym materiale, była zapowiedź powołania Rady Społecznej Uczelni i podjęcie koordynacyjnych prac nad projektem „Wirtualnej Politechniki”. Poinformował też, jakich prac **nie udało** się jeszcze zacząć:

- zmienić mebli w gabinecie rektorskim,
- zapewnić finansowania najbliższych inwestycji: B-4 i Centrum Dydaktycznego Wydz. Elektrycznego (może dlatego, że nie ma jeszcze zatwierdzonych budżetów MEN i KBN),
- nie rozpoznano problemu zjawiska nieuczciwej konkurencji,
- nie zreorganizowano Działu Współpracy z Zagranicą,
- nie opracowano sposobu lepszego kontaktu z pracownikami administracyjnymi – to ok. 2000 osób,
- nie podjęto decyzji o losie domów wczasowych PWr (mimo decyzji Senatu); trwają negocjacje ze związkami zawodowymi i Przedstawicielstwem Pracowniczym.

(Tu odetchnęliśmy z ulgą, bo cóż by to było, gdyby po stu dniach wszystkie sprawy ciągnące się od blisko 60 lat nagle dałyby się rozwiązać! Władza musiałaby odczuwać pewną pustkę.)

Zaś prof. Tadeusz Luty podsumowując stan rzeczy zacytował kogoś z praktyków demokracji „Największym zaskoczeniem po objęciu władzy było to, że wszystko, co mówiłem w kampanii wyborczej okazało się prawdą!”

W rozpoczętej następnie dyskusji poruszono sprawę przetargów („drobne zakupy”), finansowania studenckich kół nauko-

wych i sprawę statusu adiunktów. Prof. J. Świątek zaproponował ogłoszenie konkursu na najlepsze koło naukowe w regionie.

Dyskusja ożywiła się, gdy zabrał głos dyrektor BG PWr dr Henryk Szarski. Wyraził on obawę, że brak wypowiedzi władz na temat planów budowy nowej biblioteki świadczy o zaniechaniu takich dążeń.

JM Rektor przyznał, że w obecnej sytuacji budżetowej i wobec zaangażowania środków z budżetu państwa w budowę Biblioteki Uniwersyteckiej nie widzi szans na realizację takiego celu. Uznał, że należy z jednej strony włączyć się w e-bibliotekę (pod auspicjami KBN) i rozproszyć bibliotekę nauk ścisłych i przyrodniczych, zaś fakt budowy BUWr traktować jako wstęp do stworzenia biblioteki środowiskowej. W odpowiedzi podkreślano, że wszędzie w świecie buduje się biblioteki, które są również ostoją uczących się (a także wypoczywających) studentów i że można by pozyskać środki sprzedając zbędne obiekty PWr. Wyrażano też wątpliwość, czy wobec braku tradycji współpracy międzyuczelnianej uda się „uspołecznic” nową uniwersytecką inwestycję.

Następnym tematem był stan istniejących obiektów i możliwości prowadzenia remontów

Ograniczenia środków na badania, kwestie konieczności uzyskiwania zgody kierownika grantu na finansowanie ze środków tego grantu funduszu osobowego, problem nadmiaru nadgodzin (związany ze niedoskonałą organizacją pracy, nadmiarem zajęć specjalistycznych).

Poruszone kwestie ze sfery dydaktyki to konieczność przystosowania się uczelni do zmian w systemie kształcenia w szkołach średnich oraz droga kariery dydaktycznej (stanowisko docenta, profesora dydaktycznego).

Odpowiadając na pytanie o zamiar tworzenia nowego Statutu PWr JM Rektor stwierdził, że jego projekt ma być dziełem autorskim – by był spójny. Ponieważ czekanie na nową ustawę o szkolnictwie wyższym trwa już zbyt długo, prace zostaną podjęte w przekonaniu, że „dobry statut wytrzyma każdą ustawę”. Intencją inicjatorów jest likwidacja wynaturzeń demokracji akademickiej (np. Zapisu o wyborze kierownika zakładu w drodze głosowania) i zbytniego rozbudowania procedur wyborczych. Prawo decyzji musi zostać powiązane z odpowiedzialnością za jej skutki. Trzeba uwzględnić kwestie etyki i konfliktu interesów. Preambuła statutu powinna mówić o misji uczelni.

Zebranie zakończyło się życzeniami świątecznymi „lepszego roku i czasu na marzenia o przyszłości – własnej i Politechniki Wrocławskiej”. (mk)

*Rozmowa z prof. Tadeuszem Więckowskim,
Prorektorem ds. Badań Naukowych i Współpracy z Gospodarką*

Wspierać dobrych i skutecznych

Fot. Krzysztof Mazur

– Panie Prorektorze, podobno duże uznanie MENiS uzyskał wzór wniosku o środki na badania własne stworzony na Politechnice Wrocławskiej. Jak udało się osiągnąć ten sukces?

– Uznałem, że działania służące pozyskaniu tych środków wymagają wsparcia organizacyjnego. Poprzednio kierowane do ministra wnioski miały prostszą formę, nie podawało się wielu szczegółów poza danymi statystycznymi. Ty razem wymagano licznych danych, opisu zadań, na które przyznane środki będą przeznaczone, etc. Musieliśmy uwzględnić wydatki na kształcenie doktorantów, na przygotowanie prac habilitacyjnych i szereg innych celów, które wydziały mają w swoich planach. Nie otrzymaliśmy jednak precyzyjnych wytycznych co do oczekiwanej zawartości wniosku, musieliśmy więc stworzyć pewien program działania.

Zorganizowałem spotkanie z prodziekanami odpowiedzialnymi za badania naukowe. Część materiałów, które są podstawą do opracowania wniosku, została przygotowana przez wydziały. Inne dane (np. dotyczące kadry naukowej) były wynikiem prac Działu Nauki i pozostałych służb.

Po uzyskaniu informacji z wydziałów o planowanej przez nie tematyce badań własnych, Dział Nauki opracował odpowiedni wniosek. Na początku grudnia dowiedzie-

liśmy się, że okazał się on najlepiej przygotowaną aplikacją wśród wszystkich nadesłanych przez polskie uczelnie. Wszystkim, którzy włożyli w osiągnięcie tego celu sporo pracy, należą się zatem podziękowania. Mam na myśli zarówno pracowników wydziałów, Działu Nauki, jak i innych służb dostarczających dane.

Cieszy mnie dobry wynik naszych działań i mam nadzieję, że środki, które z tego tytułu zostaną nam przyznane na badania własne, przynajmniej nie będą niższe niż w ubiegłym roku. A skoro wniosek został tak dobrze oceniony – może nawet większe?

– Stałą troską kadry naukowej jest konieczność przeznaczania części środków na badania własne na sfinansowanie zadań, których nie pokrywa bardzo ograniczona dotacja budżetowa, zwłaszcza funduszu płac. Czy widzi Pan możliwości poprawy tej sytuacji?

– Środki na badania własne, na działalność statutową i znaczna część dotacji budżetowej są przekazywane na wydziały (oczywiście po odpowiednich uzgodnieniach).

Z kolei dziekani muszą zaproponować plan rzeczowo-finansowy uwzględniający również środki wypracowane przez wydziały w ramach działalności zewnętrznej. To dziekani podejmują decyzję o wydatkowaniu posiadanych środków: ile przeznaczyć na prace badawcze, czy uzupełnić z tych środków fundusz płac pracowników naukowo-dydaktycznych. Należy pamiętać, że pracownicy ci mają wśród swoich obowiązków wynikających ze stosunku pracy również prowadzenie działalności badawczej w ramach badań własnych i działalności statutowej. (Pracownicy dydaktyczni, którzy nie są zobowiązani do prowadzenia badań, mają o około 100 godzin wyższe pensum dydaktyczne.)

Nie chcemy z góry sugerować dziekanom, jaka część środków przeznaczonych na badania własne i działalność statutową

ma być zablokowana na fundusz płac. Dziekan lepiej zna uwarunkowania swojego wydziału niż prorektor. Jeżeli np. wydział uzyska duży kontrakt i naliczając koszty wydziałowe pozyska środki na pokrycie niezbędnych wydatków, nie będzie musiał blokować środków z badań własnych i działalności statutowej na fundusz płac.

– A jeśli budżet nie domyka się?

– Sprawą dziekana jest podjęcie kroków oszczędnościowych. Będziemy mu w tym pomagać. Nie może jednak liczyć na dofinansowanie ze środków centralnych. Po prostu nie ma takich pieniędzy.

Trzeba dodać, że zbilansowanie budżetu wydziału musi być troską całej jego społeczności. Jeżeli pracownicy nie będą zabiegali o dodatkowe środki – sytuacja wydziału będzie trudniejsza. Nawiasem mówiąc, wysokość naliczanych kosztów wydziałowych nie jest ustalana centralnie – jest w gestii kierowników jednostek organizacyjnych: dziekanów i dyrektorów instytutów.

Władze PWr starają się nie obciążać nadmiernymi kosztami środków na badania. Postanowiono, że **nie będzie się naliczać kosztów ogólnych i wydziałowych od zakupionej aparatury, której wartość przekracza 350 zł.** (W 2002 r. próg ten wynosił 3500 zł). Uwolnioną w ten sposób pulę pieniędzy można przeznaczyć np. na badania naukowe.

Chcemy też wspierać jednostki PWr w staraniach o zlecenia zewnętrzne.

Zwiększeniu konkurencyjności jednostek PWr i poprawie ich szans w przetargach ma służyć **obniżenie od stycznia narzutu na koszty ogólne z 10% na 8% w zleceniach zewnętrznych.**

Ponadto postanowiono, że **Dział Nauki będzie wspomagał jednostki organizacyjne, które chcą uczestniczyć w przetargach**, w ten sposób, że przejmie część zadań z tym związanych: pomoc w załatwianiu wszelkich dokumentów przetargowych, zaświadczenia ZUS-owskie i inne, kaucje itd. (Szczegóły zawarto w piśmie okólnym.) Przy bardzo dobrym zapleczu badawczym poprawi to szanse uczelni na sukcesy komercyjne. Dawałyby podwójną korzyść, ponieważ obok przychodów możemy zyskać pole dla podejmowania prac stosowanych.

Dodam, że poszerzenie zadań Działu Nauki nie spowoduje zwiększenia jego składu osobowego.

– Deklarował Pan także ułatwienie współpracy z regionem.

– Powołałiśmy Biuro Grantów i Współpracy z Regionem. Stosowne zarządzenie już obowiązuje. Biuro rozpowszechnia

informacje o międzynarodowych programach i grantach badawczych, zajmuje się doradztwem, konsultacjami i pomocą w przygotowywaniu wniosków i przy realizacji zaakceptowanych projektów międzynarodowych, prowadzi bazę danych o zagranicznych projektach badawczych PWr, działa jako Lokalny Punkt Kontaktowy ds. 6. PR i współpracuje z regionem i władzami samorządowymi w dziedzinie wykorzystania środków unijnych. Można więc tam uzyskać pomoc w wielu sprawach technicznych, np. gdzie i jak szukać tematów badawczych.

– Pozyskiwanie środków na działalność wydziałów może następować także dzięki realizowanym grantom indywidualnym. Czy pracownicy PWr mają tu osiągnięcia?

– Ubolewam, że na ostatni konkurs KBN wysłano z PWr zaledwie 145 wniosków o granty indywidualne. To oznacza około 12 wniosków na wydział, ale ponieważ wydziały bardzo różnią się pod względem aktywności na tym polu, można powiedzieć, że część jednostek wypada jeszcze gorzej. Nasi pracownicy nie wykazują się w tym zakresie dużą aktywnością. Tymczasem w Polsce są uczelnie, na których z jednej katedry wysłała się 5 wniosków, kilkadziesiąt wniosków z wydziału.

– Może brak zachęt, które skłaniałyby ludzi do aplikowania?

– A może po prostu nie patrzą na problem długofalowo, zaś na krótki dystans łatwiej pozyskać pieniądze gdzie indziej? Realizacja grantu w KBN może nie przynieść pracownikowi naukowemu większego zysku, jest natomiast pracochłonna, zaś działalność dydaktyczna w szkołach prywatnych jest mniej wymagająca intelektu-

alnie i przynosi regularne zyski. To wygodniejsza droga – do czasu, gdy okaże się, że zapominając o badaniach naukowiec stracił kontakt z postępującą nauką. Skutki tego widzimy. W końcu wiele wydziałów naszej uczelni nie ma kategorii A w KBN. Przyczyny tych zjawisk są oczywiście skomplikowane, ale musimy wszyscy zdawać sobie sprawę, że nie podejmując starań o finansowanie z KBN, z 6. PR – zresztą bardzo trudnego – będziemy mieć coraz trudniejszą sytuację. Jako członek jednej z sekcji KBN-owskich orientuję się, jakie środki są przeznaczane na badania i wiem, że nie zawsze wystarczy mieć dobrze przygotowany wniosek o grant. Trzeba też mieć trochę szczęścia, zwłaszcza w takich dziedzinach badawczych, w których poprzeczka jest ustawiona bardzo wysoko. Zatem aktywność w ubieganiu się o granty jest bardzo istotna, a pieniądze z grantów to nie tylko możliwość realizacji badań naukowych, ale i źródło finansowania działalności wydziałów (poprzez koszty wydziałowe).

– Czy uważa Pan, że zwiększenie ilości grantów to rzeczywiście droga do rozwiązania problemów finansowych?

– Powodem do przemyśleń może być przykład jednej z polskich uczelni, która wcale nie przyjmuje dużej liczby studentów, ale jest w dość dobrej sytuacji materialnej, ponieważ czerpie spore kwoty z indywidualnych grantów i z 5. PR. Wykazuje w tej sferze dużą aktywność. Są po prostu możliwe różne drogi rozwoju: albo maksymalizować dotację budżetową przez zwiększanie liczby studentów, albo zabiegać o środki na badania z KBN i programów UE. To kwestia wyboru drogi. Gdybyśmy stopniowo zwiększali nasze przychody z tytułu prowadzonych badań i współpracy z gospodarką, moglibyśmy bez strat trochę ograniczyć rekrutację. Zwłaszcza że algorytm przydziału dotacji budżetowej przez ministerstwo przestał działać.

– To zmuszałoby uczelnię do wzmocnienia jej zespołów badawczych.

– Niewątpliwie naszą szansą będą

istniejące i tworzące się zespoły, które będą zdolne do partnerskiej współpracy z unijnymi zespołami badawczymi. Ponad 90% środków 6. PR skierowana jest na konsorcja pracujące nad szerokimi tematami. Zatem trzeba stawiać na badania interdyscyplinarne. Aby zespół miał szansę włączyć się w wielkie programy, wystarczy czasami wspomóc go stosunkowo niewielkimi środkami. Już 100 – 200 tysięcy na aparaturę może stanowić istotne ułatwienie. Koncentracja szczupłych środków, którymi dysponujemy, to jedyna racjonalna polityka. Z tą myślą stworzyliśmy **Fundusz Rozwoju Badań Naukowych**, który jest oparty na będącym w mojej dyspozycji (zgodnie ze Statutem PWr) 25-procentowym odpisie z funduszu badań własnych. Chcemy odstąpić od dotychczasowych zasad rozdziału tych środków: przeznaczać na rozwój bazy naukowej większe kwoty, choć będzie je można otrzymać rzadziej. Przedmiotem negocjacji i dyskusji są obecnie zasady korzystania z tego funduszu. Chciałbym, żeby nowy system służył promowaniu aktywności, by wspierał zespoły, które inwestują w zaplecze badawcze, zabiegają o systemy jakości, prowadzą badania interdyscyplinarne, tworzą wielkie sieci i w przyszłości mogą być stroną w różnego rodzaju kontaktach badawczych, np. z 6. PR.

– Czy władze uczelni przejmą na siebie ciężar decyzji, które kierunki są priorytetowe?

– Wybór będzie wynikiem dyskusji z dziekanami, prodziekanami, członkami Senatu. Zresztą kierunki te wynikają w znacznym stopniu z założeń przyjętych przez KBN i z naszego włączenia się w europejskie programy badawcze.

Władze uczelni nie mają zamiaru narzucać wydziałom kierunków rozwoju. To one same muszą dokonać analizy celowości inwestowania. Natomiast jednostki organizacyjne wydziału powinny dojść do racjonalnych wniosków, że dobrze funkcjonujące zespoły badawcze mogą w sposób decydujący przyczynić się do pokrycia kosztów utrzymania wydziału.

– Liczy Pan na sukces naszej uczelni w zmieniającej się rzeczywistości?

– Politechnika Wrocławska jest jedną z najsilniejszych uczelni w kraju – w badaniach, jak i w dydaktyce. Według najnowszych danych mamy trzecie miejsce w kraju pod względem ilości publikacji. To upewnia mnie, że gdy znajdziemy zrozumienie pracowników, podjęte przez nas starania muszą przynieść dobre skutki.

– Dziękuję Panu za rozmowę.

Rozmawiała Maria Kisza

Chcieć to móc!

Rozmowa z mgr inż. Alicją Maniak, kwestorem PWr

Czekanie na audytora

– *Nowością dla wielu osób jest fakt, że Politechnika Wrocławska podlega przepisom ustawy o finansach publicznych.*

– Rzeczywiście obowiązuje nas – jako uczelnię państwową – ustawa z 26 listopada 1998 r. (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zmianami). Państwowe szkoły wyższe zalicza się do sektora finansów publicznych na podstawie art. 5 pkt.4 tej ustawy, jako jednostki powołane do wykonywania zadań publicznych. Ustawa służy dostosowaniu naszych regulacji do przepisów unijnych. Była przedmiotem negocjacji akcesyjnych w ramach rozdziału 28. Większość krajów kandydujących posiada już odpowiednie regulacje prawne w tej kwestii.

– *Jak należy rozumieć finanse publiczne?*

– Jest to ogół procesów związanych z gromadzeniem oraz rozdysonowaniem środków publicznych. W myśl ustawy środkami publicznymi są m.in.:

- dochody publiczne,
- środki pochodzące ze źródeł zagranicznych nie podlegające zwrotowi,
- przychody jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych uzyskiwane w związku z prowadzoną przez nie działalnością oraz pochodzące z innych źródeł.

– *A środki publiczne?*

– To pozostałe dochody uzyskiwane przez jednostki sektora finansów publicznych, do których zalicza się: opłaty, dochody z mienia, dochody ze sprzedaży majątku, rzeczy i praw, spadki, darowizny i inne.

– *Jakie są skutki tej sytuacji?*

– Środki publiczne, ich gromadzenie i dysponowanie nimi podlegają od 1 stycznia 2002 r. szczególnej kontroli, jaką jest audyt wewnętrzny (nowelizacja ustawy o finansach publicznych z dnia 27 lipca 2001, Dz.U. Nr 102, poz. 1116).

– *Dotąd mieliśmy do czynienia z audytem jako rodzajem kontroli księgowej.*

– Ustawodawca definiuje audyt wewnętrzny jako ogół działań, przez które kierownik jednostki uzyskuje obiektywną i niezależną ocenę funkcjonowania jednostki w zakresie gospodarki finansowej pod względem legalności, gospodarności, celowości, rzetelności, a także przejrzystości i jawności.

Osoba realizująca te zadania, czyli audytor ma służyć profesjonalną radą kierow-

nikowi jednostki (a więc w tym przypadku rektorowi) w sprawach wewnętrznych procedur zarządzania i kontroli.

– *A więc chodzi o wiele więcej niż wydawanie pieniędzy.*

– Audyt wewnętrzny powinien służyć rektorowi do upewnienia się, czy:

- cele postawione przed uczelnią są wykonywane,
- zasady i procedury wynikające z wewnętrznych lub wewnętrznych przepisów prawa są wdrażane i przestrzegane,
- mechanizmy i procedury stanowiące system kontroli wewnętrznej są adekwatne i skuteczne dla prawidłowego funkcjonowania uczelni.

– *Czy audytor jest reprezentantem ministerstwa, czy też może wybranym pracownikiem, któremu rektor ufa?*

– Jest to osoba specjalnie zatrudniona przez rektora. Z oczywistych przyczyn ustawa zapewnia jej dużą niezależność i szczególną ochronę stosunku pracy. Zwolnienie jej jest możliwe tylko za zgodą Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego.

– *Jakie powinny być kwalifikacje tej osoby?*

– Musi to być obywatel polski z wyższym wykształceniem i doświadczeniem zawodowym (ale niekoniecznie ekonomicznym); nie karany za przestępstwa z winy umyślnej. Audytor musi być osobą o wysokich kwalifikacjach i to bardzo ogólnych, nie tylko finansowych. Powinien mieć dużą intuicję, która pozwoli mu wyczuwać zagrożenia, zanim się pojawią, i dobrze rozumieć mechanizmy działania swej firmy – jej abstrakcyjnego modelu i konkretnej realizacji. Powinien wiedzieć wszystko o wszystkich: o otoczeniu, o konkurencji, o przepisach już istniejących i tych, które mogą się pojawić...

Powinien mieć pewne predyspozycje psychologiczne i talent do nawiązywania kontaktów z ludźmi.

– *Chyba potrzebne są też jakieś potwierdzenia tych kwalifikacji?*

– Audytor musi do końca 2004 roku zdać przed komisją centralną powołaną przez Ministra Finansów specjalistyczny egzamin państwowy nadający status licencjonowanego audytora. Ministerstwo nie zorganizowało jeszcze takich egzaminów,

ale zapewne wkrótce pojawi się taka możliwość.

– *Będą więc organizowane jakieś szkolenia?*

– Przepis o konieczności powołania audytorów został wydany w styczniu 2002 r., więc rynek szkoleń już się uruchomił. Różne wyższe szkoły prowadzą studia podyplomowe dla audytorów (także nasza AE). Są kursy cykliczne, dwu-, pięciodniowe.

– *Proszę podać jakiś przykład spraw, które mogą być przedmiotem pracy audytora.*

– Docelowo, każdy obszar działalności uczelni, w tym analiza obszarów ryzyka. Na przykład wiadomo, że zmniejsza się liczba maturzystów, a więc maleje popyt na kształcenie studentów. Audytor – być może – stwierdzi, że powinniśmy jako uczelnia myśleć o poszukiwaniu innych pól działania w zakresie dydaktyki – przynajmniej w dotychczasowym wydaniu.

Powinien brać też pod uwagę fakt, że zasady przyznawania dotacji budżetowej mogą ulec zmianie. Dotąd uwzględniano liczbę studentów, doktorantów i kadre. MENiS zawiesiło algorytm przyznawania dotacji ze względu na szczegółowe zasady regulacji płac dla szkolnictwa wyższego. Przez dwa kolejne lata środki budżetowe zostały „obcięte”, co było powodem do niepokoju dla wszystkich uczelni. W 2002 roku budżet państwa wywiązał się ze swoich zobowiązań. Jaki będzie 2003 rok?

– *Pracownicy PWr powinni zatem być przygotowani, że w ich jednostkach pojawi się audytor, który będzie analizował lokalne mechanizmy funkcjonowania?*

– Najpierw zapewne dowiedzą się, kto został powołany do pełnienia tej funkcji. Oczywiście przygotowywane jest zarządzenie JM Rektora w sprawie organizacji przeprowadzania audytu w naszej uczelni. Ale rzeczywiście, ta osoba będzie analizować organizację, szacować i oceniać ryzyko działania jednostki, śledzić dysponowanie pieniędzmi z budżetu państwa. Audytor nie tyle ma badać dokumentację (od tego jest wydział kontroli wewnętrznej), ile rozmawiać z pracownikami. Ma omawiać problemy, wyrażać sobie poglądy o niezbędnych kierunkach zmian. Czasem najtrudniejszy problem polega na tym, że jakieś fakty są tak oczywiste dla jednych – np. osób pracujących na szczeblu zakładu czy instytutu, że nie podnoszą ich w dyskusjach z przełożonymi.

– *Dziękuję Pani Kwestor za te wiadomości.*

Rozmawiała Maria Kiszka

Obradowało KRUWiO

Ostatnie w 2002 r., połączone z opłatkiem, posiedzenie KRUWiO odbyło się 17 grudnia ub. r. w Metropolitalnym Wyższym Seminarium Duchownym. Rolę gospodarza pełnił ks. prof. Ignacy Dec, rektor Papieskiego Wydziału Teologicznego, a wśród gości byli m.in. wojewoda dolnośląski Ryszard Nawrat, prezydent Rafał Dutkiewicz i przewodniczący Rady Miejskiej Stanisław Huskowski.

1. Rektorzy omawiali sprawy związane z Dolnośląskim Festiwałem Nauki.

- Na stanowisko środowiskowego koordynatora powołana została prof. Kazimiera Wilk. Będzie ona pełnić tę funkcję do końca 2005 r.

- Przyjęto zasadę powoływania koordynatora spośród samodzielnych pracowników uczelni wrocławskich zrzeszonych w KRUWiO na okres trzech lat kalendarzowych.

- Prof. Kazimiera Wilk przedstawiła plany Dolnośląskiego Festiwalu Nauki (VI DFN we Wrocławiu odbędzie się w dn. 11-20.09.2003r.). Jako sprawozdanie z V DFN rozdała też publikację podsumowującą tę imprezę.

- Działalność DFN na szczeblu koordynatora będzie finansowana przez uczelnie według przyjętego algorytmu, tj. procentowo według ilości studentów poszczegól-

nych uczelni wrocławskich. Zapleczem organizacyjnym koordynatora będzie Biuro Festiwalowe mieszczące się przy UWr. Prof. Kazimiera Wilk będzie w związku z tym pracownikiem UWr (na część etatu).

- Marszałek województwa dolnośląskiego zadeklarował współpracę w zorganizowaniu DFN.

- Rektor Politechniki Opolskiej poinformował, że planowane jest zorganizowanie Festiwalu Nauki w Opolu, z wykorzystaniem doświadczeń wrocławskich.

2. Rektorzy dyskutowali nad dokumentem MENiS „Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego do roku 2010” i odstąpili od podejmowania stanowiska w tej sprawie.

3. Kolegium zapoznało się z informacjami dotyczącymi Dolnośląskich Prezentacji Edukacyjnych TARED i postanowiło objąć tę imprezę honorowym patronatem. IX Dolnośląskie Prezentacje Edukacyjne odbędą się w dniach 12-15 marca 2003 r. w Hali Ludowej.

4. Rektorzy zapoznali się z nowymi przepisami ustawy dotyczącej szkolenia wojskowego studentów i absolwentów wyższych uczelni cywilnych przedstawionymi przez komendanta WSOWL płk dr A.Mutha.

5. Kolegium omawiało sprawy różne:

- Postanowiono objąć honorowym patronatem VIII Koncert Wielkopostny, który odbędzie się w kwietniu br.

- Odczytano list prof. Aleksandry Kubicz, w którym dziękuje ona za nagrodę KRUWiO.

- Przyjęto zasadę rozliczania wydatków Kolegium wg procentowego wyliczenia udziału, którego podstawą jest ilość studentów poszczególnych uczelni – członków Kolegium.

- Wyrażono zgodę na objęcie patronatem Kolegium projektu Euro X Change przygotowywanego przez AIESEC.

- Prof. T. Luty poinformował Kolegium o gotowości do otwarcia Specjalistycznego Centrum Rehabilitacyjnego przy Ośrodku Seniora przy ul. Pautscha.

- Pogratulowano prof. T. Koszycowi otwarcia nowej hali tenisowej na terenie AWF na Stadionie Olimpijskim.

- Prof. T. Luty poinformował o inicjatywie Rektorów PWr i Akademii Muzycznej, dotyczącej organizowania cyklicznych koncertów w Auli Politechniki. Zaprosił całe środowisko akademickie na przyszłe koncerty.

- Prof. T. Luty powierzył uwadze rektorów sprawę lokalizacji pod budowę sali koncertowej dla Akademii Muzycznej. Kolegium powinno wspierać tę inicjatywę.

- Wojewoda Dolnośląski Ryszard Nawrat poinformował o podpisaniu w dn. 14 grudnia dokumentu pn. *Deklaracja działań na rzecz sprawnego przystąpienia do Unii*.

Podkreślił znaczenie regionalnego potencjału naukowego dla dobrego przygotowania projektów i działań na rzecz pozyskania funduszy unijnych i umiejętnego ich zagospodarowania oraz dla przygotowania urzędników obsługujących sprawy integracji.

(na podst. sprawozdania mgr Alicji Samołyk)

Posiedzenie Kolegium Prorektorów

Posiedzenie odbyło się na PWr, w świeżo oddanej do użytku Sali Posiedzeń Senatu.

Na wstępie JM Rektor prof. Tadeusz Luty, który omówił opublikowaną przez MENiS „Strategię rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do roku 2010”. Zapowiedział, że przedstawiony materiał będzie przedmiotem opinii Senatu PWr. Mówił również o przygotowaniach do utworzenia e-Politechniki – uczelni technicznej kształcącej za pomocą Internetu, gdyż taka forma edukacji staje się koniecznością i trzeba się do tego przygotować.

Wybrano wiceprzewodniczącego Kolegium na lata 2002-2005

Został nim prorektor ds. nauczania Akademii Medycznej prof. Zygmunt Grzebieśniak. Był jedynym kandydatem. Spośród uprawnionych 18 osób obecnych było 13.

W tajnym głosowaniu kandydat uzyskał tyleż głosów.

Informatory i materiał filmowy o uczelniach Wrocławia i Opola

W poprzedniej kadencji z inicjatywy Kolegium powstał środowiskowy informator „Uczelnie akademickie Wrocławia” w wersji polskiej i angielskiej. Ze względu na rozszerzenie składu Kolegium o uczelnie Opola postanowiono zmienić nazwę wydawnictwa i dokonać uzupełnień merytorycznych. Powołano komitet redakcyjny złożony z prof. Wojciecha Kaniowskiego (ASP), płk. Jana Cieciewicza (WSOWL) oraz ad. Krystiana Kielbia (AMuz).

Zaktualizowany zostanie również informator „Studia we Wrocławiu” – dla kandydatów na studia w roku akademickim 2002/2003 zawierający dane adresowe oraz kierunki i specjalności, na które rekrutowano. Omawiano kwestie wielkości nakładu, sposobu realizacji zamówienia oraz wyboru wykonawcy.

Dyskutowano ponadto o możliwości opracowania filmu o uczelniach Wrocławia

i Opola. Prawie każda uczelnia ma jakieś filmy promujące jej działalność, ale przygotowanie materiału środowiskowego wymagałoby opracowania scenariusza. Zastanawiano się również, kto mógłby współfinansować taką reklamę środowiska akademickiego. Może Biuro Promocji Wrocławia?

Rekrutacja na rok akademicki 2002/2003

Zaprezentowano zestawienia obrazujące wielkość rekrutacji na bieżący rok akademicki (dane o liczbie kandydatów i przyjętych na studia, limity miejsc na poszczególnych typach studiów). Podsumowano kształcenie na uczelniach – na studiach, studiach doktoranckich oraz na studiach podyplomowych. Wynika z tego, że – **poza UWr** – we Wrocławiu i Opolu studia podjęło 99.517, na studiach podyplomowych – 6047 osób, na studiach doktoranckich – 1821 osób, na studiach doktoranckich zaocznych – 393 osoby. Razem kształconych jest 111.488 osób. (W odniesieniu do Uniwersytetu ustalono, że w roku academic-

kim 2001/2002 kształcił na wszystkich formach studiów 46.944 osoby).

• Promocja najlepszych studentów i absolwentów

Zapoznano się z trzema regulaminami promowania i nagradzania – Regulaminem Konkursu Primus Inter Pares, Regulaminem przyznawania stypendiów Dolnośląskiej Rady Wspierania Uzdolnień przez Fundację Edukacji Międzynarodowej oraz Regulaminem Konkursu na najlepszego studenta i na najlepsze koło naukowe Trójmiasta o nagrodę „Czerwonej Róży”.

Postanowiono, że konkurs o nagrodę Kolegium Prorektorów powinien być 2-stopniowy (I – uczelniany, II – środowiskowy). Prof. Grzebieniak proponował, by nagradzać absolwentów, gdyż są już konkursy adresowane do studentów. Można by objąć tą akcją również koła naukowe. •ró- dłem prestiżu powinna być już sama nominacja do takiego konkursu.

Dyskutowano również nad kryteriami wyboru kandydata do nagrody spośród studentów/absolwentów różnych uczelni, a więc reprezentujących osiągnięcia o róż-

nym charakterze. Stwierdzono, że należy przygotować propozycje uwzględniające specyfikę uczelni, być może odrębne dla artystów. Prof. J. Świątek podkreślił znaczenie nagrody dla wzmocnienia kontaktów uczelni ze środowiskiem pracodawców.

• Kształcenie na odległość

Duże osiągnięcia w dziedzinie kształcenia na odległość mają AGH i Politechnika Warszawska. Pierwszym krokiem do rozpoznania możliwości podjęcia działań w tym kierunku przez dolnośląskie uczelnie była sonda na polskich politechnikach. Uznano potrzebę szerszej dyskusji nad tą sprawą.

• Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego

Dyskutowano nad sprawą rozwoju szkolnictwa wyższego na uczelniach państwowych i niepublicznych. Na uczelniach państwowych kształcenie odbywa się w ramach kierunków studiów, natomiast na uczelniach niepublicznych – na specjalnościach. Stan ten wymaga ujednoczenia. Prof. K. Łopacińska stwierdziła, że Akademia Ekonomiczna ma bardzo dobre wzory we współpracy z uczelnią zawodową z

Legnicy. Prof. Krystyna Zatoń (AWF) podkreślała rolę jakości wykształcenia osób pragnących kontynuować studia po licencjacie z uczelni prywatnych. Porozumienia między uczelniami o dostosowaniu programów na poszczególnych etapach kształcenia mogą ułatwić podejmowanie usm na uczelniach państwowych. Płk J. Ciećkiewicz zaproponował, by poświęcić tej sprawie kolejne spotkanie i zapoznać się z opiniami senatów poszczególnych uczelni. Prof. Świątek poprosił o przesyłanie (e-mailem) uwag nt. strategii rozwoju szkolnictwa wyższego.

• Sprawy różne

Omówiono Dni Aktywności Studenckiej, które odbyły się na PWr, UWr i AE. Prof. K. Łopacińska (AE) podkreśliła zaangażowanie Samorządu Studenckiego AE i duże zainteresowanie samych studentów. Oceniała tę inicjatywę bardzo pozytywnie. Prorektor K. Rudno-Rudziński (PWr) omówił przebieg tej imprezy na Politechnice, zwłaszcza zaangażowanie różnych agend kulturalnych i bal w Pałacyku kończący DAS.

(*Na post. opracowania mgr Hanny Helman*)

Zarządzenia, Okólniki, Ogłoszenia

W ostatnim czasie ukazały się następujące zarządzenia wewnętrzne i pisma okólnie:

• **Zarządzenie wewnętrzne 32/2002** z dnia 19.12.2002 r. w sprawie przekształcenia Działu Informatyzacji Administracji Uczelni w Dział Informatyzacji Politechniki Wrocławskiej oraz utworzenia stanowiska Administratora Systemów Informatycznych w jednostkach organizacyjnych Uczelni;

• **Zarządzenie wewnętrzne 33/2002** z dnia 20.12.2002 r. w sprawie możliwości zwiększenia w 2003 r. wynagrodzeń pracowników Uczelni ponad wysokość ustaloną w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej;

• **Zarządzenie wewnętrzne 34/2002** z dnia 19.12.2002 r. w sprawie zwiększenia wynagrodzenia za czas choroby pracowników nie będących nauczycielami akademickimi w 2003 r.;

• **Zarządzenie wewnętrzne 35/2002** z dnia 31.12.2002 r. w sprawie utworzenia Biura Grantów i Współpracy z Regionem;

• **Zarządzenie wewnętrzne 36/2002** z dnia 31.12.2002 r. w sprawie uchylenia

Zarządzenia Wewnętrznego 32/99 w sprawie wprowadzenia ograniczenia zatrudnienia pracowników i wydatków finansowych;

• **Zarządzenie wewnętrzne 1/2003** z dnia 7.01.2003 r. w sprawie zasad rekrutacji kandydatów na studia na Politechnice Wrocławskiej na rok akademicki 2003/2004;

• **Zarządzenie wewnętrzne 2/2003** z dnia 7.01.2003 r. w sprawie uprawnień laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych ubiegających się o przyjęcie na studia (w latach 2003/2004, 2004/2005, 2005/2006);

• **Zarządzenie wewnętrzne 3/2003** z dnia 8.01.2003 r. w sprawie wysokości opłat za studia oraz limitów przyjęć w rekrutacji w roku akademickim 2002/2003 w miesiącu lutym;

• **Zarządzenie wewnętrzne 4/2003** z dnia 10.01.2003 r. w sprawie udzielania zamówień na sprzęt komputerowy klasy PC w roku 2003;

• **Zarządzenie wewnętrzne 5/2003** z dnia 17.01.2003 r. w sprawie zasad przydziału i przekazywania przyszłym użytkownikom nowych budynków, budowli i pomieszczeń;

• **Zarządzenie wewnętrzne 6/2003** z dnia 20.01.2003 r. w sprawie rejestracji umów

zawieranych przez jednostki organizacyjne Politechniki Wrocławskiej;

• **Zarządzenie wewnętrzne 7/2003** z dnia 20.01.2003 r. w sprawie obowiązku używania i umieszczania godła Rzeczypospolitej Polskiej w pomieszczeniach Politechniki Wrocławskiej;

• **Pismo okólnie 32/2002** z dnia 20.12.2002 r. w sprawie umożliwienia jednostkom organizacyjnym Uczelni jako wykonawcom w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;

• **Pismo okólnie 1/2003** z dnia 17.01.2003 r. w sprawie terminu i trybu składania wniosków o nagrodę Ministra Edukacji Narodowej i Sportu;

• **Pismo okólnie 2/2003** z dnia 17.01.2003 r. w sprawie wnioskowania o nadanie Medalu Komisji Edukacji Narodowej;

• **Pismo okólnie 3/2003** z dnia 17.01.2003 r. w sprawie trybu wnioskowania o odznaczenia (ordery) państwowe;

• **Pismo okólnie 4/2003** z dnia 21.01.2003 r. w sprawie cennika usług świadczonych przez Studium Nauki Języków Obcych.

Perspektywy DFN

Na posiedzeniu Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola w dniu 17 grudnia ub. rektorzy omawiali sprawy związane z Dolnośląskim Festiwałem Nauki. Rektorzy podjęli uchwałę o powołaniu na stanowisko środowiskowego koordynatora prof. Kazimierzy A. Wilk. Będzie ona pełnić tę funkcję do końca 2005 r. Przyjęto jednocześnie zasadę powoływania koordynatora spośród samodzielnych pracowników uczelni wrocławskich zrzeszonych w KRUiO na okres trzech lat kalendarzowych.

Zaproszona prof. Kazimiera A. Wilk przedstawiła „Plany Dolnośląskiego Festiwalu Nauki 2003-2005”. Poinformowała, że na wrzesień i październik planowane są imprezy festiwalowe we Wrocławiu (11-20.IX.), Legnicy (3-4.X.), Jeleniej Górze (10-11.X.) oraz w Wałbrzychu i Ząbkowicach Śląskich (17-18.X.). Wyraziła przekonanie, że głównym celem DFN powinna być popularyzacja osiągnięć nauki, rozwiązań dydaktycznych, promocja uczelni i instytucji naukowych Wrocławia i regionu. W swojej 3-letniej kadencji proponuje szereg konkretnych działań, m.in. współpracę z Urzędem Marszałkowskim, kuratorium i nauczycielami szkół średnich.

Autorka spodziewa się, że można będzie zacieśnić związki między nauką i przedsię-

biorcami, którzy również powinni zainteresować się potencjalnymi możliwościami nauki. Służyć ma temu np. forum dyskusyjne „Nauka – biznes – wspólne wyzwania i możliwości”. Działając na rzecz integracji europejskiej i współpracy międzynarodowej pani prof. K.A. Wilk chciałaby zorganizować „Międzyuczelniane forum integracji europejskiej” obejmujące m.in. zagadnienia komunikacji międzykulturowej. Kierunek tych dążeń jest wsparty członkostwem DFN w European Science Events Association (od grudnia 2001 r.).

Kolejnym nawiązaniem do istotnych kierunków przemian w nauce i w życiu społeczeństwa byłby blok tematów „Uczelnie Wrocławia w drodze do globalnego społeczeństwa innowacyjnego” obejmujący tematykę powiązaną z programami ramowymi Unii Europejskiej.

Działalność DFN na szczeblu koordynatora będzie finansowana przez wrocławskie uczelnie w proporcji do ich liczby studentów.

Biuro Festiwalowe będzie nadal mieścić się na UW, a nowe obowiązki prof. Wilk będą powodem przyznania jej części etatu uniwersyteckiego. Biuro będzie miało mianowanego kierownika (etat p. E. Płoszczańskiej-Radoch współfinansowany przez uczelnie) i sekretariat prowadzony przez osobę zatrudnioną na umowę o dzieło (p. D. Bugajna). Redaktorem stron www będzie dr W.M. Barański, a managerem prasowym

red. Małgorzata Garbas z EDU-SA. Plan biznesowy powstał we współpracy z drem Janem Budką z AE. Dużą rolę w organizowaniu DFN odgrywa wolontariat.

Szczególna rola w całym przedsięwzięciu przypada koordynatorowi honorowemu – pani prof. Aleksandrze Kubicz. W jej gestii będzie przygotowywanie wniosków („projektów”) do UE i o debaty nt. integracji z UE oraz propozycji dotyczących udziału w European Science Events Association.

Kontakty organizatorów i realizatorów festiwalu ze środowiskiem nauczycieli mają się zacieśnić. Z jednej strony będą to działania na rzecz uzdolnionej młodzieży i współpraca z nauczycielami. Z drugiej – inicjatywa powtarzania w ciągu całego roku szkolnego interesujących wykładów festiwalowych.

Pod przewodnictwem K.A. Wilk będzie działała Rada Programowa DFN, w skład której wejdą: koordynator honorowy, koordynatorzy z 11 uczelni i 3 instytutów PAN oraz pełnomocnik ds. regionu. W jej pracach będą też uczestniczyć na prawach obserwatorów przedstawiciele miasta i regionu, kuratorium, dyrektorzy Filii PWR (lub ich reprezentanci) i inne osoby mogące wnieść nowe treści do programu DFN.

Następnym etapem prac nad festiwałem było zorganizowane 22 stycznia spotkanie, które potwierdziło wyżej wymienione założenia. (mk)

Wiecha

Dobry budowlany obyczaj każe świętować dojsię do szczytu budynku. 23 grudnia odbyła się taka uroczystość we wnętrzu rosnącego szybko obiektu Wydziałów IZ oraz Mechanicznego. Schronieniem przed trzaskającym mrozem było przyziemie B-4 – przyszły garaż. Nieco ciepła dawały dmuchawy gorącego powietrza. Przygotowane przez wykonawcę stoły i gorące dania obiecywały rekompensatę za czas spędzony na mrozie w celu kontemplowania konstrukcji. Wyświetlany wirtualny obraz pokazywał przyszły wygląd budynku, którego zarysy wynurzają się już z rusztowań i szalunków.

Zainteresowani mogli obejrzeć sale wykładowe, obszerną halę, pokoje pracowników i wiele innych ciekawych pomieszczeń.

Przedstawiciele Mitexu, kadra naukowa, dziekani i władze rektorskie zostały powitane przez seniora budowy prof. E. Chlebusa.

JM Rektor wyraził uznanie dla tempa prac. Prorektor E. Kubica jako osoba dysponująca odpowiednimi kompetencjami poinformował, że niezbędnym elementem

świętowania „wiechy” jest wbicie trzech 3-calowych gwoździ (chyba w kalenicę?) – najlepiej jednym uderzeniem siekiery. Niestety chętnych do tego wyczynu nie znaleziono, zresztą prace na szczycie budynku jeszcze trwały.

Wyczerpani zwiedzaniem goście skierowali się do stołów, gdzie mogli się raczyć posiłkiem nadziewanym kaszą i innymi specjałami, które zapewne są ziszczeniem zimowych snów budowlanka.

Szczęście byłoby absolutne, gdyby nie pragnienie generalnego wykonawcy, by dostarczyć zebranym czegoś „dla ducha”. Zaprezentowano występy kabaretu wystylizowanego na ekipę pracowników budowlanych. Denny poziom tych występów, które na dodatek zagłuszały wszelkie możliwości rozmowy z innymi uczestnikami spotkania, każe nam przypomnieć jakże słuszne hasło z minionej epoki: Studenci do nauki, ... budowlancy na budowę. (mk)

Fot. Krzysztof Mazur

**Rozstrzygnięcie Konkursu
na naj błyskotliwsze
"słówko" typu steinhausowskiego
(hugonotkę)
w Roku Steinhausa 2002**

Jury konkursu w składzie:

Prof. Roman DUDA – redaktor Wiadomości Matematycznych
Dr Bogusław LIWINIEC – twórca teatru KALAMBUR, senator RP
Dr Andrzej MICHALSKI – laureat I nagrody za hugonotki w 1995 roku
Dr Rościśław RABCZUK – przewodniczący Komisji Popularyzacji Matematyki OWr PTM
Prof. Aleksander WERON – dyrektor Centrum Steinhausa

po zapoznaniu się dn. 11 grudnia 2002 r. z pięćdziesięcioma propozycjami „słówek” postanowiło przyznać jedną nagrodę I stopnia, dwie nagrody II stopnia ex aequo, jedną nagrodę III stopnia oraz 5 wyróżnień niżej wymienionym osobom za cytowane – bez kosmetyki redakcyjnej, po nazwisku autora i jego godła – hugonotki:

I nagroda – Adam SPODENKIEWICZ, muzyk (Wrocław), ASPOD
„Różniczka – rezultacik odejmowanka”
„Kameleon – ni wielbłąd ni lew”

II nagroda – Józef TRYTEK – nauczyciel matematyki (Radłów), DAWID

„Ulubiony kwiat Sinobrodego – żonkiller”
„Stosunki USA z Afganistanem (po 11 września) – binladenarne”

II nagroda ex aequo – Kaja WÓJCIK, uczennica Gimn. Nr I (Wrocław), KROPKA

„Pożegnanie z ryżem – Paryż!”
„Hasło ZOMOwców – zapalki!”

III nagroda – Alina GOŁECKA – (Wrocław), BRYZA+ZEFIR
„Uśmiechanie się do stewardessy – zaloty”
„Stary gołąb – gruchot”

Wyróżnienia otrzymują:

Ewa RYŃSKA-SPODENKIEWICZ – dziennikarka (Wrocław), ERS
„Czajnik – kontrolerzy w herbaciarni”

Iwona LASKOWSKA – ekonomistka (Wrocław, AE), KULA U NOGI

Inaczej „tu nie palimy” – tu fajnie!

Ryszard RUDNICKI – emer. matematyk (Wrocław), PANNA
„Maszkara – zapytanie karciarza o kolor”

Jacek NIJAK – socjolog (Inowrocław), JN76

„Monumentalna siedziba władców wzniesiona w niedłu gim czasie – zamek błyskawiczny”

Kinga CZERNICHOWSKA – uczennica Gimn. Nr I (Wrocław), JELONEK

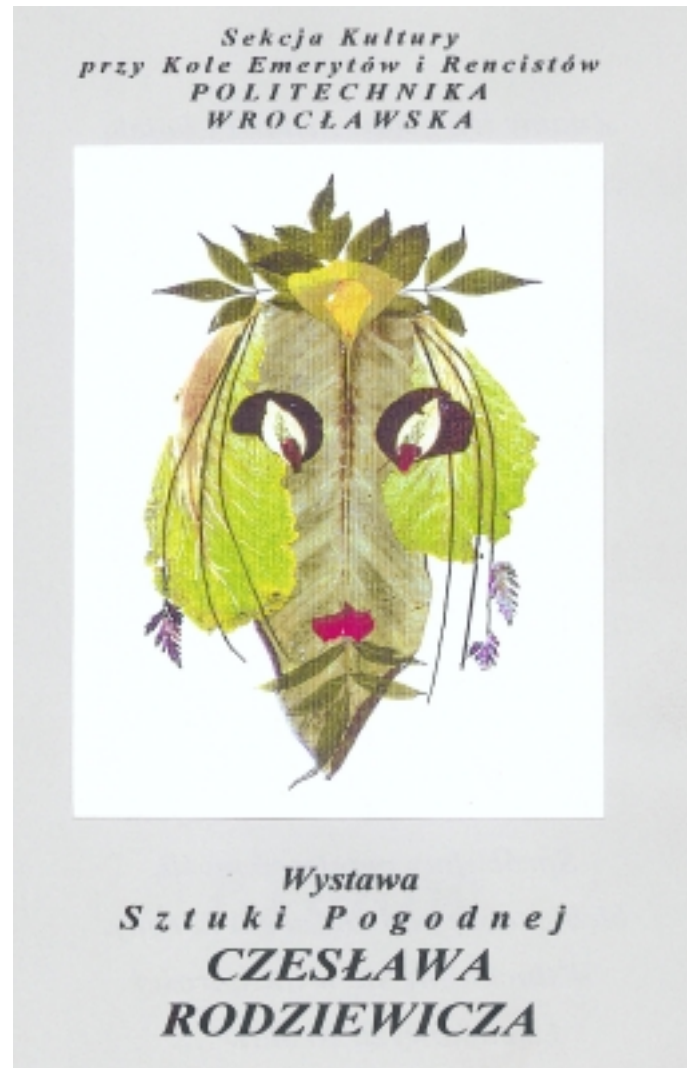
„Mężczyzna, który się przytula – Tulipan”

Jury Konkursu postanowiło również przyznać nagrodę specjalną Janowi SOKOLSKIEMU (Wrocław), ADAM BUDRYS – autorowi wierszyków o aforyzmach i „słówkach” steinhausowskich oraz 11 błyskotliwych hugonotek (poza konkursem).

Wszyscy laureaci i wyróżnieni uczestnicy Konkursu otrzymują nagrody książkowe ufundowane przez Centrum Steinhausa i Wydawnictwo Oświatowe ATUT we Wrocławiu.

**Dyrektor Centrum im. Hugona Steinhausa
Prof. dr hab. Aleksander Weron**

Wrocław, 11.12.2002 r.

14 stycznia odbył się kolejny wernisaż wystawy organizowanej przez Sekcję Kultury przy Kole Emerytów i Rencistów PWr. Tym razem mieliśmy okazję poznać serię obrazów – kompozycji roślinnych autorstwa Czesława Rodziewicza. Autor nadał im wspólny tytuł: „Mądrości Liściakowych Królów”. Każdy z obrazów przedstawiających głowy królewskie zaopatrzony w stosowną do jego charakteru sentencję. Były to kompozycje wykonane głównie z zasuszonych liści (jak sam tytuł wystawy wskazuje), z dodatkami płatków kwiatowych i traw. Artysta umiał dobrze wykorzystać ten nietrwały materiał, aby stworzyć obrazy delikatne i zarazem bardzo wyraziste. Pani Izabela Hudyma otwierając wystawę podkreślała wielką pogodę ducha autora. Dzieła odzwierciedlają jego lekko ironiczne spojrzenie na świat i ludzi sprawujących władzę.

Pan Czesław Rodziewicz znany jest od wielu lat we Wrocławiu jako artysta wszechstronny: grafik – twórca wielu exlibrisów, założyciel szkoły haftu (w latach siedemdziesiątych), a także poeta. Jego wiersze zebrane w tomiku „Odnaleźć siebie” opublikowało wydawnictwo s.s. Loretanek. Od wielu lat tworzy prace z liści pokazywane na licznych wystawach w domach kultury. Jest też aktywnym animatorem kultury: prowadzi kursy dla młodzieży i przedszkolaków, warsztaty dla rencistów.

Ostatnio jego pasją jest propagowanie akcji powrotu gondoli lub łodzi spacerowych na Odrę. Ma nadzieję zainteresować tym pomysłem władze miasta i firmy, które mogłyby sponsorować takie przedsięwzięcie. Marzy o dniu, kiedy nasze miasto wreszcie zwróci się ku rzece i będzie wykorzystywać jej walory rekreacyjne. (km)

Cud poznania

Dokończenie ze strony 3

Wiara odsłania niedostępne rozumowi horyzonty. Tak jak to było w Efezie. Gdybyśmy się tam znaleźli na przełomie VI i V wieku p.n.e., to przy odrobinie szczęścia spotkalibyśmy tam mędrca o imieniu Heraklit. Tenże, patrząc na świat, dziwował się wielce, że ów świat taki zmienny, wariabilistyczny, że wszystko płynie, że nie ma nic stałego, co najwyżej stała jest zmienność. A przecież jednak Heraklit doszedł do tego, że „złymi świadkami są oczy i uszy dla ludzi, którzy mają dusze barbarzyńców”. Oparty na obserwacji rozum „barbarzyńców” może przesłonić Tajemnicę. Mędrzec Heraklit, wiedząc o tym, odkrył, że wszystkim rządzi *logos* – stały, wewnętrzny porządek kosmosu – przez „niebarbarzyńców” doświadczany, lecz nie w pełni rozumiany. Ten to *logos* stanowi „αρχη” – przasadę i sens świata. I tu zatrzymał się Heraklit, choć przecież doszedł daleko... Jeszcze bowiem nie nastąpiła „pełnia czasu”.

Kiedy wszakże „nadeszła pełnia czasu, Bóg zesłał swojego Syna, zrodzonego z niewiasty...” (Ga 4, 4) i gdybyśmy się znaleźli w Efezie w drugiej połowie I wieku n.e., to, przy odrobinie szczęścia, spotkalibyśmy Apostoła Jana, który tam dotarł wraz z Maryją, Matką Jezusa. Moglibyśmy wtedy podglądać jak - ogarnięty Bożym objawieniem – pochyla się nad czystą kartą i zaczyna pisać: „Ev αρχη ηνο Λογος...”. „Na początku było Słowo...” Na początku?! Czy może Przasadą wszystkiego było Słowo? Słowo?! Czy może Logos, Sens i Oś świata? „A Logos był u Boga i Bogiem był Logos...” Owszem – Słowo, bo przez Nie wypowiada się Bóg do świata, mówi o Sobie, odsłania swą twarz. „Wielokrotnie i na różne sposoby przemawiał niegdyś Bóg do ojców przez proroków, a w tych ostatecznych dniach przemówił do nas przez Syna” (Hbr 1, 1). Oczyma wiary bowiem czytając historię Logosu – Słowa, dochodzimy do miejsca w Prologu św. Jana zupełnie oszałamiającego i porażającego swą wymową: „A Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas” (J 1, 14). Odwieczny Logos stwarza („wszystko przez Nie się stało, a bez Niego nic się nie stało, co się stało...”); Odwieczny Logos daje życie („w Nim było życie...”); a teraz Odwieczny Logos staje się ciałem, Bogiem – Człowiekiem. (...)

Eminencjo! Czcigodni Goście!

Bracia i siostry!

Ojciec św. Jan Paweł II napisał na wstępie encykliki „*Fides et ratio*”, że „wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy”.

Właśnie kontemplowana w Jezusie Nowonarodzonym prawda jednoczy rozum i wiarę, ta prawda jednoczy nas, tutaj zgromadzonych. Ale te skrzydła rozumu i wiary niech wyniosą nas jeszcze wyżej, jak orła pod słońce, tak byśmy dostrzegli miłość, miłującą twarz Boga. Znajdziemy ją w każdym człowieku, odkąd Bóg stał się człowiekiem w Jezusie Chrystusie, który „jakoś utożsamiał się z każdym człowiekiem” („*Redemptor hominis*”). Poszukiwanie zatem miłości zawsze sprowadzi się do szukania oblicza Jezusa w każdym człowieku, bo Bóg pokazał swe oblicze, zadziwiająco podobne do twarzy człowieka. Wprawdzie kończy się czas Bożego narodzenia i przyjdzie nam zamknąć betlejemską szopkę i pogasić choinki, ale nasza wędrówka przez rozum i wiarę do Boga – Człowieka ciągle trwa i jest naszym wspaniałym przeznaczeniem. Amen.

Ks. Janusz Czarny

Wystąpienie

JM Rektora

Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Zdzisława Latajki na spotkaniu opłatkowym

Eminencjo, Najdostojniejszy Księżę Kardynał, Metropolito Wrocławski!

Ekscelencje, Dostojni Księża Biskupi wraz z kapłanami tu obecnymi!

Magnificencje, szanowni rektorzy uczelni wrocławskich!

Drodzy przedstawiciele środowiska akademickiego i naukowego Wrocławia!

Panie i Panowie!

W imieniu całej społeczności akademickiej Wrocławia chciałbym bardzo serdecznie podziękować Jego Eminencji Księdzu Kardynałowi, Księdzu Rektorowi Papieskiego Wydziału Teologicznego i Centralnemu Ośrodkowi Duszpasterstwa Akademickiego „Maciejówka” za zaproszenie nas na tradycyjne spotkanie opłatkowe w gościnne progi Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego.

Tak liczna obecność przedstawicieli środowiska akademickiego jest najlepszym dowodem, jak bardzo cenimy sobie te coroczne spotkania odbywające się w pierwszych dniach stycznia. Nasze dzisiejsze spotkanie jest również świadectwem obecności i znaczenia pierwiastka duchowego oraz wartości etycznych w środowisku akademickim. To właśnie z tych źródeł uczelnie wyższe czerpią siłę w swym wielowymiarowym rozwoju.

W tym miejscu chciałbym zacytować słowa Ojca Świętego Jana Pawła II, który powiedział, że środowiska akademickie są odpowiedzialne nie tylko „za *wykształcenie w wąskim zakresie naukowej specjalizacji*”

„za *wychowanie dopełni ludzkiej osobowości*”. I dalej: „*Na tym tle widać wyraźnie, jak doniosła jest rola szkół wyższych. To w znacznej mierze na nich spoczywa odpowiedzialność za życie duchowe i intelektualne Narodu.*”

Powyższe słowa Ojca Świętego są szczególnie aktualne na początku XXI wieku. Prowadząc badania naukowe musimy mieć na uwadze by przedmiot badań nie był wrogi człowiekowi.

W poetyckim obrazie Bożego Narodzenia, jaki pozostawił nam polski poeta, Franciszek Karpiński, słyszymy o tym, że gdy „*Bóg się rodzi – ogień krzepnie, moc truchleje*”, a dalej o tym, że niezwykła łaska Opatrzności pozwoliła nam „*poznać to przed wielmożami*”. Jakże często i my, w swoich laboratoriach, pracowniach, bibliotekach stajemy przed cudem poznania. Ileż razy doświadczamy zachwyty nad tym, co dane jako pierwszym: zobaczyć, zrozumieć, rozpoznać. Dlatego życzę by każdy z nas głęboko zapisał w pamięci również następujące słowa Ojca Świętego: „*Zbyt często zdarza się bowiem, że to, co człowiekowi udaje się wytworzyć dzięki wciąż nowym możliwościom myśli i techniki, podlega swoistej alienacji – jeśli nie całkowicie, to przynajmniej w jakiejś mierze wymyka się spod kontroli twórcy i skierowuje się przeciw niemu*”.

„*Gwiazda Zbawcę im ogłasza, nadzieją się cieszą*” słyszymy w kolędzie o Mędrcach biegnących do Betlejem. Gdzie jest nasze Betlejem, gdzie nasza gwiazda-przewodniczka? Najpewniej poprowadzi nas, gdy będziemy szybować wspierani oboma skrzydłami: skrzydłem wiary i skrzydłem mądrości. Jak bardzo istotne są tutaj słowa z encykliki „*Fides et ratio*”, które pozwolę sobie zacytować:

„*Jest zatem konieczne, aby wartości, które człowiek wybiera i do których dąży swoim życiem, były prawdziwe, ponieważ tylko dzięki prawdziwym wartościom może stawać się lepszy, rozwijając w pełni swoją naturę. Człowiek nie znajduje prawdziwych wartości zamykając się w sobie, ale otwierając się i poszukując ich także w wymiarach transcendentnych wobec niego samego*”.

„*Ciemna noc w jasności promienistej brodzi*” – niech i nam tej jasności nie zabraknie na naszej drodze do Betlejem.

„*Cicha noc, święta noc, pokój niesie ludziom wszem*” – niech pokój będzie w naszych domach, w naszych społecznościach uczelnianych. Niech trwające trzy wieki wrocławskie środowisko akademickie szybuje ponad wszelkimi podziałami, niezgodą i waśnią ku Prawdzie, tej, o której słyszymy, że oto zajaśniała światu. ✨

Posiedzenia KBN

Posiedzenie 19 grudnia 2002 r.

- Komitet postanowił ogłosić konkurs na wykonanie projektu badawczego zamawianego przez KBN pn. „Polskie dziedzictwo kulturowe w nowej Europie”. Intencją projektu jest ochrona i promocja naszego dziedzictwa narodowego, co oznacza przede wszystkim starania o włączenie jego części do kanonu kultury powszechnej, gdyż to właśnie kultura powinna być wizytówką Polski w nowej Europie i rękojmią zachowania naszej tożsamości. Przewiduje się **interdyscyplinarny charakter projektu** i jego realizację przy udziale partnerów zagranicznych.

- Przyjęto rozliczenia raportów rocznych i końcowych z wykonania w 2001 r. zadań w ramach projektów 5. Programu Ramowego UE realizowanych przez jednostki naukowe oraz podmioty działające na rzecz nauki.

- Zaaprobowano przedłużenie do 30 czerwca 2003 r. terminu realizacji projektu E! 1968 ROBCRANE pt. „Inteligentny system sterowania ruchem mostu suwnicy pomostowej” (projekt realizowany przez AGH).

- Postanowiono, że do chwili ostatecznego podziału środków na działalność statutową jednostek naukowych w 2003 r. jednostkom zostanie przekazana „pierwsza rata” dotacji podmiotowej w wysokości 1/3 kwoty dotacji danej jednostki przyznanej na 2002 r.

- Zapoznano się ze stanem realizacji programu PIONIER w latach 2001-2002 oraz analizą ekonomiczną tego przedsięwzięcia. Wynika z niej, że inwestycja zwróci się w ciągu 15 do 30 miesięcy.

- **Zwiększono środki na działalność statutową jednostek naukowych w 2002 r. o 10.999.100 zł do łącznej wysokości 1.246.804.700 zł**, z czego: na aparaturę naukowo-badawczą niezbędną do wykonywania zadań w ramach działalności statutowej – **7.795.000 zł**, a na zwiększenie dotacji podmiotowej – **3.204.100 zł**.

- Zwiększono środki finansowe na badania własne szkół wyższych w 2002 roku o **43.926.658 zł** do łącznej wysokości **258.926.658 zł**.

- Zwiększono o **12.693,18 zł** środki przyznane Instytutowi Fizjologii i Patologii Słuchu

ch w Warszawie na pokrycie kosztów realizacji inwestycji.

- Komitet zapoznał się z informacjami:
 - na temat uczestnictwa Polski w 5. PR UE oraz inauguracji 6. PR.

- o realizacji budżetu *Nauki* wg stanu na 30 listopada 2002 r.

- Ponadto drogą głosowania obiegowego (między posiedzeniami):

- przyznano **113.661 zł** Bibliotece Gł. Akademii Medycznej w Białymstoku na dofinansowanie działalności wspomagającej badania.

- przyznano **20.000 zł** ALTKOM-owi Akademia Sp. z o.o. tytułem refundacji części kosztów przygotowania wniosku w konkursie UE na wsparcie centrów doskonałości.

- przyjęto zasady dofinansowania projektów CRAFT.

- podjęto uchwałę o przyznaniu środków finansowych na dofinansowanie badań naukowych i prac rozwojowych będących częścią programów EU lub innych programów międzynarodowych w latach 2002-2005.

Posiedzenie 16 stycznia 2003 r.

Zmienił się skład Komitetu Badań Naukowych. 14 stycznia 2003 r. premier odwołał ze składu Komitetu Jacka Piechootę, a na jego miejsce powołał Jerzego Hausnera – ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej. Ponadto prof. dr hab. inż. Jerzy Błażejowski jako nowy przewodniczący Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego będzie uczestniczył w posiedzeniach KBN z głosem doradczym.

- Komitet zapoznał się z informacją o wynikach korespondencyjnego głosowania nad uchwałą rozdzielającą środki **na działalność statutową jednostek naukowych w 2003 r.**: Postanowiono przeznaczyć **409.868.200 zł** jako „pierwszą ratę” na ten cel.

W trakcie obrad rozdysponowano ponadto:

- **18.156.665 zł** na dofinansowanie w latach 2003-2006 badań naukowych i prac rozwojowych będących częścią 5. PR, MSN i Inicjatywy EUREKA (w tym w 2003 r. – 8.588.427 zł, w 2004 r. – 5.428.847 zł, w 2005 r. – 3.834.727 zł, w 2006 r. – 304.664 zł.)

- równowartości **171.798 euro i 302.250 \$** na opłacenie w 2003 r. składek na rzecz instytucji międzynarodowych, w tym na rzecz:

- Inicjatywy EUREKA 41.484euro,
- Europejskiej Konferencji Biologii Molekularnej 125.247 euro,
- OECD (Global Science Forum) 3.417 euro,

- OECD (Grupa Ekspertów do spraw Harmonizacji Prawa w Biotechnologii) 1.650 euro,

- Zjednoczonego Instytutu Badań Jądrowych w Dubnej (1 rata zaległej składki członkowskiej za rok 1998) 300.000 \$,

- Światowej Federacji Przemysłowych i Technologicznych Organizacji Badawczych (WAITRO) 750 \$,

- Międzynarodowego Centrum Informacji Naukowo-Technicznej (MCINT) 1500 \$.

- **56.000.000 zł** na dofinansowanie w 2003 r. kosztów utrzymania specjalnych urzędzeń badawczych z zakresu infrastruktury informatycznej przeznaczonych dla jednostek naukowych będących jednostkami wiodącymi miejskich sieci komputerowych i centrów komputerów dużej mocy obliczeniowej.

- równowartości **22.707.483 euro** na sfinansowanie I raty wkładu strony polskiej z tytułu uczestnictwa w 6. PR UE w 2003 r.

W dalszej części posiedzenia Komitet:

- przyjął raporty z wykonania zadań realizowanych w 2001 r. w ramach projektów 5. PR.

- zapoznał się z informacją na temat przystąpienia Polski do programu wspólnotowego pod nazwą „eContent”

- Odstąpił od ustanowienia projektów celowych zamawianych (ze względu na odstąpienie od zawarcia umowy przez jednostki naukowe):

- „Opracowanie metodyki i wytycznych sporządzania bieżących i okresowych badań stanu technicznego i bezpieczeństwa wałów przeciwpowodziowych z zastosowaniem współczesnych metod oraz technik badawczych i obliczeniowych”,

- „Określenie możliwości zmniejszenia ilości odpadów z procesów odlewniczych i metody zagospodarowania tych odpadów spełniające wymogi Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska”.

- Odłożył na następne posiedzenie postanowienie co do zmiany kategorii Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu.

KBN KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH

• Postanowił przedłużyć do 31 grudnia 2003 r. termin realizacji projektu E! 2602 MICRODEFROST wykonywanego przez Instytut Radioelektroniki PW.

Komitet zapoznał się:

• z propozycją Przewodniczącego Komitetu skierowaną do komisarza UE do spraw społeczeństwa informacyjnego, by zorganizować w Warszawie konferencję „Information Society Technologies 2004”,

• „Deklaracją” przesłaną przez Ministra Nauki do komisarza UE do spraw badań (oferuje ona udostępnienie naukowcom z państw UE oraz krajów kandydujących, które przystąpiły do 6. PR, możliwości udziału w krajowych programach badawczych);

• wydatkami budżetowymi działu *Nauka* wg stanu na 31 grudnia 2002 r.

• planem zadaniowo-finansowym na rok 2003 dla działu *Nauka*,

• II (poprawioną) wersją projektu ustawy o finansowaniu nauki (dokument dostępny na stronach internetowych KBN - <http://www.kbn.gov.pl/pub/kbn/docs/ustfin/index.html>)

KBN zaakceptował zasady dofinansowania udziału w 6. Programie Ramowym Unii Europejskiej:

Komitet Badań Naukowych będzie dofinansowywał udział polskich jednostek naukowych lub podmiotów działających na rzecz nauki w projektach 6. Programu Ramowego Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji Unii Europejskiej. Zastosowane zostaną trzy strumienie dofinansowania, wykorzystywane dotychczas w 5. Programie Ramowym:

- dofinansowanie udziału w projekcie 6. PR, przeznaczone na pokrycie części kosztów tego udziału i nie przekraczające 60% środków wykazanych jako środki krajowe i 60% środków przyznanych przez Komisję Europejską,
- dotacja w wysokości 15 tys. zł przeznaczona na koszty kontynuacji współpracy z partnerami zagranicznymi lub koszty ponownego przygotowania wniosku, przyznawana jednocześnie naukowej lub podmiotowi działającemu na rzecz nauki, którego projekt został przez KE rozpatrzony i oceniony jako co najmniej dobry, ale nie został przyjęty do realizacji,
- dotacja w wysokości do 30 tys. zł przeznaczona na refundację części kosztów przygotowania przyjętego wniosku lub na koszty ponownego przygo-

towania wniosku rozpatrzonego i ocenionego, lecz nieprzyjętego do realizacji przez KE, przyznawana jednostkom naukowym lub podmiotom działającym na rzecz nauki, występującym w charakterze koordynatora zadania objętego wnioskiem.

Kolejne posiedzenie Komitetu (z udziałem członków zespołów Komitetu) odbędzie się **20 lutego 2003 r.**

OFFSET – SZANSA DLA POLSKIEGO PRZEMYSŁU NOWYCH TECHNOLOGII

24 stycznia w KBN odbyła się konferencja „OFFSET – szansa dla polskiego przemysłu nowych technologii”, w której udział wzięli: przewodniczący KBN i przewodniczący Komitetu ds. Umów Offsetowych prof. M. Kleiber, W. podsekretarz stanu W. Szewko, prezes Agencji Rozwoju Przemysłu A. Krężel, dyrektor Biura Offsetowego J. Luks oraz przedstawiciele firm zainteresowanych udziałem w offsecie. Omawiano wyłącznie zagadnienia offsetu pośredniego, a więc inwestycji poza przemysłem zbrojeniowym. Minister omówił główne wyzwania związane z offsetem w tym: znaczenie umów kompensacyjnych dla Polski w średnim i dłuższym okresie, różnice interesów pomiędzy offsetobiorcą a offsetodawcą oraz procedury, które stosowane będą podczas negocjacji umów offsetowych. Podkreślił, iż znaczenie inwestycji offsetowych wynika nie z ogólnej kwoty inwestowanych pieniędzy, ale z nowoczesności proponowanych technologii. Będzie to dla polskiego przemysłu istotny czynnik rozwoju.

Arkadiusz Krężel (Agencja Rozwoju Przemysłu) koncentrował się na problemach związanych z udziałem polskich przedsiębiorstw w offsecie. Szczególnie zaakcentował potrzebę traktowania umów offsetowych w kategoriach wspólnego przedsięwzięcia. Konieczne jest traktowanie przedsięwzięć zawartych w pakiecie offsetowym jako inwestycji długoterminowych, opartych na rzetelnym biznesplanie i opłacalnych dla obu stron.

Janusza Luks, dyrektor Biura Offsetowego (powołanego na mocy porozumienia między Ministerstwem Gospodarki a Agencją Rozwoju Przemysłu dla wspierania procesu negocjacji umów kompensacyjnych) przedstawił szczegółowe informacje na temat tzw. umów cząstkowych, czyli pojedynczych umów składających się na offset. Ta część konferencji miała charakter konsultacyjny i adresowana była do przedsiębiorców jako podmiotów przygotowujących ofertę offsetową.

Konferencję zakończyło spotkanie Ministra Nauki oraz prezesa Agencji Rozwoju Przemysłu z przedstawicielami mediów.

BILANS 5. PR

KBN poinformował, że do 30 września 2002 r. swój udział w projektach 5. Programu Ramowego zgłosiło 5.641 polskich zespołów naukowych i firm, które wystąpiły o dofinansowanie uczestnictwa w 4.235 projektach spośród 48.155 zgłoszonych przez zespoły europejskie. Z tej liczby 1.295 zespołów (22,9%) uzyskało finansowanie ze środków UE. Uczestniczą one lub będą uczestniczyć w 1.016 projektach spośród 13.935 zaakceptowanych w skali Unii. Do 5. PR zgłoszono 653 projekty, których koordynatorami mieli być Polacy. Do realizacji skierowano 192. (Skuteczność jest tu więc nieco większa: 29,4%.) Oczekiwane dofinansowanie dla zakwalifikowanych zespołów polskich wyniesie 150,1 mln. euro.

MIN. KLEIBER NA CZELE KOMITETU OFFSETOWEGO

Premier Leszek Miller powołał 15 stycznia br. ministra nauki prof. Michała Kleibera na stanowisko Przewodniczącego Komitetu do Spraw Umów Offsetowych.

NAUKA W OFFSECIE

Zachęcamy do zapoznania się z opisem offsetu, dostępnym na stronach Komitetu Badań Naukowych:

<http://www.kbn.gov.pl/finauki98/offset.html>

Pytania dotyczące offsetu prosimy kierować na adres:

Komitet Badań Naukowych – Biuro Spraw Obronnych, ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa, tel. +22 621 59 41, fax. +22 529 22 77, bo@kbn.gov.pl

NOWA WERSJA PROJEKTU USTAWY O FINANSOWANIU NAUKI

Na stronach Komitetu Badań Naukowych jest dostępna nowa wersja projektu Ustawy o finansowaniu nauki wraz z uzasadnieniem.

<http://www.kbn.gov.pl/pub/kbn/docs/ustfin/index.html>

Poprawiony projekt jest odpowiedzią na propozycje i postulaty zgłaszane m.in. przez środowiska naukowe. Ewentualne uwagi należy kierować na adres:

ds.sekretariat@kbn.gov.pl

Adam Zielinski

główny specjalista

Biuro Prasy i Informacji KBN

Z PRAC RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Inauguracja działalności Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego w nowej kadencji

Pierwsze plenarne posiedzenie konstytucyjne Rady Głównej, w której skład wchodzi trzydziestu członków, w dniu 3 stycznia 2003 r. zainauguowało jej działalność w nowej kadencji.

Ogólnopolskie zebrania wyborcze elektorów należących do poszczególnych grup uczelni dokonały w dniu 28 listopada 2002 r. wyboru członków Rady Głównej. jej strukturę przedstawia poniższe zestawienie:

Poszczególne ośrodki akademickie są reprezentowane w RGSzW w następujący sposób:

warszawski – 6 osób, śląski – 5 osób, krakowski – 3 osoby, gdański – 3 osoby, poznański – 3 osoby, łódzki – 3 osoby, lubelski – 3 osoby.

Ponadto z Kielc, Torunia oraz Wrocławia w skład Rady wybrano po jednej osobie.

Gdańskiego. Wybrano także trzech wiceprzewodniczących: prof. dr hab. Bolesława Gintera z Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. dr hab. Jana Madeya z Uniwersytetu Warszawskiego oraz prof. dr hab. inż. Wojciecha Mitkowskiego z AGH (Kraków).

(Pełny skład RGSzW przedstawiono poniżej)

Rada Główna postanowiła, iż jej zasadnicza działalność będzie realizowana przez pięć komisji:

- ds. nauki i spraw zagranicznych,
- ekonomiczna,
- ds. uprawnień akademickich,
- ds. edukacji,
- ds. organizacji i rozwoju w szkolnictwie.

Członkowie RGSzW podczas posiedzenia zadeklarowali swój udział w pracach poszczególnych komisji, przy czym przyjęto zasadę, że każdy z członków RGSzW będzie pracował co najmniej w dwóch komisjach.

Ponadto do opracowywania stanowisk, opinii, czy też szczególnych dokumentów będą powoływane zespoły robocze oraz grupy środowiskowe.

Ustalono terminarz posiedzeń plenarnych RGSzW w bieżącym roku akademickim. Następne posiedzenie rady odbędzie się 13 lutego br. Prezydium RGSzW zostało zobowiązane do przygotowania na nie następujących dokumentów:

- propozycji ewentualnych zmian w statucie RGSzW,
- organizacji wewnętrznej i trybu prac RGSzW,
- tematyki prac RGSzW w I półroczu 2003 r.

Grupa uczelni	nauczyciele ak. z tyt. profesora i doktorzy hab.	pozost. nauczyciele ak. ze st. doktora
uniwersytety	7	2
uczelnie techniczne	4	1
uczelnie medyczne	2	1
uczelnie rolnicze	2	1
uczelnie ekonomiczne	1	wybory łącznie
uczelnie pedagogiczne	1	z uniwersytetami
uczelnie artystyczne	1	
uczelnie wychowania fizycznego	1	wybory łącznie z uczelniami medycznymi
uczelnie nie posiadające uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora	2	1
łącznie	21	6

Wyboru **trzech** członków Rady Głównej spośród studentów na okres jednego roku, dokonał Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

Na posiedzeniu inauguracyjnym Rada dokonała wyboru przewodniczącego, którym został prof. dr hab. inż. Jerzy Błażejowski z Wydziału Chemicznego Uniwersytetu

Lista członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego Kadencja 2003-2005

<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Uczelnia</i>	<i>Specjalność naukowa</i>
Prof. dr hab. inż. Romuald Będziński	Politechnika Wroclawska	mechanika
Dr hab. inż. Anna Błach	Politechnika Śląska	budownictwo, grafika inżynierska
Prof. dr hab. inż. Jerzy St. Błażejowski	Uniwersytet Gdański	chemia
Prof. dr hab. Stanisław Dzięgielewski	Akademia Rolnicza	mechaniczna technologia drewna
Prof. dr hab. Krystyna Dziworska	Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku	ekonomia
Prof. dr hab. Teodor Filipiak	Wyższa Szkoła Handlu i Prawa (W-wa)	prawo

Z PRAC RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Prof. dr hab. Bolesław Ginter
 Prof. dr hab. Henryk T. Grabowski
 Prof. dr hab. n. med. Bożenna M. Gutkowska
 Prof. dr hab. Wojciech J. Iwańczak
 Prof. dr hab. Sławomir R. Kalembka
 Dr n. med. Jacek Kosiewicz
 Prof. dr hab. Lech Kozacki
 Prof. Henryk Kuźniak
 Prof. dr hab. n. med. Paweł A. Lampe
 Prof. dr hab. Czesława J. Lipecka
 Prof. dr hab. Jan R. Madey
 Dr Jan A. Masłowski
 Prof. dr hab. inż. Wojciech Mitkowski
 Dr Ryszard J. Mojak
 Dr Krzysztof J. Piskorzycy
 Dr Dariusz Rott
 Prof. dr hab. Tadeusz Sławek

Prof. dr hab. Marian Strużycki
 Prof. dr hab. Barbara Tuchańska
 Dr inż. Kazimierz J. Wańkiewicz
 Prof. dr hab. inż. arch. Stefan K. Wrona
 Przemysław Kowalski *student*
 Sławomir M. Polański *student*
 Robert P. Sarnecki *student*

Uniwersytet Jagielloński
 AWF Kraków
 Akademia Medyczna Warszawa
 Akademia Świętokrzyska Kielce
 Uniw. Mikołaja Kopernika, Toruń
 Śląska Akademia Medyczna, Zabrze
 Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Poznań
 PWSTiT Łódź
 Śląska Akademia Medyczna Katowice
 Akademia Rolnicza Lublin
 Uniwersytet Warszawski
 Akademia Rolnicza Lublin
 Akademia Górniczo-Hutnicza Kraków
 UMCS Lublin
 Górnośląska WSzK Handlowa (K-ce)
 Uniwersytet Śląski Katowice
 Uniwersytet Śląski Katowice

Szkoła Główna Handlowa, Warszawa
 Uniwersytet Łódzki
 Politechnika Łódzka
 Politechnika Warszawska
 SGGW Warszawa
 Uniwersytet Gdański
 Uniw. im. A. Mickiewicza Poznań

archeologia
 nauki o kulturze fizycznej
 farmacja
 historia średniowieczna
 historia nowoczesna (XIX w.)
 anatomia prawidłowa
 geografia
 muzykologia, reżyseria filmowa i tel.
 chirurgia
 hodowla zwierząt – immunogenetyka
 informatyka
 genetyka i hodowla roślin
 automatyka i robotyka
 prawo konstytucyjne
 międzynarodowe stosunki ekonomiczne
 historia literatury polskiej
 filologia polska, filologia angielska,
 teoria literatury
 ekonomia i zarządzanie
 filozofia nauki
 inżynieria chemiczna
 architektura
 ekonomia
 prawo, nauki polityczne
 pedagogika

Podstawy i zakres działania Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego określa jej statut uchwalony na podstawie art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 z późn. zm.) na posiedzeniu plenarnym RGSzW w dniu 27 czerwca 2002 r.

Fragment statutu określający zakres obowiązków i kompetencji RGSzW:

§ 2

1. Rada Główna współdziała z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego oraz innymi organami władzy publicznej w ustalaniu polityki edukacyjnej państwa w zakresie szkolnictwa wyższego, a w szczególności:
 - a) wyraża z własnej inicjatywy opinie o przedstawia wnioski we wszystkich sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki oraz może zwracać się w tych sprawach do organów władzy publicznej i uczelni, w tym o udzielenie wyjaśnień i informacji,
 - b) wyraża opinie w innych sprawach przedstawionych jej przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, inne organy władzy publicznej oraz Państwową Komisję Akredytacyjną,

- c) opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki, w tym projekty ustaw o utworzeniu, przekształceniu, zniesieniu i zmianie nazwy uczelni, projekty zawieranych przez Rzeczypospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki, a także projekty promocji nauki polskiej za granicą,
- d) opiniuje projekt budżetu państwa w zakresie części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego oraz zasady przyznawania uczelniom dotacji z budżetu państwa,
- e) opiniuje projekty statutów uczelni nadawanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego,
- f) wykonuje inne czynności przewidziane ustawą w szczególności w art. 10 ust. 3 i 4, art. 25 ust. 3, art. 32, art. 64 ust. 2 i 6, art. 127 ust. 4,
- g) wykonuje czynności przewidziane w art. 4 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o tytule naukowym i stopniach naukowych,
- h) wykonuje czynności przewidziane w art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 1 ustawy z

- dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych.
2. Rada Główna współpracuje z ministrem właściwym do spraw nauki i Komitetem Badań Naukowych w sprawach dotyczących badań naukowych.
3. Rada Główna współpracuje z Polską Akademią Nauk, Polską Akademią Umiejętności i ogólnopolskim przedstawicielstwem jednostek badawczo-rozwojowych w sprawach naukowych, kształcenia na poziomie wyższym, kształcenia kadr naukowych i kształcenia podyplomowego.
4. Rada Główna współpracuje z Centralną Komisją do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w sprawach rozwoju kadr naukowych.
5. Rada Główna może w zakresie swych uprawnień ustawowych zwracać się o opinię do właściwych związków zawodowych, ogólnopolskich organizacji samorządu zawodowego bądź stowarzyszeń naukowych.

prof. Romuald Będziński
 Wydział Mechaniczny
 Instytut Konstrukcji
 i Eksploatacji Maszyn

Wrocław, 8 stycznia 2003 r

Z prac Krajowej Sekcji Nauki

W kadencji 2002-2006 we władzach Krajowej Sekcji Nauki (KSN) NSZZ „Solidarność” środowisko akademickie Wrocławia jest reprezentowane przez dwoje pracowników Politechniki Wrocławskiej: dr inż. Leszka Koszałkę (członek Rady) oraz dr inż. Danutę Walę (członek Komisji Rewizyjnej). Przedstawiciele organizacji zakładowych NSZZ „Solidarność” wrocławskich uczelni spotykają się co najmniej raz w miesiącu, by ustalać opinie i stanowiska na temat spraw rozpatrywanych przez KSN. Koordynatorem Regionalnego Ośrodka Komisji jest dr inż. Danuta Wala. Jej działalność ułatwia dostęp do informacji o pracach prowadzonych przez KSN. A są to sprawy, które są interesujące dla całego środowiska akademickiego.

KSN została powołana w 1980 roku. Zrzesza związkowe organizacje zakładowe wyższych uczelni, jednostek PAN oraz Jednostek Badawczo-Rozwojowych (JBR) i jest zarejestrowana w Sekretariacie Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność”.

W sekcji tej działa siedem stałych komisji problemowych:

- komisja ds. płac,
- komisja ds. warunków pracy i prac socjalnych,
- komisja ds. współpracy z zagranicą,
- komisja ds. organizacji i finansowania nauki,
- komisja ds. spraw legislacyjnych,
- komisja ds. restrukturyzacji JBR,
- komisja ds. interwencji.

W listopadzie i grudniu 2002 r. w ramach prac prowadzonych przez KSN wydano opinię o projekcie ustawy zmieniającej ustawę o szkolnictwie wyższym (dotyczącej rozszerzenia na studentów studiów wieczorowych i zaocznych uprawnień do korzystania z pomocy materialnej dla studentów) oraz ustosunkowano się do czterech projektów rozporządzeń związanych z funkcjonowaniem szkół wyższych. Przyjęto także stanowisko wobec projektu budżetu państwa na rok 2003 i zaopiniowano opracowanie MENiS „Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do roku 2010”. Przedstawiciele KSN uczestniczyli w tym okresie w 4 posiedzeniach Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Zespół ds. Układów Zbiorowych powołany przez Radę KSN zakończył prace nad projektem Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla szkół wyższych. Na początku grudnia został on wysłany do central innych organizacji związkowych oraz Komisji Zakładowych w celu przeprowadzenia szerokiej konsultacji. Po uwzględnieniu

opinii i uzgodnień związkowych projekt będzie skierowany do MENiS i stanie się przedmiotem negocjacji.

Zainteresowanych obszerniejszymi informacjami na temat bieżącej działalności KSN odsyłamy do Biuletynu Informacyjnego Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” – „Wiadomości KSN”, który jest również dostępny na stronie internetowej KSN Online pod adresem: <http://www.soldarnosc.org.pl/~ksn>

Poniżej przedstawiamy opinie KSN o:

- projekcie budżetu na rok 2003-01-22,
- opracowanym przez MENiS dokumencie „Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego do 2010 r.”, oraz
- projekcie nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym.

Projekt budżetu państwa na 2003 rok przewiduje (jak w tabeli):

	2002 r.	2003 r.
PKB w mld zł	742,5	784,1
Wydatki budżetu państwa w mld zł	185,1016	193,5
Inflacja w %	2,1	2,3
NAUKA		
Nakłady na naukę, w tys. zł	2.661.848	2.714.829
% PKB	0,358*	0,346
% budżetu państwa	1,438*	1,403
Nominalny wzrost nakładów, w %	-20*	1,99
Realny wzrost nakładów w %	-22,1*	-0,30
Działalność statutowa, w tys. zł	1.984.250	1.957.301
Projekty badawcze i celowe, nauki przyrodnicze, w tys. zł	178.447	195.902
Projekty badawcze i celowe, nauki techniczne, w tys. zł	386.459	443.630
Projekty badawcze i celowe, nauki społeczne, humanistyczne i ścisłe, w tys. zł	49.700	49.700
Działalność wspomagająca badania, w tys. zł	52.500	55.927
Współpraca naukowa i naukowo-techniczna z zagranicą, w tys. zł	800	2.328
Pozostała działalność, w tys. zł	9.701	10.041
SKOLNICTWO WYŻSZE		
Nakłady na szkolnictwo wyższe, w tys. zł	6.830.010	7.059.573
Rezerwa celowa, w tys. zł		338.700
W tym na II etap poprawy wynagrodzeń, w tys. zł		321.450
% PKB	0,92	0,90
% budżetu państwa	3,69	3,65
Nominalny wzrost nakładów, w %	2*	3,4*
Realny wzrost nakładów w %	-0,1*	1,1
Działalność dydaktyczna w tys. zł	5.179.433	5.272.127
Pomoc materialna dla studentów, w tys. zł	790.231	804.160

*) oszacowania KSN

Stanowisko Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w sprawie nakładów z budżetu państwa na naukę i szkolnictwo wyższe w 2003 r. stwierdza:

„Łączna kwota przypadająca na jednego studenta (ogółem), pochodząca zarówno z dotacji państwowych, jak i opłat za studia, w przeliczeniu na euro daje w Polsce kwotę nieznacznie przekraczającą 4000 euro/studenta rocznie. Wysokość tego wskaźnika poważnie

odbiega od notowanych w krajach OECD. Polska osiąga najniższy stopień spośród 26 porównywanych krajów. Wynika stąd, że warunki pracy nauczycieli akademickich i nauki studentów w Polsce poważnie odbiegają w dół od poziomu w państwach OECD i Unii Europejskiej. Obniżanie jakości i poziomu kształcenia staje się coraz częstszym faktem i jest procesem postępującym. Utworzenie Państwowej Komisji Akredytacyjnej niewiele zmieni, jeżeli nie zostanie usunięta podstawowa przyczyna – wysoce niewystarczające finansowanie.

Tymczasem w 2002 roku proces poprawy wynagrodzeń pracowników uczelni rozpoczęty we wrześniu 2001 roku został zawieszony i jego dalsza realizacja ma nastąpić dopiero od września 2003 roku. Zmniejszenie środków na wydatki rzeczowe o 25% w 2002 roku i utrzymanie tego zmniejszenia w roku 2003

powoduje, że stanowią one ok. 10% całego budżetu szkolnictwa wyższego, co wobec 20% w początku lat dziewięćdziesiątych jest dwukrotnym zmniejszeniem. Stawia to szkoły wyższe w roku 2003 przed koniecznością dalszych drastycznych kroków w oszczędzaniu na wszystkim.

W 2003 roku projekt budżetu nauki przewiduje waloryzację kwoty przyznanej w budżecie 2002 wskaźnikiem nieco niższym od zakładanego wskaźnika inflacji. Wobec sil-

nego cięcia wysokości tej kwoty w roku 2002 stawia to całą sferę nauki w sytuacji permanentnego kryzysu. Realizowane w bieżącym roku cięcie budżetowych nakładów na naukę o ponad 20% nie da się zrekomensować prostymi działaniami oszczędnościowymi.(...)

W stosunku do postulowanego przez KSN wskaźnika „minimum cywilizacyjnego”, równego 1,2% PKB dla szkolnictwa wyższego i 0,6% PKB dla nauki, w budżecie państwa mamy odpowiednio kwoty: 0,9% PKB i 0,346% PKB.”

Opinia Rady KSN NSZZ „Solidarność” o opracowaniu „Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do roku 2010” zwraca uwagę na dość ogólnikowe potraktowanie opisu obecnego stanu szkolnictwa wyższego w Polsce i brak zestawienia danych używanych w międzynarodowych porównaniach, takich jak nakłady do budżetu państwa na szkolnictwo wyższe w przeliczeniu na studenta, odniesienie tych nakładów do PKB na mieszkańca, procent studiujących objętych różnymi formami pomocy materialnej (stypendia, kredyty) i liczba studentów przypadających na nauczyciela ze stopniem doktora.

Za podstawową słabość „Strategii” uznano brak jakiegokolwiek wizji struktury szkolnictwa wyższego w zadanym horyzoncie. Opracowanie nie przewiduje bowiem, jakie uczelnie powinny działać w Polsce (publiczne, prywatne), jak powinna kształtować się ich sieć na obszarze kraju i jaka jest potrzebna do tego kadra nauczycieli akademickich, a bez takiej ogólnej wizji rozwoju uczelni prognozowane liczby absolwentów są niewiarygodne.

Brak jest także niezbędnych symulacji finansowych bilansujących realizowany program poprawy wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym, danych dotyczących możliwych do pozyskiwania środków Unii Europejskiej oraz niezbędnych oszacowań związanych z żywiołowym rozwojem studiów odpłatnych w uczelniach państwowych i prywatnych.

Rada KSN nie godzi się z tezą, że istotne zwiększenie środków budżetu państwa na szkolnictwo wyższe jest nierealistyczne. Opracowanie podaje jako górną granicę zaangażowania państwa 1% PKB. Zdaniem komisji jest to próba wycofania się z programu ustawowego podniesienia płac pracowników cywilnych szkolnictwa wyższego, gdyż wszelkie symulacje kosztów programu przed uchwaleniem odpowiedniej noweli ustawy o szkolnictwie wyższym wskazywały, że po zakończeniu trzech etapów programu nakłady z budżetu państwa na szkolnictwo wyższe nieznacznie przekroczy 1,5% PKB.

Wg KSN na europejskie tendencje do ograniczania finansowania z budżetu państwa szkolnictwa wyższego należy spojrzeć poprzez analizę nakładów w przeliczeniu na studenta. Łączna kwota przypadająca na jedne-

go studenta, pochodząca zarówno z dotacji państwowych, jak i z opłat za studia w Polsce osiąga najniższą wartość spośród 26 państw-członków OECD. Poziom wynagrodzeń nauczycieli akademickich najsilniej rzuca na wysokość tego wskaźnika. Niskie wynagrodzenia są jedną z głównych przyczyn stałego od kilku lat w Polsce zjawiska wzrostu średniego wieku nauczycieli akademickich, które zyskało nazwę „luki pokoleniowej”. Realizacja programu poprawy wynagrodzeń pozwoliłaby na eliminację groźnego zjawiska i łatwiejsze rozmowy o pełnej ekwiwalencji i uzyskiwaniu stopni zawodowych za granicą. W bogatych krajach europejskich, o nakładach na studenta pięciokrotnie wyższych niż nasze, poruszany jest temat wzrastającej kapitałochłonności szkoły wyższej. Przy równoległym „srubowaniu” stopnia skolaryzacji wywołuje to dyskusje nad problemem niewydolności państwa w finansowaniu szkolnictwa wyższego. Są to jednak problemy dość dla nas egzotyczne, jeśli porównamy odpowiednie kwoty.

Konstytucyjne prawo obywateli do powszechnego i równego dostępu do wykształcenia jest realizowane przez zapewnienie odpowiednich środków finansowych z budżetu państwa, m.in. na stypendia. W roku 2001 pomocą stypendialną było objętych 13,7% ogółu studiujących. Z systemu studenckich kredytów bankowych skorzystało 8,8% ogółu studentów. W sumie system pomocy materialnej objął 33,5% studentów. W krajach rozwiniętych system pomocy materialnej organizowanej przez państwo obejmuje np. 85% ogółu studiujących (np. USA). Dodatkowo zapisy konstytucyjne mówiące o równym dostępie do pomocy materialnej wszystkich obywateli powiększają liczbę studentów objętych uprawnieniem do pomocy stypendialnej przeszło 2,5-krotnie – w odniesieniu do liczby obejmowanych dotychczas tą pomocą studentów dziennych. Opracowanie nie zawiera też analizy niezbędnego wzrostu nakładów.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” postuluje opracowanie wieloletniego harmonogramu poprawy finansowania nauki i szkolnictwa wyższego, gdyż są to zbyt ważne dziedziny, by co roku stawały się ofiarą przetargów politycznych i źródłem łatwych oszczędności przy kształtowaniu budżetu państwa.

W Opinii KSN NSZZ „Solidarność” w sprawie poselskiego projektu nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym pozytywnie oceniono dążenie do równego traktowania studentów dziennych, wieczorowych i zaocznych, także przy przyznawaniu pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel z budżetu państwa. Jednak budzi zastrzeżenia zbyt ogólnikowe przedstawienie strony finansowej, brak informacji co do kryteriów przydzielania stypendiów socjalnych oraz pominięcie studentów wyższych szkół zawodowych.

Nakłady finansowe na szkolnictwo wyższe, w tym na pomoc materialną dla studentów, daleko odbiegają od uzasadnionych potrzeb, a wprowadzenie nowej grupy uprawnionych może spowodować ograniczenie tych kwot do symbolicznej wartości.

Oceniono, że potrzeby stypendialne zostały oszacowane za nisko. Studenci wieczorowi i zaoczeni stanowią ponad połowę studiujących i około połowy studiujących w uczelniach państwowych, a jak można przypuszczać, tylko stosunkowo niewielka ich część pracuje. Potrzeby stypendialne zwiększą się więc radykalnie zwłaszcza po roku 2003.

Rozwinięcie prawa do stypendium socjalnego na studentów wieczorowych i zaocznych rodzi też wiele pytań co do kryteriów jego przydzielania. Niewyjaśnienie tych kwestii może prowadzić do poważnego zakłócenia w funkcjonowaniu systemu stypendiów socjalnych.

KSN wnioskuje o poszerzenie proponowanych zmian także na studentów wyższych szkół zawodowych.

Proponuje się, aby z projektem ustawy powiązać zwiększenie nakładów na pomoc materialną dla studentów, co najmniej o kwotę potrzebną dla nowej grupy uprawnionych. Poważne potraktowanie problemu pomocy materialnej dla studentów wymaga stworzenia gwarancji finansowych dla szkolnictwa wyższego.

Należy podkreślić, że KSN ustawicznie podejmuje działania w sprawie opracowania nowej ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”, mimo że jest to zadanie przekraczające standardową aktywność związkową. Niemcy, Czesi, Węgrzy, Finowie dostrzegli anachroniczność swego ustawodawstwa i zmienili je radykalnie.

Projekt opracowany przez KSN „Prawo o szkolnictwie wyższym” został wniesiony do laski marszałkowskiej w połowie 2001 r., lecz nie stał się przedmiotem debaty parlamentarnej, gdyż zabrakło na to czasu podczas ubiegłej kadencji Sejmu. Nawet jeśli obecnie nie byłby już aktualnym dokumentem, to na pewno może być punktem odniesienia i podstawą do dalszych prac nad nowym prawem dla szkolnictwa wyższego.

Ważny materiał informacyjny w dyskusji nad nową ustawą o szkolnictwie wyższym może stanowić wydana w 2002 r. książka autorstwa wiceprzewodniczący KSN Ryszarda Mosakowskiego „Szkolnictwo wyższe w krajach Unii Europejskiej. Stan obecny i planowane reformy”. (Autor zajmuje się działalnością międzynarodową w KSN.) Nakład książki został niestety wyczerpany, ale jest ona dostępna w Komisji Zakładowej oraz kilku komisjach oddziałowych Politechniki Wrocławskiej. (hw)

Biblioteka Główna PWr wdraża nowy system ALEPH

System ALEPH obejmie wkrótce biblioteki wydziałowe i instytutowe, które dotychczas były poza głównym nurtem informatyzacji. Będzie więc łatwiej korzystać ze zbiorów biblioteki z różnych punktów uczelni. System będzie zintegrowany z obsługą informacyjnych baz danych udostępnianych w Bibliotece.

Biblioteka – jacy byliśmy, jesteście, będziemy...

– Czy pamięta Pan ten moment 30 lat temu, kiedy już jako pracownik przekroczył Pan próg Biblioteki? Jak to wtedy wyglądało?

– Zaczęłam się interesować systemem funkcjonowania Biblioteki jeszcze jako student, ponieważ pisałam pracę magisterską na temat jej informatyzacji. Było to novum w skali kraju. Biblioteka, do jakiej przyszedłem, była z jednej strony bardzo podobna do dzisiejszej, z drugiej – całkiem inna. Warunki lokalowe Biblioteki Głównej prawie się nie zmieniły. Gnieździ się ona nadal w dawnych pomieszczeniach strychowych. Zmodyfikowano nieco umiejscowienie magazynów i czytelni. Zmienili się też ludzie. Wtedy, gdy zaczynałam pracę, kadra powiększyła się o wiele młodych osób, z których część pracuje do dzisiaj. Przede wszystkim jednak zmieniła się cała uczelnia. Stopień informatyzacji i nasycenia sprzętem komputerowym jest nieporównywalnie większy niż dawniej.

– Wtedy nowością w ogóle była implementacja systemu informatycznego na uczelni.

– A zakres, w jakim była ona wprowadzana na Politechnice, był rzeczywiście nadzwyczajny. Realizowano wielki program badawczy WASK – wielodostępny abonencki system komputerowy. Obejmował on różne aspekty funkcjonowania Uczelni, między innymi działalność biblioteczno-informacyjną. Spośród sześciu modułów systemu WASC tylko jeden z nich – APIN – był konsekwentnie rozwijany przez ostatnie 30 lat. Realizujący te prace zespół badawczo-projektowy kierowany przez prof. Czesława Daniłowicza – ówczesnego dyrektora biblioteki – stanął przed bardzo trudnym zadaniem, bo choć wiedzieliśmy, że chcemy komputeryzować bibliotekę, nie mieliśmy w kraju żadnych wzorców do naśladowania. Kierowaliśmy się rozwiązaniami z literatury zagranicznej i własną wyobraźnią. Wszystko trzeba było robić dosłownie samemu. Zespół podołał zadaniu, bo w ciągu paru lat powstało kilka rozwiązań, które funkcjonują do dzisiaj, oczywiście w formie wielokrotnie zmienianej. Przykładem jest system dokumentowania

dorobku naukowego „DONA” rozpoczęty w 1972 roku. Sześć lat później uruchomiono pierwszy w kraju komputerowy katalog biblioteczny. W 1974 roku oddaliśmy do eksploatacji wielki ogólnopolski system informacyjny SDI (Selektywna Dystrybucja Informacji), który obsługiwał wiele tysięcy użytkowników z całego kraju. Były tam np. bazy danych sprowadzane z USA, Francji, czy ówczesnego ZSRR. Kontynuujemy tę działalność, choć oczywiście w zmienionej formie.

– Czy wciąż nasza Biblioteka wyróżnia się stopniem informatyzacji?

– W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych Biblioteka PWr była w tej dziedzinie samotną wyspą. Dzisiaj większość bibliotek naukowych jest w jakimś stopniu z informatyzowana. W latach dziewięćdziesiątych wiele bibliotek w kraju zakupiło, głównie w firmach zagranicznych, gotowe systemy do obsługi biblioteki. Po 30 latach pełnej samodzielności my również zmieniliśmy politykę nabywając system ALEPH ciesząc się bardzo dobrą opinią w wielu bibliotekach zagranicznych a także, w ok. 40 bibliotekach w Polsce. Jesteśmy właśnie na etapie jego wdrażania. System ten jest ciągle modyfikowany na podstawie doświadczeń zbieranych z około 500 bibliotek z całego świata. Zmiana systemu nie przekreśla naszego dotychczasowego dorobku. Wszystko, co do tej pory osiągnęliśmy, jest dostępne nadal, a mam nadzieję, że w znacznie szerszym zakresie i na wyższym poziomie niż w przeszłości.

– Czy wdrożenie nowego systemu to bolesny proces?

– To bardzo ciekawy problem od strony technicznej, organizacyjnej, ale też psychologiczno-socjologicznej. Najłatwiej przychodzi nam zmiany techniczne, bo dotychczasowy system już spełniał wiele standardów. Nieco trudniej przewalczyć bibliotekarzom i użytkownikom pewne przyzwyczajenia. Muszę jednak przyznać, że nasi pracownicy są bardzo otwarci na te zmiany.

O ocenie całego przedsięwzięcia będzie decydowała opinia użytkowników, głównie studentów. Dostają oni do pracy nowe narzędzie, które pod pewnymi względami jest

lepsze, pod pewnymi, przynajmniej tymczasowo, gorsze. Wynika to z faktu, że stary system był bardzo dokładnie „skrojony” na nasze potrzeby, a nowy jest bardziej uniwersalny.

– Czy są już jakieś pierwsze opinie pracowników o nowym systemie?

– Większość opinii jest zdecydowanie pozytywna chociaż – tak jak i w przeszłości – użytkownicy zgłaszają nam wiele racjonalnych uwag. Nie mam wątpliwości, że ALEPH zostanie bardzo szybko zaakceptowany przez użytkowników, między innymi dlatego, że w krótkim czasie obejmie biblioteki wydziałowe i instytutowe, które dotychczas były poza głównym nurtem informatyzacji. Będzie więc łatwiej korzystać ze zbiorów biblioteki z różnych punktów uczelni. System będzie zintegrowany z obsługą informacyjnych baz danych, które w tej chwili posiadamy. Rozszerzenie go o kolejne biblioteki wiąże się z dokupieniem kilku dodatkowych licencji, co będzie oznaczało pewien wydatek dla wydziałów i instytutów. Nie jest to już jednak reorganizacja systemu, a rozbudowa pewnych modułów oprogramowania.

– Kiedy ruszył cały system?

– Przygotowywaliśmy się wewnętrznie w bibliotece na to przez cały rok, natomiast moment „0” nastąpił na przełomie października i listopada 2002. System komputerowy został wyłączony na tydzień i w tym czasie dokonano konwersji danych i wszystkich zmian technicznych. Oczywiście prace wdrożeniowe trwają w dalszym ciągu, ale wszystkie usługi biblioteczne są realizowane na bieżąco.

– Czy stara karta magnetyczna nadal obowiązuje?

– Staraliśmy się, aby w pierwszym roku użytkownik nie odczuwał zbyt wielu zmian. Na razie karta jest ta sama. Zapewne z czasem się to zmieni w związku z procesem informatyzacji uczelni. Być może będzie wprowadzona nowa karta, która będzie służyła studentom nie tylko w bibliotece, ale i w dziekanacie, do obsługi ksero i wielu innych rzeczy.

– Jakie Pan widzi dalsze perspektywy biblioteki? Jakie kroki zamierza Pan podjąć, by udoskonalić jej pracę?

– Na uczelni od wielu lat żyje idea dużej, nowoczesnej biblioteki centralnej. W ciągu ostatnich kilkunastu lat przeprowadzono dwa konkursy na projekt nowej biblioteki, mamy wspaniałe makiety, wyznaczoną lokalizację. Brakuje pieniędzy, a być może także „woli politycznej”, żeby ten zamysł do końca zrealizować, ale koncepcja do końca nie umarła.

To, że Uniwersytet Wrocławski buduje bibliotekę, potwierdza fakt, że nowoczesna,

ambitna i mająca koncepcję własnego rozwoju uczelnia musi przewidywać w swoich planach rozwiązanie tego typu i dążyć do jego realizacji.

Natomiast dzisiaj realizowany jest inny model – oparty na dobrze zorganizowanych i wyposażonych bibliotekach wydziałowych. Biblioteka Główna koordynuje i nadzoruje pracę całego systemu biblioteczno-informacyjnego na Uczelni. Realizuje również różnego rodzaju prace wspólne, takie jak: zakup i opracowywanie zbiorów, uruchamianie baz danych, szkolenia i tym podobne. Staramy się, aby w miejscu trzydziestu kilku bibliotek instytutowych, jakie działały jeszcze parę lat temu, powstało kilkanaście bibliotek wydziałowych. Ten model jest już daleko zaawansowany na Wydziałach: Górniczym, Chemicznym, Elektrycznym, Informatyki i Zarządzania, i częściowo Architektury. Nie wszędzie przebiega to jednakowo szybko – wiele zależy od warunków lokalowych. Wkrótce będzie otwarta biblioteka dla Wydziału Mechanicznego w nowym w budynku przy ul. Smoluchowskiego. Najtrudniejsza jest sytuacja na Wydziale Elektroniki oraz Wydziale Inżynierii Środowiska. Utworzenie sieci bibliotek wydziałowych może być też traktowane jako etap pośredni na drodze do utworzenia w przyszłości biblioteki Poli-

techniki Wrocławskiej zlokalizowanej w nowym gmachu.

– Utrzymanie jednej dużej biblioteki jest chyba bardziej ekonomiczne. Czy wydziały nie dojdą do wniosku, że jest ona bardziej opłacalna niż biblioteki wydziałowe?

– Mamy tu do czynienia z pewnym procesem. W tej chwili wiele instytutów z własnej woli dąży do tworzenia bibliotek wydziałowych. Być może z czasem wydziały mocniej niż dotychczas poprą ideę biblioteki centralnej. Osobiście nie mam wątpliwości, że obok znaczących kosztów jej budowy, powstałoby też wielkie pole do oszczędności. Znikłaby nieefektywna, rozproszona struktura, uzyskano by oszczędności etatowe i oszczędności w zbiorach, które w tej chwili w dużej mierze są duplikowane. Zwolnione przez kilkadziesiąt bibliotek powierzchnie mogłyby być przeznaczone na dydaktykę. Oczywiście biblioteka kosztuje i nie jest to inwestycja, która się zwróci bezpośrednio, natomiast zyski w jakości kształcenia są niewątpliwe, choć trudno wymierne. Nasi studenci mają obecnie bardzo złą sytuację, jeśli chodzi o dostęp do zbiorów bibliotecznych, o miejsca do pracy w tak zwanych czytelniach. Mówię „tak zwanych”, bo to, czym dysponujemy, nie przystaje do nowoczesnych standardów. Współczesne biblioteki bardzo się

różnią od starego schematu: magazyn, wypożyczalnia, czytelnia. Na pewno powinno to być miejsce pracy dla studentów, gdzie spędzają oni wiele godzin studiując, ale również korzystając z kawiarni i sali seminaryjnej, prowadząc dyskusje nad jakimś projektem własnym, czy w ogólnodostępnej pracowni komputerowej. Każdy student powinien mieć jakieś miejsce do pracy poza laboratorium i salą wykładową. Mam nadzieję, że to się kiedyś uda zrealizować.

– Jest teraz moda na centra konferencyjne powiązane z bibliotekami. Powierzchnie wystawowe są chętnie wykorzystywane przez firmy sponsorujące konferencje, ale pod warunkiem, że ich prezentacje odbywają się w takich miejscach uczęszczanych przez ludzi. Te czynniki komercyjne też mogłyby korzystnie wpłynąć na koncepcję tworzenia biblioteki...

– Takie koncepcje pojawiły się wraz z pierwszym konkursem na bibliotekę w połowie lat osiemdziesiątych. Głównym założeniem projektu było połączenie biblioteki z centrum konferencyjnym. Miały to być dwie połączone ze sobą bryły, położone na tyłach budynków D1 i D2, przy pomniku Profesorów Lwowskich. Nowoczesne centrum miało mieścić dwie sale konferencyjne na 500 i 200 osób. Gdyby ta

30 lat minęło ...

Dokończenie ze strony 25

koncepcja została wtedy zrealizowana, już od 10 lub 15 lat centrum żyłoby własnym życiem, przynosiłoby Politechnice chwałę i pieniądze, bo we Wrocławiu dotychczas nie ma sali konferencyjnej z prawdziwego zdarzenia. To się nie udało, ale to nie znaczy, że sprawa na nowo nie może być podjęta. Dzisiaj wysuwa się dwa argumenty przeciw tej koncepcji. Z jednej strony mówi się: „informatyzujemy uczelnię, więc po co biblioteki?” Uważam to za wielkie uproszczenie. Spójrzmy na USA, Anglię i Francję – tam masowo powstają biblioteki i nie wysuwa się argumentów, że informatyka wyeliminuje potrzeby lokalowe nie tylko bibliotek, ale i uniwersytetów. Drugi argument, już nasz lokalny: „skoro Uniwersytet buduje bibliotekę, to nasza już nie ma szans”. Trudno się z tym zgodzić, bo my jesteśmy inną uczelnią, o innych potrzebach. Jedno drugiego nie zastąpi. Prawdą jest, że z pieniędzmi nie jest najlepiej, ale myśląc o przyszłości uczelni nie można się kierować jedynie ograniczeniami dnia dzisiejszego.

– *Czy grozi nam całkowite odcięcie się od zasobów?*

– Nie jestem tu pesymistą, gdyż bardzo wiele się robi na uczelni i w bibliotece, aby zwiększać dostęp do zasobów poprzez sieć. Na przykład w tej chwili udostępniamy użytkownikom tą drogą ponad 3700 czasopism w pełnym tekście. Kupujemy także bazy danych, wszelkiego rodzaju nowe media, np. filmy video, DVD. To oczywiście nie zaspokaja wszystkich potrzeb. Dla studentów byłoby ważniejsze, gdybyśmy mogli im oferować przez sieć podręczniki i skrypty. Nie jest to w tej chwili jeszcze zbyt popularne, gdyż wiąże się z problemami prawno-finansowymi na linii wydawca – autor – biblioteka.

– *Jako dyrektor przeszedł Pan tu długą drogę...*

– Tak i zawsze przystępuję do pracy z nadzieją, że będzie się tu działo coś nowego i satysfakcjonującego. Możliwości zmian jest ciągle mnóstwo. Wiele może zmienić na lepsze proces informatyzacji uczelni – zarówno w zakresie dostępu do bogatych zbiorów bibliotecznych, jak i korzystania z coraz ciekawszej oferty usług informacyjnych dostępnych w naszej bibliotece.

Jestem przekonany, że Władze, Senat i całe środowisko akademickie uczelni doskonale rozumie znaczenie tych problemów dla poziomu dydaktyki i badań naukowych prowadzonych w Politechnice Wrocławskiej.

– *To stwarza Panu Dyrektorowi pole do działania na co najmniej następnych 30 lat. Dziękuję za rozmowę.*

Rozmawiała Maria Kiszka

Dwie nagrody PAN

Nagroda Wydziału III

Rozmowa

z dr hab. inż. Arkadiuszem Wójsem

Fot. W. Pawlaczek

– *Został Pan wyróżniony przez III Wydział PAN nagrodą im. S. Pięnkowskiego. To kolejny Pana sukces, o którym donosimy. Wiemy, że po dobrym starcie w szkole średniej (dwukrotnym wejściu do finału ogólnopolskiej olimpiady fizycznej) i dwukrotnym uzyskaniu podczas studiów stypendium Ministra Edukacji Narodowej uzyskał Pan nagrodę Polskiego Towarzystwa Fizycznego im. A. Piekary za pracę magisterską. Potem było stypendium FNP dla młodych naukowców. Pańska praca doktorska też spotkała się z uznaniem.*

– Otrzymałem Nagrodę Indywidualną MEN (1998) i wyróżnienie w konkursie im. Grzegorza Białkowskiego nadawaną przez FNP i Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk „za pracę doktorską w dziedzinie fizyki i astronomii”. To, że w ciągu półtora roku udało mi się osiągnąć ciekawe wyniki, jest z pewnością także rezultatem wejścia w interesującą tematykę rozwijaną przez zespół fizyków-teoretyków z Politechniki Wrocławskiej (kierowany przez prof. Lucjana Jacaka, promotora mojej pracy magisterskiej, a później także doktorskiej), a także współpracy z absolwentami IF PWiR, którzy działają w innych ośrodkach, jak np. dr Paweł Hawrylak pracujący w kanadyjskim Institute for Microstructural Sciences NRC.

– *Za co przyznano Panu nagrodę im. S. Pięnkowskiego?*

– Za mój niedawny artykuł „Interaction and Particle-Hole Symmetry of Laughlin Quasiparticles”, opublikowany (już po habilitacji) w *Physical Review B* **63**, 235322 (2002). Praca dotyczy *własności tzw. (kwa-*

zi)dwuwymiarowego gazu elektronowego w silnym polu magnetycznym.

– *Czy da się to przedstawić nieco jaśniej?*

– Dzięki rozwijanym od 30 lat technologii wzrostu i domieszkania półprzewodników można obecnie wytwarzać układy, w których ruch znacznej liczby elektronów ograniczony jest do niezwykle cienkiej, praktycznie dwuwymiarowej warstwy. Ma ona grubość rzędu 1 nm, czyli kilku atomów. W dostatecznie silnym polu magnetycznym układy takie wykazują niezwykle własności. Przede wszystkim elektrony tworzą w nich *nieściśniętą ciecz*. Pod wpływem pola elektrycznego ciecz ta przewodzi prąd elektryczny, jednak jego elementarnymi nośnikami nie są pojedyncze elektrony lub dziury (jak to się zwykle dzieje w półprzewodnikach) lub jony (jak w roztworach), ale specyficzne obiekty o naturze cząstkowej (tzw. *kwazicząstki Laughlina*, nazwane tak od nazwiska ich odkrywcy) o tak niezwykłych własnościach, jak *ułankowy ładunek elektryczny*, np. $\pm e/3$. Odkrycie cieczy elektronowej, ułankowo naładowanych kwazicząstek, a także tzw. *ułankowego kwantowego zjawiska Halla*, które jest obserwowalnym przejawem ich występowania, przyniosło R.B. Laughlinowi, H.L. Störmerowi i D.C. Tsui w 1998 r. nagrodę Nobla z fizyki. Jednak pewne podstawowe własności kwazicząstek wciąż jeszcze nie są (lub do niedawna nie były) do końca poznane.

– *A czego ściślej dotyczyła Pańska praca?*

– Przedstawia ona wyniki oryginalnych obliczeń numerycznych i analizy *oddziaływania między kwazicząstkami Laughlina*. Wynika z nich, że wbrew wcześniejszym interpretacjom mniej dokładnych obliczeń, ujemnie i dodatnio naładowane kwazicząstki (tzw. kwazielektrony i kwazidziury) oddziałują ze sobą w podobny sposób, a także, że znak ich oddziaływania nie zależy od odległości między nimi. Wynik ten nie tylko usunął pewne oczywiste niezgodności między wcześniejszymi obliczeniami a ogólniejszymi przesłankami (czyli zdrowym rozsądkiem), ale przede wszystkim umożliwił *uzupełnienie jedynej znanej mikroskopowej teorii kwantowego zjawiska Halla* (tzw. teorii hierarchicznej Haldane’a) i uzgodnienie jej z wynikami doświadczeń. Praca podejmuje również próbę *rozstrzygnięcia problemu istnienia hipotetycznego „twardego rdzenia” kwazielektronu*, zaproponowanego w innych, wcześniejszych publikacjach. Rdzeń ten miał jakoby zabraniać parze kwazielektronu

nów (QE) znajdowania się bezpośrednio obok siebie, choć analogiczne zjawisko nie występowałyby w przypadku kwazidziur (QH). Oznaczałoby to, że z nieznaną przyczyną złamana jest symetria obu rodzajów kwazicząstek. Wykazano również istnienie *stanów par kwazicząstek* (QE lub QH), w których znajdują się one blisko siebie, a mimo to odpychanie elektryczne między nimi jest znikome. Istnienie naładowanych elektrycznie molekuł QE_2 i QH_2 *wyjaśnia postać fotoluminescencji* z układów, w których występują kwazicząstki i stało się podstawą odrzucenia wcześniejszej, panującej dotąd teorii tego zjawiska.

– *W jakim stopniu Pańskie prace są związane z badaniami prowadzonymi w Instytucie Fizyki PWr?*

– Współpracuję głównie z pozostałymi teoretykami z grupy prof. Lucjana Jacaka (m.in. z dr Piotrem Sitką – także byłym stypendystą FNP oraz laureatem I nagrody w konkursie im. G. Białkowskiego). Wspólnie opublikowaliśmy już dwie monografie – pierwsza, L. Jacak, P. Hawrylak, A. Wójs „Quantum Dots”, poświęcona była tzw. kropkom kwantowym i ukazała się nakładem Springer-Verlag w 1998 r., a kolejna, L. Jacak, P. Sitko, K. Wieczorek, A. Wójs „Quantum Hall Systems”, poświęcona jest ogólnej tematyce „układów hallowskich” (układów, w których występuje kwantowy efekt Halla) i ukaże się wkrótce nakładem Oxford University Press. Obecnie próbuję również włączyć się do współpracy z zespołem doświadczalnym, który odnosi sukcesy przede wszystkim w dziedzinie własności optycznych „układów hallowskich”. W skład zespołu kierowanego przez prof. Jana Misiewicza wchodzi m.in. dr Grzegorz Sęk (laureat Nagrody Premiera) i dr Leszek Bryja. Natomiast poza naszym instytutem stale współpracuję przede wszystkim z Prof. Johnem J. Quinnem z Uniwersytetu Tennessee w USA, z którym napisaliśmy już wspólnie ponad 30 artykułów.

– *Jak to się dzieje, że PAN wyróżnia właśnie pracownika uczelni technicznej?*

– Wydział Nauk Matematycznych, Fizycznych i Chemicznych PAN przyznaje co roku nagrody młodym (tzn. nieprzekraczającym 40 lat) przedstawicielom trzech dziedzin reprezentowanych przez wydział. Wraz ze mną w dniu 8 listopada 2002 r. nagrodę w dziedzinie chemii otrzymał dr Daniel Gryko z Instytutu Chemii Organicznej PAN w Warszawie, a nagrodę w dziedzinie matematyki – dr hab. Rafał Łatała z Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego. (Uzyskana przeze mnie nagroda jest przyznawana w dziedzinie astronomii i fizyki.) Warto jeszcze dodać, że wraz z nami odbierał nagrodę jeszcze inny wrocławianin.

Prof. Henrykowi Kozłowskiemu z Wydziału Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego Polska Akademia Nauk przyznała medal im. Marii Skłodowskiej-Curie za wybitne publikacje w okresie ostatnich czterech lat. Zauważmy więc z jednej strony różny charakter instytucji naukowych reprezentowanych przez czwórkę nagrodzonych, a z drugiej – potwierdzenie silnej pozycji ośrodka wrocławskiego w naukach ścisłych.

– *Uzyskał Pan habilitację w wieku 30 lat, jest Pan współautorem dwóch książek i przeszło 60 prac naukowych, których liczba cytowań dobiega już 800, jest Pan recenzentem najważniejszych czasopism fizycznych, wielokrotnie był Pan zapraszany na konferencje... W czym tkwi sekret tych sukcesów?*

– Wracając nieco do poprzedniego pytania, chciałbym zwrócić uwagę na coś jak widać znaczenie ważniejszego dla rozwoju młodych fizyków teoretyków niż określony charakter uczelni, a mianowicie na doskonałe warunki, jakie od lat stwarzane są młodym naukowcom na naszym wydziale i w naszym instytucie. Już od wczesnych lat studiów najzdolniejsi mogą tu liczyć na indywidualny tok studiów, wyjazdy na staże naukowe, udział w szkołach i konferencjach, wystąpienia na seminariach, a także na nagrody. Z drugiej strony trudno przecenić rolę wysokiego poziomu naukowego naszego instytutu. Stały kontakt z ekspertami w różnych dziedzinach fizyki jest pewnie najsilniejszą motywacją do ciągłej nauki, ale przede wszystkim bez wsparcia życzliwych i kompetentnych opiekunów niezwykle trudno jest młodemu adeptowi nauki włączyć się w badania nad zagadnieniami, które są jednocześnie aktualne, ciekawe i mają szansę powodzenia. Sam jestem tu dobrym przykładem, gdyż swój najliczniej cytowany artykuł napisałem wspólnie z dr P. Hawrylakiem i prof. L. Jacakiem w czasie, kiedy byłem jeszcze doktorantem.

– *A więc dobry poziom młodej kadry powinien być najlepszym dowodem klasy naukowej ich opiekunów. Tu przypomina się historia o angielskim trawniku, który trzeba tylko cierpliwie strzyć, ale przez 300 lat. Czy i Pan gromadzi już wokół siebie młodszych adeptów?*

– Choć już od kilku lat współpracuję w różnym zakresie z młodszymi fizykami, to tak naprawdę ten aspekt pracy naukowej dopiero się dla mnie zaczyna. I bardzo mi się zaczyna podobać! Formalnie sprawuję w tej chwili opiekę nad dwoma magistrantami i mam nadzieję, że nasza młoda grupa będzie się prędko rozwijać.

– *A zatem czekamy z niecierpliwością na dalsze sukcesy absolwentów IF PWr. Dziękuję Panu za rozmowę.*

Rozmawiała Maria Kiszka

Nagroda Wydziału IV

Dr inż. Zbigniew Zimniak wyróżniony został Nagrodą Naukową Wydziału IV Nauk Technicznych Polskiej Akademii Nauk, przyznawaną dla najlepszego naukowca roku 2002. Nagrodzony cykl prac pt. „System wspomaganie projektowania, jakości i diagnozowania procesów trójwymiarowego tłoczenia blach” dotyczył zagadnień związanych z kompleksowym rozwiązaniem problemów komputerowego wspomaganie projektowania technologii procesów tłoczenia blach. Opracowany przez autora system pozwala na produkcję wyrobów bez wad, eliminuje eksperymenty w skali półtechnicznej i technicznej w cyklu produkcyjnym wyrobu, skraca czas wdrażania wyrobu oraz zapewnia niespotykaną dotychczas dokładność wymiarowo-kształtową wytłoczek. System bazuje na metodzie elementów skończonych (MES) oraz wprowadzonej do niej metodzie oceny dokładności opartej na wykresach naprężeń granicznych. Wykresy te wyznaczane są za pomocą opracowanej, nowatorskiej metody perturbacyjnej. Dużą dokładność wyrobów uzyskano dzięki zastosowaniu metody kompensacji sprężynowania powrotnego dla złożonych operacji tłoczenia blach, obejmujących głębokie tłoczenie oraz okrawanie i wykrawanie wytłoczek. MES została również wykorzystana do projektowania procesów tłoczenia z zastosowaniem nowoczesnych materiałów do tłoczenia typu Tailored Blanks. W tym celu opracowane zostały różne komputerowe modele tego rodzaju nowoczesnych materiałów do tłoczenia. Do monitorowania procesów tłoczenia zastosowano nową metodę opartą na analizie pola magnetycznego powstającego w wyniku odkształceń plastycznych tłoczonej blachy. Przeprowadzona weryfikacja doświadczalna prezentowanego systemu potwierdziła jego dużą przydatność w projektowaniu technologii tłoczenia blach. 🌟

Symposium poświęcone Profesorowi Włodzimierzowi Trzebiatowskiemu

W listopadzie ubiegłego roku minęło 20 lat od śmierci prof. dr hab. Włodzimierza Trzebiatowskiego. Aby przypomnieć tę fundamentalną dla wrocławskiej nauki postać, Wydział Chemiczny Politechniki Wrocławskiej wraz z Instytutem Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN we Wrocławiu zorganizowali 20 listopada 2002 roku *Symposium naukowe poświęcone życiu i twórczości Profesora Włodzimierza Trzebiatowskiego*.

Komitet Organizacyjny tworzyli: prof. dr hab. Wiesław Żyrnicki – przewodniczący, prof. dr hab. Witold Charewicz, prof. dr hab. Wojciech Suski, prof. dr hab. Robert Troć, dr Monika Grotowska oraz dr Anna Leśniewicz. W skład Komitetu Honorowego weszli Prezes Polskiej Akademii Nauk prof. dr hab. Jerzy Kołodziejczak, Minister Edukacji Narodowej i Sportu dr Krystyna Łybacka, Minister Nauki prof. dr hab. Michał Kleiber, Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr hab. Zdzisław Latajka, Rektor Politechniki Wrocławskiej prof. dr hab. Tadeusz Luty, przewodniczący Wydziału III PAN prof. dr hab. Henryk

Szymczak, dyrektor Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych Polskiej Akademii Nauk prof. dr hab. Jan Klamut, prezes Polskiego Towarzystwa Chemicznego prof. dr hab. Jerzy Konarski oraz prezes Polskiego Towarzystwa Fizycznego prof. dr hab. Maciej Kolwas.

Program naukowy Symposium obejmował działalność naukowo-badawczą i dydaktyczną Profesora. Podczas pierwszej części zatytułowanej „Profesor Włodzimierz Trzebiatowski we wspomnieniach” wygłoszono referaty: „Trudne początki wrocławskie” (prof. Andrzej Idzikowski), „Życie i twórczość naukowa profesora W. Trzebiatowskiego” (prof. Robert Troć) oraz „Działalność dydaktyczna profesora W. Trzebiatowskiego” (dr Stanisław Węglowski), zaś w ramach drugiej części „Szkoły fizykochemii Profesora Włodzimierza Trzebiatowskiego” znalazły się komunikaty opisujące rozwój obszarów działalności naukowej Profesora:

1. *Wstęp – obszary działalności naukowej profesora W. Trzebiatowskiego* – prof. Wojciech Suski;

2. *Badania spektralne i geochemia* – prof. Andrzej Idzikowski;
3. *Hydrometalurgia* – prof. Witold Charewicz;
4. *Kataliza* – prof. Józef Wrzyszczyk;
5. *Monokryształy* – prof. Zygmunt Henkie;
6. *Plazma* – prof. Wiesław Żyrnicki;
7. *Półprzewodniki* – prof. Witold Zdanzewicz;
8. *Rentgenografia* – prof. Kazimierz Łukasiewicz;
9. *Równowagi fazowe* – prof. Roman Horyń;
10. *Silne pola magnetyczne* – doc. Tomasz Palewski;
11. *Stopione sole* – prof. Adolf Kiszka;
12. *Wodorki* – prof. Henryk Drulis;
13. *Związki uranu* – prof. Robert Troć 14.

W trakcie symposium odbyła się też dyskusja na temat integracji środowiska naukowego Wrocławia i wspólnych inicjatyw w dziedzinie badań naukowych i edukacji.

W obradach, które odbywały się w Sali Wałbrzyskiej (bud. A-3), uczestniczyło

Prof. W. Trzebiatowski ze swoimi doktorantami (1976 r.). Stoją od lewej: W. Suski, W. Zdanowicz, A. Jabłoński, H. Staliński, W. Romanowski, H. Drulis, K. Skudlarski, K. Pigoń, J. Mulak, T. Palewski, A. Misiuk, K. Łukasiewicz, A. Idzikowski, A. Czernichowski, A. Śliwa, J. Terpiłowski, J. Damm, A. Zygmunt, R. Horyń, A. Bogacz, Z. Henkie, R. Troć, A. Kiszka. Siedzą od lewej: M. Suszyńska, A. Sepichowska, H. Kubicka, PROFESOR, W. Mulak, M. Dryś.

(fot. T. Drankowski)

około 150 osób. Byli to współpracownicy i uczniowie prof. W. Trzebiatowskiego oraz goście zaproszeni przez dziekana Wydziału Chemicznego PWr prof. dr hab. Pawła Kafarskiego, dyrektora Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN prof. dr hab. Jana Klamuta oraz przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego prof. dr hab. Wiesława Żyrmickiego. W Bibliotece Wydziału Chemicznego zorganizowano także wystawę zdjęć przedstawiających Profesora, jego współpracowników i uczniów. Jej kustoszem był dr Stanisław Węglowski.

Institutionalnym krokiem w kierunku integracji środowiska naukowego chemików wrocławskich było uroczyste posiedzenie połączonych Rad Wydziałów Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego i Chemicznego Politechniki Wrocławskiej oraz Rady Naukowej Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN. Zwołano je z inicjatywy prof. dr hab. Jerzego Hawranka – dziekana Wydziału Chemii UW, prof. dr hab. Pawła Kafarskiego – dziekana Wydziału Chemicznego PWr oraz prof. dr hab. Lucjana Sobczyka – przewodniczącego Rady Instytutu NTiBS PAN. Odbyło się ono w Instytucie Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN.

Symposium zakończyło się spotkaniem towarzyskim w Klubie Studenckim Politechniki Wrocławskiej.

Prof. Włodzimierz Trzebiatowski

Urodził się 25 lutego 1906 w Grodzisku Wielkopolskim. Po ukończeniu w 1924 gimnazjum humanistycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Lwowskiej, które ukończył w 1929 roku. Tam też w 1930 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych. W roku 1931 przeby-

Sesja w Sali Wabrzyskiej

wał na Politechnice w Berlinie-Cherlottenburgu jako stypendysta Funduszu Kultury Narodowej. Habilitował się na Politechnice Lwowskiej w 1934 roku w zakresie chemii fizycznej. W roku 1935 przebywał na stypendium FKN na uczelniach w Zurychu oraz we Fryburgu, a w 1938 r. w Sztokholmie. W 1938 roku został mianowany profesorem nadzwyczajnym i objął funkcję kierownika Katedry Chemii Nieorganicznej Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W latach 1945-1952 był kierownikiem Katedry Chemii Nieorganicznej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu, a także od 1950 do 1952 roku dziekanem Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii. W 1948 r. zorganizował pierwszy powojenny Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego we Wrocławiu. W roku akademickim 1949/1950 przebywał jako visiting professor (stypendium UNESCO) na Wydziale Chemicznym Uniwersytetu w Evanston (Illinois, USA). W 1952 roku powołano go na członka-korespondenta Polskiej Akade-

mii Nauk, w 1956 r. został członkiem rzeczywistym, a w 1963 r. wszedł w skład Prezydium PAN. W latach 1963-1968 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich. Był pierwszym dyrektorem Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN, który zorganizował w latach 1966-1967 wspólnie z prof. Romanem S. Ingardenem. W 1969 r. zorganizował Międzynarodowe Laboratorium Silnych Pól Magnetycznych i Niskich Temperatur we Wrocławiu, którego udziałowcami zostały ZSRR, NRD, Bułgaria i Polska. Do końca życia był dyrektorem tej placówki. Od 1968 do 1971 r. pełnił funkcję wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk, a w okresie 1972-1977 prezesa PAN.

Był organizatorem I Kongresu Nauki Polskiej w zakresie chemii, a w latach 1972/1973 przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego II Kongresu Nauki Polskiej.

13 listopada 1982 zginął w wypadku samochodowym. (*hw*)

Pod posterami ze starymi fotografiami ożywały wspomnienia.

CENTRUM DOSKONAŁOŚCI RECYKLINGU MATERIAŁÓW (MATERIALS RECYCLING CENTER OF EXCELLENCE)

17 grudnia 2002 zostały ogłoszone pierwsze konkursy 6 Programu Ramowego Unii Europejskiej. Osoby reprezentujące polską naukę zdają sobie sprawę z tego, że aby z powodzeniem rywalizować o udział w aplikacjach i finansowanie, należy spełniać odpowiednie warunki. Do takich należą duże konsorcja zatrudniające odpowiednią liczbę wysoko wykwalifikowanych specjalistów, zdolne do harmonijnego łączenia wiedzy z różnych dziedzin i posługiwania się metodami uzupełniającymi. Powinny one posiadać międzynarodową renomę i kontakty naukowe. W minionych trzech latach w naszym kraju wyłoniono ośrodki spełniające powyższe wymagania. Wybór ten został potwierdzony przez międzynarodowe konkursy i oceny niezależnych ekspertów. W związku z przygotowaniem związanymi z wejściem Polski do Europejskiej Przestrzeni Badawczej tworzonej dla realizacji celów 6 Programu Ramowego UE oraz rozwojem w Polsce gospodarki opartej na wiedzy, minister nauki prof. Michał Kleiber zatwierdził sieć Centrów Doskonałości i Centrów Kompetencji. Wyłoniono je w konkursach 5 Programu Ramowego Unii Europejskiej i PHARE (ich mapa została przedstawiona na rys. 1):

- NAS - 2 (2001 r.) 138 Centrów Kompetencji i Centrów Doskonałości;
- IST-2002-8.1.6 (2002 r.) 5 Centrów Kompetencji i Centrów Doskonałości.

Centra Doskonałości to jednostki bądź struktury organizacyjne prowadzące badania naukowe i rozwijające nowoczesne technologie na poziomie światowym w sensie mierzalnych efektów naukowych (łącznie z działaniami szkoleniowymi). Skupiają one zespoły uczonych mających wybitne osiągnięcia badawcze, którzy współpracują nad tematami o dużym znaczeniu dla gospodarki kraju. Tym samym wspierają oni działalność innowacyjną danej jednostki oraz przyczyniają się do zwiększania promocji badań naukowych, technologii i wyrobów zarówno w kraju, jak i za granicą. Naukowcy działający w ramach Centrum Doskonałości pracują nad strategicznymi zagadnieniami wykorzystując zaplecze naukowe kilku różnych instytucji działających pod wspólnym naukowym i organizacyjnym kierownictwem, przy czym mają stosunkowo dużą autonomię.

We Wrocławiu istnieje sześć Centrów Doskonałości, z czego trzy na Politechnice Wrocławskiej. Od 1999 r. działa Centrum

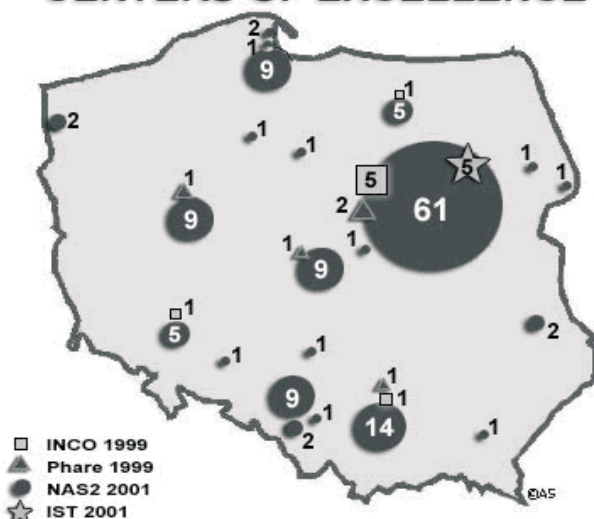
litechniki Wrocławską. W Instytucie Elektrotechniki powstało Centrum Materiałów dla Niskoenergetycznych Technologii w Elektrotechnice (Centre for materials for low-energy consuming technologies in electrotechnics, akronim MALET), w Instytucie Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN – Centre for Low Temperature Studies of Promising Materials for Applications (akronim CELTAM), zaś w Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN – IMMUNE-Centre (akronim IMMUNE).

Poniżej przedstawiamy pierwsze z nowych Centrów Doskonałości Politechniki Wrocławskiej.

Zadaniem **Centrum Doskonałości Recyklingu Materiałów** jest upowszechnianie przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska (zwłaszcza w zakresie odpadów), logistyki i technologii recyklingu, merytoryczne wspieranie inicjatyw związanych z zagospodarowaniem odpadów oraz wykorzystanie w tym względzie doświadczeń zdobytych przez kraje Unii Europejskiej. Jednym z głównych zadań stojących przed zjednoczoną Europą jest rozwiązywanie problemów ochrony środowiska. 5 Program Ramowy realizuje strategię ochrony środowiska zawartą w myśli przewodniej *Towards Sustainability*. Nowe zasady strategii ekologicznej 6 PR oddaje nazwa *Environment 2010: Our Future, Our Choice*. Wśród priorytetów 6 PR podkreślono zarządzanie zasobami naturalnymi oraz recykling.

Odpady przemysłowe, wraki samochodowe i rozbiórkowe materiały budowlane stanowią znaczącą część masy odpadów, których ilość w Europie Zachodniej szacuje się na blisko 3 mld t (2,764 mld t w 2000 r.). Przyjmuje się, że mieszkańcy jednolitej aglomeracji wytwarzają rocznie 400 tys. ton odpadów konsumpcyjnych, z których ponad 90% trafia na składowiska. Sytuacja w krajach ubiegających się o członkostwo w UE jest znacznie gorsza, głównie z powodu małej świadomości ekologicznej społeczeństwa. Brak kompleksowego systemu gospodarki odpadami oraz ograniczone inwestycje w technologie recyklingu stanowią kolejne przyczyny tego, że w krajach Europy Środkowej tylko niewielki procent odpadów jest zagospodarowywany. Ważnym czynnikiem jest także

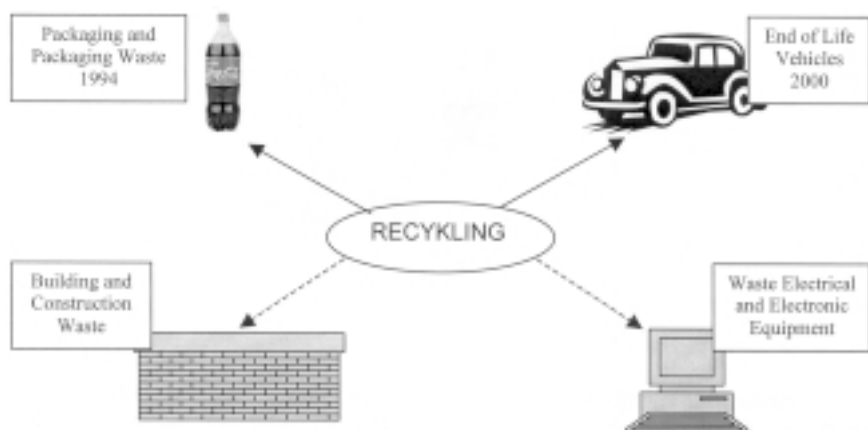
CENTERS OF EXCELLENCE

Rys. 1. Sieć Centrów Doskonałości i Centrów Kompetencji
(wg Krajowego Punktu Kontaktowego)

- INCO -2 (1999 r.) – 9 Centrów Doskonałości;
- PHARE SCI-TECH II (1999 r.) 5 Centrów Doskonałości;

Zaawansowanych Technik Wytwarzania (Centre for Advanced Manufacturing Technologies, akronim CAMT). W wyniku konkursu NAS2 2001, zakończonego spektakularnym sukcesem polskich naukowców, powstały dwa kolejne (obydwa w Instytucie Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej): Centrum Doskonałości Recyklingu Materiałów (Materials Recycling Center of Excellence, akronim MAREC) oraz Centrum Doskonałości „Materiały Zol-Żelowe i Nanotechnologie” (Center of Excellence „Sol-Gel Materials and Nanotechnology”, akronim SGM&N). Kolejne Centra Doskonałości znajdują się poza Po-

Rys. 2. Dyrektywy Unii Europejskiej dotyczące zagospodarowania odpadów. Obowiązujące (linia ciągła) oraz w przygotowaniu (linia przerywana)

legislacja dotycząca ochrony środowiska. Jest ona elementem polityki ekologicznej, która jest przykładem sukcesu odniesionego przez Unię Europejską.

Największy postęp uzyskano dotychczas w zagospodarowaniu odpadów opakowaniowych, które stanowią 35% wagowych odpadów komunalnych (50% obj.). Legislacja UE opiera się na dyrektywie 94/62/EC z 20 grudnia 1994 r., w której wprowadzono modyfikacje dotyczące obowiązujących limitów. Zmierza ona do ograniczenia ilości opakowań, eliminacji materiałów szkodliwych w odpadach opakowaniowych, maksymalizacji odzysku opakowań do ponownego użytku, recyklingu, kompostowania lub odzysku energii.

Podobną strukturę ma dyrektywa dotycząca pojazdów wycofanych z eksploatacji 2000/53/EC z 21 października 2000 r. Kolejne – dotyczące odpadów pochodzących z przemysłu elektronicznego i materiałów budowlanych – są obecnie przygotowywane i zostaną wprowadzone w najbliższych latach (rys. 2).

Geneza

W 2001 r. w ramach konkursu *QoL/Growth/EESD-Integr* Instytut Materiałoznawstwa i Mechniki Technicznej Politechniki Wrocławskiej złożył wniosek *Materials Recycling Center of Excellence* przewidujący utworzenie czołowego ośrodka recyklingu w Europie Środkowej. Przedmiotem zainteresowania Centrum Doskonałości Recyklingu Materiałów są odpady opakowaniowe, pojazdy wycofane z eksploatacji, odpady z przemysłu elektronicznego i materiałów budowlanych. Wniosek poparło – deklarując współpracę z nowym centrum recyklingu – 12 ośrodków z Unii Europejskiej (9 krajów) oraz 9 z Europy Środkowej i Wschodniej (7 krajów), Kanada, Izraela, Rosji i Ukrainy (rys. 3). Gotowość współpracy wyraziło też 44 partnerów krajowych, w tym zakłady przemysłowe, wyższe uczelnie i instytuty

resortowe, samorzady i jednostki administracji regionalnej oraz stowarzyszenia.

Aplikacja *Materials Recycling Center of Excellence* stanowiła kontynuację poprzednich działań interdyscyplinarnego zespołu Politechniki Wrocławskiej, z których należy wymienić projekt TEMPUS *Ecological Aspects of Plastic Waste Management* (1995-1998) oraz Środkowo-Europejską Sieć Inżynierii i Recyklingu Tworzyw Sztucznych *NETO-PEREC* utworzoną w ramach programu CEEPUS (1999-2003). Obydwa projekty były koordynowane przez PW.

Działalność Centrum Doskonałości Recyklingu Materiałów obejmuje szerszy niż dotychczas zakres tematyczny, a ponadto zawiera elementy integrujące na różnych poziomach – zarówno w skali uczelni (angażuje 5 wydziałów PW) i kraju (liczni partnerzy), jak z zagranicy (kraje UE, kraje stowarzyszone z UE, Rosja i Ukraina).

Atuty aplikacji zostały dostrzeżone przez Komisję Europejską i projekt został zakwalifikowany do finansowania w ramach programu Growth (GMA1-2002-72135) w latach 2002-2005.

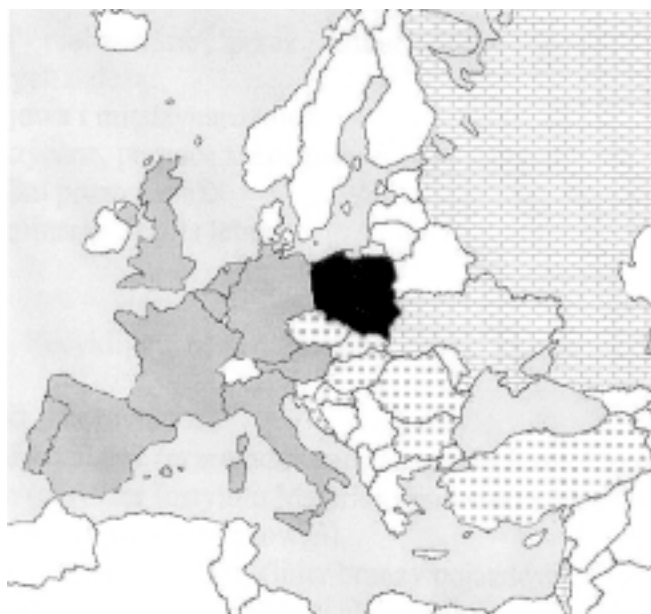
Cele i program

Wśród celów Centrum Doskonałości Recyklingu Materiałów mamy:

- Integrację sektora nauki i technologii krajów stowarzyszonych z UE z Euro-

pejską Przestrzenią Badawczą (ERA – European Research Area);

- Upowszechnienie wiedzy na temat recyklingu różnych materiałów;
- Wykorzystanie potencjału sektora nauki i technologii do rozwiązywania problemów ekonomicznych i społecznych krajów stowarzyszonych z Unią Europejską. Za cele szczegółowe uznano:
- Zacieśnienie współpracy z czołowymi ośrodkami w UE i krajach stowarzyszonych;
- Bliską współpracę (twinning) z Virtual European Recycling Centre (Hiszpania) oraz PlatformRecycling (Holandia);
- Wznowienie współpracy z Rosją i Ukrainą;
- Inicjowanie współpracy jednostek badawczych z przemysłem;
- Uruchomienie demonstracyjnej instalacji recyklingu tworzyw sztucznych;

Rys. 3. Zakres działania Centrum Doskonałości Recyklingu Materiałów

- Przyjmowanie młodych adeptów recyklingu na staże magisterskie i doktorskie;
- Udział w projektach 6 Programu Ramowego UE.

Powyższe cele będą realizowane przez kilkusobowe zespoły w ramach zadań programowych, do których należą:

- Współpraca krajowa i międzynarodowa.
- Materiały dydaktyczne, pomoce szkoleniowe, bazy danych.
- Edukacja (na kilku poziomach).
- Konferencje, seminaria, szkoła letnia.

Struktura

Centrum Doskonałości Recyklingu Materiałów kierowane jest przez Komitet Sterujący w składzie:

dr inż. Marek Kozłowski (koordynator),
 prof. dr hab. inż. Jerzy Zwoździak (przewodniczący Krajowej Rady Centrum),
 dr hab. inż. Jerzy Kaleta (dyrektor Instytutu Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej),
 dr inż. Anna Kozłowska (lider branży opakowań),
 dr hab. inż. Piotr Wrzecioniarz, prof. PWR (lider branży pojazdów),
 prof. dr hab. inż. Kazimierz Friedel (lider branży elektroniki),
 dr inż. Zdzisław Hejducki (lider branży materiałów budowlanych).

Liderzy branżowi kierują kilkusobowymi zespołami złożonymi z kadry PWR, jej doktorantów i studentów. Do poszczególnych zadań angażowani są specjaliści spoza Uczelni. Każdy zespół branżowy dysponuje nowoczesną infrastrukturą ze specjalistycznym laboratorium. Przykładem może być sekcja opakowań oferująca dostęp do Pracowni Inżynierii i Recyklingu Tworzyw Sztucznych oraz pilotowej linii recyklingu tworzyw sztucznych (przedstawionej w Pryzmacie nr 159). Ważnym elementem pracy poszczególnych sekcji jest współpraca krajowa i międzynarodowa oraz szkolenie dyplomantów, doktorantów krajowych i zagranicznych. Szereg zadań programowych angażuje przedstawicieli różnych branż przyczyniając się tym do współpracy struktur poziomych i inte-

gracji zespołów interdyscyplinarnych.

Nadzór nad działalnością Centrum Doskonałości Recyklingu Materiałów sprawują dwa organy: Krajowa i Międzynarodowa Rada Centrum.

W skład Rady Krajowej wchodzi:

prof. dr hab. inż. Jerzy Zwoździak (przewodniczący),
 prof. dr hab. Andrzej Gałęski (Polska Akademia Nauk, CBMM Łódź),
 dr inż. Zbigniew Sebastian (Dolnośląska Izba Gospodarcza),
 mgr inż. Józef Miklaszewski (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego),
 mgr inż. Waldemar Kulaszka (Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu),
 mgr inż. Roman Walkowiak (Elektrownia TURÓW S.A.),
 mgr inż. Cezary Bachowski (KGHM Polska Miedź S.A.).
 Międzynarodową Radę Centrum tworzą:
 prof. J. Covas (uniwersytet Minho, Portugalia),
 prof. H.G. Fritz (uniwersytet Stuttgart, Niemcy),
 prof. F.P. La Mantia (uniwersytet Palermo, Włochy),
 prof. M. Narkis (IIT Technion, Haifa, Izrael),
 dr N. Mayne (Association of Plastics Manufacturers in Europe, Bruksela),

mgr inż. H. GRIESE (Fraunhofer Institut Zuverlässigkeit und Mikrointegration, Berlin),

dr J.M.N. van Kasteren (Platform Recycling, Eindhoven),

dr P. Picot (IXAS Conseil Lyon, Francja).

Centrum Doskonałości Recyklingu Materiałów zamierza objąć planowanymi działaniami w pierwszej kolejności społeczeństwo polskie, stąd materiały będą dostępne w języku polskim i angielskim.

Kierownictwo Centrum nie uważa za zamkniętą listy partnerów ani zakresu planowanych działań. Deklaracje współpracy i propozycje wspólnych akcji są mile widziane i będą realizowane w miarę możliwości kadrowych i finansowych (o ile mieszczą się w przedstawionym zakresie merytorycznym Centrum). Szczególnie oczekiwane są przedsięwzięcia praktyczne, w których można wykorzystać synergię wynikającą z połączenia potencjału nauki i przemysłu. O szczegółach planu pracy Centrum Doskonałości Recyklingu Materiałów będzie można dowiedzieć się ze strony internetowej, a ponadto członkowie tworzonej bazy danych będą o nich powiadamiani na bieżąco. 📧

Kontakt:

dr M.Kozłowski, tel. (071)3206216,
 e-mail: kozłowski@nw.pwr.wroc.pl

ZMIANY W DOSTĘPIE DO CZASOPISM ELEKTRONICZNYCH W 2003 ROKU

Biblioteka Główna i OINT informuje o zmianach w serwisach prezentowanych na swojej stronie domowej.

Nowy serwis: KLUWER

Umożliwia dostęp do pełnych tekstów artykułów pochodzących z ponad 720 czasopism wydawanych przez Kluwer Academic Publishers, udostępnianych na platformie programowej firmy OVID.

Oprócz roczników bieżących, dla większości czasopism udostępniono archiwum (od 1996/97 roku) oferta obejmuje stopniowe, retrospektywne poszerzanie dostępu.

Zakres tematyczny czasopism ma charakter ogólny, jednak nauki ścisłe, stosowane i techniczne reprezentowane są w dużym wyborze. Wśród tytułów znalazło

się wiele prenumerowanych dotychczas przez Bibliotekę w wersji drukowanej m.in.:

- Applied Intelligence;
- BioMetals;
- International Journal of Fracture;
- International Journal of Parallel Programming;
- Journal of Dynamical and Control Systems;
- Journal of Intelligent and Robotic Systems. Theory and Applications;
- Multidimensional Systems and Signal Processing;
- Optical and Quantum Electronics;
- Periodica Mathematica Hungarica.

Serwis Kluwer nie jest typowym serwisem umożliwiającym przeglądanie zawartości woluminów i zeszytów w obrębie wybranego tytułu. Jest raczej narzędziem

służącym do wieloaspektowego i precyzyjnego wyszukiwania informacji. Kryteria według których możemy dokonywać poszukiwań to m.in.: autor, słowo w abstrakcie, w artykule, w tytule artykułu, w tytule czasopisma, tytuł czasopisma, data publikacji artykułu, określenie woluminu i in. Możliwe jest tworzenie zapytań złożonych w oparciu o algebrę Boole'a.

Pełne teksty artykułów prezentowane są w formacie PDF, instalatory czytników formatu oraz szczegółowe informacje dotyczące oferty na stronie domowej Biblioteki, w module: **Czasopisma elektroniczne**

Nowa baza: ABI/INFORM Global

Baza firmy ProQuest udostępnia pełne teksty artykułów z ponad 800 czasopism oraz abstrakty artykułów z około 2000 czasopism.

W wielu przypadkach dostępne są wieloletnie archiwa. Niektóre czasopisma objęte są karencją, co oznacza, że aktualne numery dostępne będą z opóźnieniem.

Zakres tematyczny bazy: biznes, zarządzanie i marketing, finanse, ekonomia, oraz zastosowanie technik komputerowych w ww. dziedzinach.

Artykuły prezentowane są w postaci plików HTML i PDF.

Dostęp poprzez moduły:

- Bazy danych
- Czasopisma elektroniczne

Połączenie serwisów: Elsevier i Academic Press – ScienceDirect

Czasopisma wydawane przez Academic Press udostępniane będą na platformie ScienceDirect wydawnictwa Elsevier Science.

Połączenie obu ofert sprawia, że użytkownik korzystający z tego serwisu uzyska dostęp do pełnych tekstów artykułów z około 850 czasopism ww. wydawców, dotychczas prezentowanych w oddzielnych serwisach.

SwetsWise

Baza umożliwia szczegółowe przeszukiwanie zawartości ok. 18 000 czasopism. Zastosowanie bardziej precyzyjnych mechanizmów wyszukiwawczych sprawia, że SwetsWise jest skutecznym narzędziem przydatnym w poszukiwaniach bibliograficznych.

Krzysztof Moskwa
Biblioteka Główna i OINT

Szczegółowe informacje:

<http://www.bg.pwr.wroc.pl/>

Dostęp do wymienionych serwisów możliwy jest wyłącznie z komputerów sieci uczelnianej

Zapraszamy do udziału w studium podyplomowym „Zarządzanie Jakością” realizowanym na zlecenie Wydziału Mechanicznego PWr

Zajęcia będą się odbywały od 27 lutego do 14 czerwca 2003 r.

Uczestnicy studium uzyskują solidne podstawy do wdrażania metod jakościowych w poszczególnych sferach działalności przedsiębiorstwa, a także do wdrażania systemu jakości w całym przedsiębiorstwie. Przeszkoliliśmy już około trzystu pracowników wyższego i średniego szczebla zarządzania przedsiębiorstw przemysłowych.

Od 2000 roku wzbogaciliśmy naszą ofertę o możliwość uzyskania przez uczestników certyfikatu TÜV CERT „Pełnomocnik Jakości” wydawanego przez TÜV Rheinland. Po zdaniu egzaminu na Pełnomocnika Jakości uczestnicy mogą też przystąpić do egzaminu na certyfikat TÜV CERT „Quality Manager”.

Zdający egzaminy otrzymują materiały szkoleniowe Akademii TÜV w polskiej wersji językowej.

Przystąpienie do egzaminów na certyfikaty osobowe TÜV CERT wiąże się z dodatkową opłatą, która zależy od liczby chętnych.

Program studium obejmujący 200 godzin zajęć oraz wykonanie pracy końcowej, został podzielony na pięć intensywnych sesji. Słuchacze studium otrzymują do każdej sesji dwustronicowy skrypt. W programie każdej sesji jest jednodniowa wizyta, połączona z prezentacjami i szkoleniem, w wybranej firmie przemysłowej z Wrocławia lub okolic. Zwiedza-

ne firmy stosują najwyższej klasy rozwiązania służące zapewnieniu jakości produkcji. Praca końcowa o wymiarze minimum 80 godzin polega na samodzielnym opracowaniu, pod kierunkiem prowadzącego, wybranego problemu dotyczącego, jeśli to możliwe, macierzystej firmy uczestnika studium. Absolwenci otrzymują ustalony przez MEN dyplom ukończenia studium wydany przez Politechnikę Wrocławską.

W miarę wolnych miejsc istnieje możliwość uczestnictwa w wybranych sesjach. Słuchacz otrzymuje wtedy odpowiednie zaświadczenie.

Program zajęć:

I sesja: Strategia zarządzania przez jakość 27 lutego-1 marca i 6-8 marca 2003 r.

II sesja: Normy ISO serii 9000 13-15 i 20-22 marca 2003 r.

III sesja: Metody i techniki zapewnienia jakości 3-5 i 10-12 kwietnia 2003 r.

IV sesja: Statystyczne sterowanie procesem (SPC) 8-10 i 15-17 maja 2003 r.

V sesja: Techniczne aspekty zapewnienia jakości. Wybrane zagadnienia wdrażania systemów jakości 5-7 i 12-14 czerwca 2003 r.

Każda sesja podzielona jest na dwa trzydniowe moduły. Zajęcia odbywają się w następujących godzinach:

czwartek	godz. 13.30-17.00,
piątek	godz. 9.00-17.00,
sobota	godz. 9.00-17.00

Wykładowcy

Wykładowcami studium jest blisko 30 specjalistów. Są nimi naukowcy z Politechniki Wrocławskiej i innych polskich uczelni, wybitni specjaliści z przemysłu, eksperci z firm konsultingowych, specjaliści z urzędów państwowych.

Miejsce zajęć

Studium organizowane jest w budynku WCTT, Politechniki Wrocławskiej, ul. Smoluchowskiego 48, sala seminaryjna 12.

Cena studium

Odpłatność za jedną osobę w całym studium wynosi 4.200 zł. Za uczestniczenie tylko w jednej sesji odpłatność wynosi 1.250 zł.

UWAGA – Dla studentów PWr przewidziano bardzo atrakcyjne rabaty!

Uczestnicy studium otrzymują komplet materiałów szkoleniowych, obiady oraz napoje (kawa, herbata).

Zainteresowanych udziałem w studium lub poszczególnych sesjach prosimy o kontakt z Wrocławskim Centrum Transferu Technologii. Tel: 320-21-98, e-mail: wctt@wctt.pl

Konferencja CAMT: Zintegrowany rozwój produktu i procesów wytwarzania

Nowy system komputerowy do badań i dydaktyki

W dniach 22 i 23 listopada Centrum Zawansowanych Systemów Produkcyjnych (CAMT – Centre for Advanced Manufacturing Technologies) Instytutu Technologii Maszyn i Automatykacji Politechniki Wrocławskiej organizowało specjalistyczną międzynarodową konferencję zatytułowaną: **Integrated Product and Processes Development – Zintegrowany rozwój produktu i procesów**. W konferencji wzięło udział 84 uczestników, wygłoszono 26 referatów, w tym 6 z zagranicznych partnerskich ośrodków naukowych i uniwersytetów w Bochum, Eindhoven, Leuven, Loughborough i Ljubljanie oraz 8 referatów przygotowanych przez reprezentantów przemysłu (firmy: Bosch Polska, GKN Automotiv Polska, Bombardier Polska, Apator Toruń, Pafal Świdnica, Spamel Twardogóra). Głównym celem konferencji była wymiana doświadczeń zebranych przy wprowadzaniu najnowszych i innowacyjnych technologii stosowanych do wytwarzania nowych produktów rynkowych, a także ich procesów wytwórczych. Ośmiu wystawców z przemysłu i innowacyjnych firm technologicznych prezentowało w trakcie konferencji swoje produkty i technologie.

Tematyka konferencji jest aktualna i bardzo ważna, gdyż rynkowe wyzwania stojące przed globalnymi przedsiębiorstwami i

Otwarcie konferencji – prof. E. Chlebus i prof. Bob Young z Uniwersytetu Loughborough

ich poddostawcami wymuszają kompleksowe podejście zarówno do procesów projektowania i technologicznego przygotowania produkcji, jak i do wytwarzania oraz serwisu i recyklingu produktów. To kompleksowe podejście objawia się nie tylko w integracji danych w łańcuchu działań inżynierskich prowadzących do stworzenia nowego wyrobu, ale również w czasowej synchronizacji tych działań. Efektem jest dotrzymanie wymagań określonych w triadzie wymogów wobec nowoczesnej produkcji. Składają się na nią: skracanie cykli produkcyjnych, obniżaniu kosztów i podnoszeniu jakości. Spełnienie tak przeciwstawnych sobie wymagań jest możliwe tylko dzięki najnowszym metodom zarządzania cyklem życia produktu i przy zastosowaniu innowacyjnych technologii, szczególnie w pierwszych fazach powstawania produktu. Należą do nich metody i narzędzia zapisu struktury produktu – PDM, metody zintegrowanego i zsynchronizowanego zarządzania projektami i zmianami – concurrent engineering, technologie rapid prototyping i rapid tooling oraz metody modelowania, symulacji i optymalizacji procesów produkcyjnych. Konferencja stawiała sobie za cel wymianę doświadczeń z tego zakresu, i to zarówno w środowisku naukowym jak i inżynierów z przemysłu. Dla reprezentantów ośrodków naukowych i badawczych szczególnie ważne były wystąpienia przedstawicieli przemysłu, gdyż zebrane przez nich

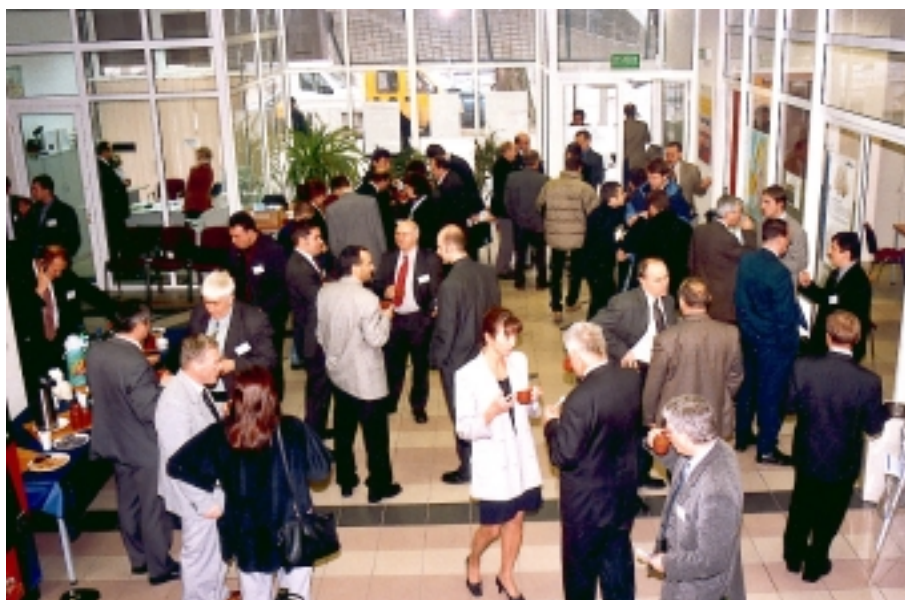
doświadczenie pozwala weryfikować nowatorskie metody i koncepcje.

W trakcie konferencji Pracownia Integracji Systemów CAD/CAM Instytutu Technologii Maszyn i Automatykacji, otrzymała kolejny (po Autodesku, Sun Microsystems i 3D System) **Certyfikat Partnerskiej Współpracy z IFS (Industrial & Financial Systems – Szwecja)** w zakresie zintegrowanych systemów zarządzania przedsiębiorstwem. IFS to producent zintegrowanego systemu informatycznego wspierającego zarządzanie w dużych i średnich przedsiębiorstwach. Należy do grupy pięciu światowych liderów producentów i dostawców rozwiązań informatycznych dla zarządzania, które można spotkać w 43 państwach. System IFS Applications jest wspólną nazwą dla rodziny zintegrowanych systemów informatycznych ERP i jest zbudowany zgodnie z technologią portali internetowych. Całość systemu stanowi zestaw 70 komponentów funkcjonalnych (modułów), stosowanych w produkcji, zarządzaniu łańcuchem dostaw, zarządzaniu relacjami z klientem, finansach, projektowaniu, utrzymaniu w ruchu i administrowaniu zasobami. Taka budowa modułowa systemu oparta na technologii obiektowej może stworzyć zintegrowane środowisko lub umożliwić działanie każdej z aplikacji osobno. Pracownicy udostępniono bezpłatnie 30 licencji systemu IFS Applications, co umożliwia prowadzenie zajęć dydaktycznych i prac magisterskich na Wydziale Mechanicznym oraz na Wydziale Informatyki i Zarządzania. System pracuje w środowisku bazy danych i serwera Oracle. Pakiet składa się z wielu modułów (*Finanse, Obsługa Klienta, Dystrybucja, Produkcja, Zarządzanie Zasobami, Remonty, Pro-*

Sala obrad,

Uczestnicy konferencji w czasie przerwy w obradach.

Stoisko tej firmy MSM Trading AG.

jektowanie, Zarządzanie projektami, Zarządzanie Jakością, Księgowość, Dokumentacja, Analiza Zarządcza) i pokrywa użytkowo wszystkie obszary funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Nowe rozwiązania

W związku ze zmianą ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP oraz o zmianie ustawy o uposażeniu żołnierzy (z 13.IX.2002) zmieni się wkrótce system szkolenia studentów i absolwentów szkół wyższych. Sztab Generalny WP opracował rozwiązania prawne umożliwiające odbycie szkoleń w czasie trwania studiów.

Uregulowania te, obejmują wszystkich studentów szkół wyższych, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2002/2003 lub w latach następnych oraz studentów, którzy staną się absolwentami po 1 stycznia 2004 r. (włącznie ze studentami / absolwentami akademii medycznych) za wyjątkiem słuchaczy wyższych szkół morskich.

Przeszkolenie wojskowe studentów szkół wyższych

Nowy system zakłada odbycie służby wojskowej w czasie studiów w dwóch oddzielnych etapach.

I etap — polega na ochotniczym odbyciu PRZYSPOSOBIENIA OBRONNEGO w szkole wyższej. Edukacja w ramach przysposobienia obronnego obejmuje przede wszystkim szeroko pojętą wiedzę obronną z zakresu bezpieczeństwa państwa.

Etap ten będzie kończył się egzaminem na uczelni, na której student odbywa studia lub innej do tego uprawnionej.

Pozostałe koszty związane z realizacją przysposobienia obronnego pokrywane będą z dotacji na działalność dydaktyczną z budżetów ministrów, którym podlegają szkoły wyższe, a szkolenie to będzie wkomponowane w powszechny system edukacji narodowej.

Będą je odbywać mężczyźni, kobiety, osoby zdolne i niezdolne do czynnej służby wojskowej. Zakłada się, że szkolenia takie odbędą się ok. 300 tys. osób rocznie.

Organem właściwym do organizacji przysposobienia obronnego na szczeblu uczelni będzie rektor szkoły wyższej.

II etap — będzie polegał na odbyciu PRZESZKOLENIA WOJSKOWEGO STUDENTÓW w jednostkach wojskowych (szkołach wojskowych i centrach szkolenia — razem w 9 ośrodkach, w 2 turnusach, po ok. 350 studentów w jednym ośrodku, w jednym 6-tygodniowym okresie w czasie studiów w wakacyjnej przerwie międzysemestralnej.

Uczestnikami tego szkolenia mogą być osoby po drugim roku studiów w.st. zawodo-

wych lub trzecim roku jednolitych studiów magisterskich lub równorzędnych.

Będzie ono mieć formę kursu podoficerskiego. Powołanie nastąpi na pisemny wniosek zainteresowanego studenta. Studenci, którzy odbędą przeszkolenie wojskowe w czasie studiów oraz zdadzą egzamin końcowy z tego przeszkolenia będą zwalniani ze służby i przenoszeni do rezerwy w stopniu kaprała podchorążego. Natomiast studenci, którzy nie zdadzą takiego egzaminu, będą zwalniani ze służby i przenoszeni do rezerwy w stopniu szeregowego.

Studenci, którzy odbędą przysposobienie obronne i złożą wnioski o powołanie do odbycia przeszkolenia wojskowego w czasie studiów, ale nie zostaną powołani na to przeszkolenie, będą przenoszeni do rezerwy, w stopniu szeregowego, z dniem stania się absolwentem szkoły wyższej.

O powołaniu do odbycia przeszkolenia wojskowego studentów - ochotników będą decydować potrzeby Sił Zbrojnych, a decyzje w tych sprawach (przeznaczenie, typowanie, powołanie) będzie wydawane przez wojskowego komendanta uzupełnień.

6-tygodniowe przeszkolenie będzie składało się z:

- szkolenia ogólnowojskowego – 2 tygodnie;
- szkolenia specjalistycznego (stosownie do prognozowanego przydziału mobilizacyjnego) – 4 tygodnie.

Przeszkolenie wojskowe absolwentów

Absolwenci szkół wyższych, którzy ukończyli studia po 1 stycznia 2004 r. oraz nie odbyli ochotniczo przeszkolenia w czasie studiów, po ich ukończeniu podlegać będą w ciągu 18. miesięcy powołaniu do odbycia długotrwałego 3. miesięcznego przeszkolenia wojskowego.

Przedmiotowe przeszkolenie wojskowe absolwentów szkół wyższych, będzie prowadzone jedynie wówczas, gdy w ramach przeszkolenia wojskowego studentów szkół wyższych nie osiągnię się zakładanej corocznie liczby ochotników.

Długotrwałe przeszkolenie wojskowe będzie polegało na:

- szkoleniu przez 6 tygodni w jednostkach wojskowych, w których funkcjonują ośrodki szkolenia;
- praktyce, po ukończeniu szkolenia w ośrodkach szkolenia, w jednostkach wojskowych na stanowisku przewidzianym dla oficera lub podoficera zawodowego przez następne 6 tygodni.

Powyższą formę przeszkolenia wojskowego należy również utrzymać dla absolwentów - ochotników, którzy rozpoczęli studia przed rokiem akademickim 2002/2003.

Przeszkolenie wojskowe absolwentów szkół wyższych planuje się prowadzić w jednostkach wojskowych, w których funkcjonują ośrodki szkolenia i zacznie funkcjonować 1 stycznia 2004 roku.

APEL w sprawie Instytutu Pamięci Narodowej

Zwracam się do społeczności akademickiej Wrocławia o wsparcie wysiłków na rzecz utrzymania działalności Instytutu Pamięci Narodowej. Sytuacja tej szczególnej placówki naukowej została znacznie utrudniona w wyniku kolejnych cięć jej budżetu przegłosowanych przez większość parlamentarną. Teraz wśród senatorów SLD przygotowany jest projekt likwidacji pionu śledczego IPN – prowadzić to ma do całkowitej likwidacji Instytutu.

A przecież każde ograniczenie tej działalności byłoby zbrodnią, bo jesteśmy świadkami odchodzenia kolejnych roczników ludzi pamiętających naszą historię – historię, której często nie mogli ujawnić wobec braku suwerennych władz RP.

Rozproszenie archiwów IPN (zwłaszcza, że trwa dopiero ich porządkowanie) w masie archiwów państwowych może również być groźne dla niewyjaśnionych dotąd spraw.

Wbrew pomówieniom, dorobek Instytutu jest pokaźny: wszczęto 2300 śledztw, ukończono – 1300 (więcej niż jego poprzedniczka – Główna Komisja Badania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu w ciągu lat dziewięćdziesiątych), wprowadzono do rzecznictwa pojecie „zbrodni sądowej”.

W sprawie sytuacji IPN zaprotestowało już wiele środowisk. Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich przedstawiło nawet propozycję, by podjąć akcję na rzecz ustanowienia Funduszu Obrony Pamięci Narodowej. Należy jednak stwierdzić, że troska o pamięć narodu jest niezbywalnym obowiązkiem państwa. Dlatego zwracam się do wszystkich, którzy podzielają niepokój o los IPN, by w kierowanych do Senatu RP listach wyrażali swoje przekonanie o potrzebie **utrzymania go w dotychczasowej formie organizacyjnej**. Zaprotestujmy teraz, kiedy jeszcze nie jest za późno!

Listy można kierować na adres:

**Krzysztof Piesiewicz
Klub Senatorski Blok Senat 2001
Kancelaria Senatu RP
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa**

lub

**Biuro Senatorskie
Krzysztofa Piesiewicza
ul. Marszałkowska 77/79
00-683 Warszawa**

Marek Muszyński
poseł

Ich los przestroga

Tradycja każe naszej społeczności spotykać się w momentach rocznic pod Pomnikiem Martyrologii Profesorów Lwowskich, których los ma być dla nas przestroga. Czy można jednak czerpać mądrość z czegoś, czego się nie zna i znać nie chce? Czy można szanować wielkich Poprzedników, ale nie wiedzieć, dlaczego zginęli? Czy można godzić się, by Polacy z braku innych źródeł uzyskiwali interpretację własnej historii z publikacji obcych – choćby nawet życzliwych – specjalistów?

Stąd tylko krok do rezygnacji z nauki historii, a może także kilku innych przedmiotów.

Czy jednak odcięci od wiedzy historycznej nasi studenci i absolwenci będą czuli się zdolni polemizować z opiniami środowisk, z którymi z pewnością się zetkną? Czy będą na przykład wiedzieli o polskich zasługach dla rozpracowania „Enigmy”? Czy nie zostaną skazani na budowanie wiedzy o swoim kraju na podstawie „Polish jokes”?

Sądymy, że niezbędnym dla osiągnięcia tego celu warunkiem jest utrzymanie dotychczasowej formy organizacyjnej Instytutu Pamięci Narodowej i zapewnienie mu finansowych warunków pozwalających na realną działalność. Podpisujemy się pod apelem Marka Muszyńskiego.

Redakcja

Zapraszamy na wystawę!

10 lat FNP

W czerwcu 2002 r. minęło 10 lat od powstania Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Ta niezależna, pozarządowa instytucja typu non-profit została powołana do wspierania nauki. Czerpie swoje dochody z aktywnego lokowania posiadanego funduszu. Sukces stał się możliwy dzięki transformacji ustrojowej i wyobraźni kilku polityków, którzy spowodowali, że pozostałość likwidowanego w 1990 r. Centralnego Funduszu Rozwoju Nauki i Techniki (odpowiednik 95 mln nowych złotych) została przeznaczona na fundusz założycielski FNP. O sukcesie Fundacji może świadczyć fakt, że łączna wartość środków przeznaczonych na potrzeby nauki przekroczyła już 210 mln zł. W 2003 r. nauka polska uzyskała dalsze 24 mln zł w formie stypendiów, aparatury i subwencji.

Na podkreślenie zasługuje wyjątkowo wysoka efektywność dysponowania funduszami. Tematyka programów badawczych jest co roku starannie dobierana. Pomoc oferowana jest jednostkom, które gwarantują wysoki poziom naukowy. Utrzymaniu tego poziomu służy system rozdziału środków w oparciu o konkursy. Fundacja dba też o jawność i przejrzystość działań.

W 2003 r. Wrocław będzie miejscem prezentacji jubileuszowej wystawy ukazującej 10-letni dorobek FNP.

Otwarcie nastąpi 20 lutego 2003 na Uniwersytecie Wrocławskim. (Premiera wystawy nastąpiła w czerwcu 2002 w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego, następnie przeniesiono ją do Biblioteki UJ. **Na zdjęciu niżej: w BUW prof. Janusz Sławiński – przewodniczący Rady Fundacji i prof. Maciej W. Grabski – prezes Zarządu.**)

Na wrocławskie otwarcie wystawy przybędą reprezentanci środowiska, wśród nich

beneficjenci Fundacji. Zostanie ono poprzedzone debatą „Indywidualność i zespołowość w badaniach naukowych” oraz wystąpieniem prezesa M.W.Grabskiego.

Celem wystawy jest przedstawienie zainteresowanym bogactwa możliwości, jakie stwarza Fundacja. Nawet osoby, które korzystały już z jej pomocy, nie orientują się często, że mogłyby skorzystać z oferty kontynuowania programu, bądź innej otwierającej się właśnie szansy..

Zanim nasi Czytelnicy sami przekonają się o bogactwie propozycji przedstawianych przez Fundację, przedstawimy krótko tegoroczną listę ofert:

Nagrody i stypendia:

- Nagroda FNP (termin zgłaszania kandydatów do 31 marca)
- Subsydia profesorskie (w 2003 r. – nauki ścisłe; 15 trzyletnich subsydiów po 80 tys. zł rocznie)
- Program NESTOR (dla wybitnych emerytowanych naukowców)
- Stypendia krajowe
 - Stypendia krajowe dla młodych naukowców (do 30 / 32 lat, co roku dla 100 osób stypendia po 20 tys. zł. rocznie; zgłoszenia do 31 października)
 - Krajowe stypendia wyjazdowe (po doktoracie, do 35 / 37 lat, wnioski do 15 kwietnia)
- **Stypendia zagraniczne**
 - Stypendia dla młodych doktorów (po doktoracie, do 35 / 37 lat, dotąd przyznano 70 stypendiów, wnioski do 15 marca); beneficjenci mogą ubiegać się następnie o **granty wspomagające** na rozwinięcie działalności w kraju.
 - Stypendia na kwereudy za granicą (po doktoracie, kwereudy biblioteczne i archiwalne, wnioski do 15 września)
- Polskie Stypendium Badawcze w Szkole Studiów Slawistycznych i Wschodnioeu-

ropejskich Uniwersytetu Londyńskiego (po doktoracie, 12-miesięczne pobyty)

- Stypendia konferencyjne (konkursy prowadzone przez TNWarsz., dla osób do 40 lat, wnioski w 4 terminach: do 28 lutego, 30 kwietnia, 30 czerwca i 30 października)

Programy wieloletnie

- Program TECHNE (rozwój nowych technologii, produktów i usług; wnioski do 15 lutego)
- Program MILAB (modernizacja infrastruktury laboratoriów i pracowni; wnioski do 15 stycznia)
- Program MOMOGRAFIE (publikacja monografii z zakresu nauk humanistycznym i społecznym; termin składania wniosków dowolny)
- Program WYDAWNICTWA (dokumentowanie dziedzictwa historycznego i cywilizacyjnego Polski)
- Konferencje Fundacji (VIII konferencja z cyklu „Fundacji dyskusje o nauce” nt. istotnych problemów nurtujących środowisko naukowe)
- Program SUBIN (interwencyjna pomoc dla inicjatyw o prestiżowym znaczeniu; od br. uruchomiono podprogram Translacja na dofinansowanie przekładu na j. obcy wybitnych polskich publikacji humanistycznych lub społecznych; termin składania wniosków dowolny)

Programy

współpracy międzynarodowej

- Polskie Honorowe stypendium Naukowe im. Aleksandra von Humboldta (dla niemieckich uczonych – odpowiednik Humboldt-Forschungpreis, wnioski do 30 września)
- Stypendia dla naukowców z krajów Europy Środkowowschodniej (na badania w polskich placówkach naukowych, wnioski w Kasie im. Mianowskiego do 31 października)
- Eksploratorium Integracji Europejskiej (nauka, postęp techniczny i innowacje w powiązaniu z procesami integracyjnymi; dążenie do optymalnego wykorzystania Funduszy Strukturalnych, analizy, ekspertyzy, badania archiwizacja programów Phare SCI-TECH; realizatorem jest CBPiZ PAN W-wa).

Więcej szczegółów na stronie internetowej Fundacji: www.fnp.org.pl/programy i u koordynatorów poszczególnych programów.

Maria Kisza

Dziękujemy pani Barbarze Kosińskiej z FNP za udostępnione materiały.

II Sympozjum Koła Naukowego „EKOFILIA”

W dniach 13-14 grudnia 2002 r. w Filii Politechniki Wrocławskiej w Jeleniej Górze odbyło się II Sympozjum studenckiego Koła Naukowego „EKOFILIA” poświęcone tematyce odnawialnych źródeł energii. Honorowy patronat nad imprezą objęli: Prorektor ds. Nauczania prof. Jerzy Świątek; dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska prof. Janusz Jeżowiecki oraz prezydent Jeleniej Góry dr Józef Kusiak.

Wśród prelegentów sympozjum znaleźli się zarówno pracownicy naukowcy PWr (prorektor ds. nauczania prof. Jerzy Świątek, dr inż. Czesław Kolanek) jak i przewodniczący Państwowej Rady Ochrony Środowiska prof. Tomasz Winnicki, prezydent Jeleniej Góry, przedstawiciel Zakładów Energetycznych Jelenia Góra S.A., dyrektor Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Lubaniu oraz sami studenci zrzeszeni w K.N. „EKOFILIA”, którzy mieli możliwość zaprezentowania swoich dotychczasowych osiągnięć. Zdano również sprawę z wyjazdu studyjnego na Węgry „Śladami geotermii”. Jego celem było poznanie tamtejszych osiągnięć w wykorzystywaniu wód termalnych do celów rekreacyjno-balneologicznych – zarówno w aspekcie technologicznym jak i ekonomicznym. Podjęto też próbę przełożenia ich na nasze warunki lokalne – wody termalne w Cieplicach (inż. Anna Wargacka – „Balneologiczne wykorzystanie wód termalnych na Węgrzech – sprawozdanie z wyjazdu studyjnego p.n. „Śladami geotermii”). Referat na temat odnawialnych źródeł energii w Niemczech wygłosili zaproszeni goście z Drezna – przedstawiciele organizacji ekologicznej TUUWI (Juliane Hardt, Tino Heim – „Renewable Energies in Germany”).

Większość przedstawionych referatów dotyczyła problematyki lokalnej (dr Józef Kusiak – „Warunki i koncepcje wykorzystania wód termalnych dla potrzeb inwestycji leczniczo-rehabilitacyjnych i sportowych oraz systemu ciepłownictwa w Cieplicach”, inż. Tomasz Borzęcki – „Możliwości wykorzystania biomasy jako paliwa w regionie jeleniogórskim”, praca zbiorowa pod red. prezesa Zakładów Energetycznych Jelenia Góra S.A. „Wykorzystanie energetyki wodnej na terenie działania Zakładu Energetycznego Jelenia Góra S.A.”). Inne dotyczyły nowatorskich rozwiązań w sferze „czystej energii” (mgr Krzysztof Kowalczyk „Ekonomiczne i gospodarcze aspekty energetycznego wykorzystania biomasy”, Grzegorz Chorościan „Energia słońca – zasoby i jej wykorzystanie”, inż. Anna Drabek „Wykorzystanie energii wiatru”).

Sympozjum poprowadził prezes K.N. „EKOFILIA” inż. Michał Janicki. Słowo wstępne wygłosił dyrektor Filii dr inż. Maciej Pawłowski. Pierwszy referat, który przedstawił prof. Jerzy Świątek, dotyczył możliwości otrzymania tytułu zawodowego euroinżyniera przez polskich absolwentów uczelni technicznych oraz wszelkich korzyści wynikających z jego posiadania. Prezentacja ta podkreśliła międzynarodowy charakter imprezy.

Sympozjum zakończyło się dyskusją na temat paliw przyszłości. Zaprezentowano model samochodu o napędzie wodorowym, omówiono również zagadnienie ogniw paliwowych przedstawione przez dr inż. Czesława Kolanek i dr inż. Wojciecha Walkowiaka. Ze względu na to, iż sympozjum odbyło

się w Cieplicach – uzdrowskiej dzielnicy Jeleniej Góry, nie mogło również zabraknąć dyskusji nad wykorzystaniem wód termalnych regionu dla celów rekreacyjnych jak i ciepłowniczych. Problem ten przedstawił student z K.N. „EKOFILIA” Michał Janicki. Jako ostatni głos w dyskusji zabrał dyrektor Towarzystwa Wspierania Elektrowni Wiatrowych „Vis Venti” Piotr Biniak, który podsumował europejskie osiągnięcia w dziedzinie wykorzystania energii wiatru.

Mimo iż podczas dyskusji padło sporo gorzkich słów dotyczących perspektywy rozwoju OZE w świetle polskiego prawodawstwa, z przedstawionych referatów wyłaniał się jeden zasadniczy wniosek: energia odnawialna jest jedyną racjonalną drogą dalszego rozwoju zarówno w Polsce jak i na świecie, a jej wykorzystanie na cele energetyczne i ciepłownicze już dziś może przynieść wymierne korzyści.

Po zakończeniu pierwszej części sympozjum wszyscy zaproszeni goście, dzięki uprzejmości Zakładów Energetycznych Jelenia Góra S.A., mieli możliwość obejrzenia jednej z największych w Polsce elektrowni wodnych znajdującej się w Pilichowicach.

Drugiego dnia sympozjum odbyło się spotkanie z przedstawicielami Międzynarodowego Ośrodka Kultury Ekologicznej „Dwór Czarne”, w trakcie którego goście zapoznali się działalnością ośrodka i zwiedzili jej siedzibę – Renesansowy Dwór „Czarne”.

Koło Naukowe wydało materiały sympozjalne zawierające większość przedstawionych referatów, które są dostępne w siedzibie Koła:

Filia Politechniki Wrocławskiej
w Jeleniej Górze
Plac Piastowski 27,
58-560 Jelenia Góra

Anna Wargacka

W Grodnie i Wilnie

Dnia 3 grudnia ub.r. została otwarta kolejna wystawa rysunków profesora Natusiewiczza w klubie pracowniczym. Tym razem znany rysownik wziął na warsztat architekturę swoich rodzinnych stron: Grodna i Wilna. Te dwa kresowe miasta, o bogatej i burzliwej historii nadal fascynują i są częstym celem wycieczek lub pielgrzymek. Pomimo zniszczeń ostatniej wojny i późniejszych destrukcyjnych działań władz radzieckich, zachowało się w Grodnie i w Wilnie wiele zabytkowych budowli i miejsc przypominających historię Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Specjalnego uroku dodają im malownicze krajobrazy, związane z położeniem miast – wśród wzgórz, w zakolach Wilii czy na wysokim brzegu Niemna.

Na szkicach profesora możemy zatem podziwiać barokowe kościoły Grodna: pojezuicką Farę (obecnie – katedra), Brygidki, Franciszkanów na Zaniemniu, Bernardynów, i Stary Zamek Batorego, którego najstarsze części pamiętają czasy Księcia Witolda. Był on siedzibą także wielu innych książąt litewskich, m.in. Kazimierza Jagiellończyka i jego syna – św. Kazimierza – patrona Litwy. Za panowania Stefana Batorego, który lubił przebywać w Grodnie, włoski architekt Scoto z Parmy dokonał gruntownej przebudowy zamku w stylu renesansu. Zniszczony podczas późniejszych wojen, w XIX wieku został zmieniony w carskie koszary. Rokokowy Nowy Zamek zbudowany przez króla Augusta III był świadkiem smutnych wydarzeń z naszej historii – podpisania aktu rozbiorowego z Rosją i Prusami w 1793 roku i abdykacji króla Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1795 roku.

Na grodzieńskich rysunkach Profesora możemy też odnaleźć ciekawy budynek XVIII-wiecznego drewnianego lamusa z ogrodu Sióstr Brygidek, z dwukondygnacyjną galerią arkadową i drewniany dom, w którym Eliza Orzeszkowa mieszkała w latach 1894-1910 i w którym napisała wiele swoich książek.

Druga część wystawy poświęcona jest dzisiejszej stolicy Litwy, bliskiej sercom wielu Polaków. Mało który artysta może się oprzeć urokowi wileńskiej staromiejskiej architektury. Na Starym Mieście, powstałym na niewielkim obszarze ograniczonym dolinami Wilii i Wilenki oraz linią dawnych murów obronnych, za-

chowało się kilkaset zabytkowych budowli, głównie kościołów, klasztorów i kamienic. W jego centralnej części położony jest zespół budynków Uniwersytetu Wileńskiego – najstarszej wyższej uczelni w Europie Wschodniej, założonej w 1579 przez króla Stefana Batorego.

Wiele z tych budowli możemy obejrzeć na nowo otwartej wystawie. Jest więc i katedra wileńska, na tle Góry Zamkowej, i kościół św. Anny – najwspanialszy przykład gotyku płomienistego na terenach dawnej Rzeczypospolitej, i sąsiadujące z nim kościoły Bernardynów i św. Michała (obecnie Muzeum Architektury). Słynny wileński barok można podziwiać na rysunkach przedstawiających wieże kościołów św. Katarzyny i Misjonarzy, czy fasadę uniwersyteckiego kościoła św. Jana.

Nie zabrakło na wystawie także miejsc symbolicznych, bez których obraz Wilna byłby niepełny: Ostrej Bramy, domu zamieszkanego przez Adama Mickiewicza, Góry Trzykrzyskiej i Cmentarza na Rossie z grobem, w którym obok matki marszałka Józefa Piłsudskiego spoczywa jego serce. **(km)**

Wreszcie bezpieczne rozwiązanie ustawowe

PRO HOMINE

Ponad dwa lata temu z dumą uczestniczyliśmy w uroczystym poświęceniu Ośrodka Seniora Wyższych Uczelni Wrocławia. Podziwiano konsekwencję głównych realizatorów koncepcji działających we **Wrocławskiej Międzyuczelnianej Fundacji PRO HOMINE na rzecz Emerytów i Osób Niepełnosprawnych**. Z uznaniem podkreślano zasługi tych, którzy wspomagali inicjatywę.

Na sukces złożył się wysiłek licznych osób i instytucji:

- władz rektorskich wrocławskich uczelni,
- komisji zakładowych związków zawodowych,
- poszczególnych pracowników uczelni, którzy dobrowolnymi składkami wspierali rozbudowę części socjalnej obiektu,
- wykonawcy, który wykazał dużą elastyczność co do trybu rozliczania zobowiązań finansowych.

Przed wszystkim jednak podkreślano indywidualny wysiłek grupy entuzjastów, na czele których stały panie Cecylia Biegańska i Anna Szczepanik. Bez ich codziennych starań nie osiągnięto by zamierzonego celu.

Zwiedzający nowy ośrodek podziwiają, że oprócz wygodnych, sprzyjających także osobom niepełnosprawnym mieszkań, udało się umieścić w kompleksie klub (pełniący w razie potrzeby także rolę kaplicy), aptekę, stołówkę, bibliotekę oraz gabinety: lekarza rodzinnego, dermatologiczny i stomatologiczny. Powstaje właśnie ośrodek rehabilitacyjny i sklep.

Zrealizowany dom należy do najbardziej udanych w kraju, choć nie była to pierwsza inicjatywa tego typu (np. jest znany Dom Artystów Weteranów Scen Polskich w Skolimowie, który dofinansowują pracujący aktorzy, a we Wrocławiu dom „Pogodna jesień”). Oprócz ładnych, dobrze zaprojektowanych mieszkań, są tu garaże, windy, jasne, szerokie korytarze umożliwiające poruszanie się osobom niepełnosprawnym oraz coraz bogatsze zaplecze usługowe.

A jednak... mimo wszystkich tych osiągnięć istniało zagrożenie przekształcenia lokatorskich praw do lokali w odrębne własności, które mogłyby doprowadzić do sprzedaży tych mieszkań na wolnym rynku. W tej sytuacji Fundacja czyniła usilne starania u posłów i senatorów Wojewódz-

stwa Dolnośląskiego oraz u Rzecznika Praw Obywatelskich, aby mieszkania z domów przeznaczonych dla ludzi starszych i niepełnosprawnych nie mogły być przekształcane w mieszkania własnościowe. Z satysfakcją można powiedzieć, że starania te odniosły ostatnio pozytywny skutek. Obowiązująca od 15 stycznia 2003 r. zmiana ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych **nie zezwala na przekształcenie mieszkań lokatorskiego** w spółdzielcze mieszkanie własnościowe lub w wyodrębnioną własność, o ile ten lokal znajduje się w budynku powstałym z udziałem środków z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego.

Jak powstał dom?

W styczniu 1994 r. grupa entuzjastów powołała Wrocławską Międzyuczelnianą Fundację PRO HOMINE na Rzecz Emerytów i Osób Niepełnosprawnych o następującej strukturze organizacyjnej:

* Zgromadzenie Fundatorów, w skład którego weszli jako osoby prawne rektorzy: Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademii Rolniczej, Akademii Medycznej, Akademii Ekonomicznej i Akademii Wychowania Fizycznego oraz przedstawiciele NSZZ „Solidarność” tych uczelni, a także Akademii Sztuk Pięknych i ZNP Akademii Rolniczej (w roku 2000 do Zgromadzenia Fundatorów przystąpił rektor Akademii Sztuk Pięknych);

* Rada Fundacji skupiająca przedstawicieli uczelni, z przewodniczącym prof. Henrykiem Hawrylakiem;

* Zarząd Fundacji, którego skład wprawdzie zmieniał się w czasie, ale od chwili rejestracji funkcję prezesa pełni nieprzerwanie prof. Otton Dąbrowski;

* Komisja Rewizyjna, której przewodniczącym był przez wiele lat prof. Walenty Ostasiewicz, następnie prof. Jerzy Kowalski.

Zgromadzenie Fundatorów złożyło się na wkład założycielski wynoszący (w przeliczeniu na nowe złote) 16.500 zł.

Inicjatorzy chcieli stworzyć środowisko w dom dla obecnych i przyszłych emerytowanych pracowników uczelni na wzór ośrodków istniejących w krajach Zachodniej Europy. Ze względu na możliwość uzyskania preferencyjnego kredytu ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego (KFM) uznano, że należy nadać nowej ini-

cyjatywie charakter lokatorskiej spółdzielni mieszkaniowej.

Powołana w wyniku tego Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wrzos” funkcjonuje w oparciu o przepis o spółdzielczości mieszkaniowej i ściśle współpracuje z Fundacją PRO HOMINE.

Założenie było proste i znane wszystkim chętnym do uzyskania mieszkania: każdy otrzymujący je wnosi wkład lokatorski w wysokości 30% wartości mieszkania. Na pozostałe 70% kosztów budowy mieszkań uzyskano po wielu staraniach preferencyjny nisko oprocentowany kredyt z KFM. Po otrzymaniu lokalu mieszkalnego lokator spłaca swoją ratę kredytu rozłożoną na 34 lata. (Oczywiście płaci ponadto czynsz.) W razie rezygnacji z mieszkania spółdzielnia zwraca właścicielowi lub jego spadkobiercom wniesiony zrewaloryzowany wkład i przyjmuje do spółdzielni kolejną oczekującą osobę. (Kolejność przydzielania mieszkań wynika z rejestru zgłoszeń i kryteriów ustalonych w drodze porozumienia między Spółdzielnią „Wrzos” i Fundacją PRO HOMINE.)

Zaplanowana część leczniczo-rehabilitacyjna Ośrodka nie mogła być finansowana z funduszu KFM. Dlatego też Fundacja na ten segment budowy musiała zdobywać środki od sponsorów.

Politechnika Wrocławska i Akademia Rolnicza we Wrocławiu ofiarowały pod budowę grunty*, przekazano też z funduszy socjalnych poszczególnych uczelni dość znaczące kwoty (PWR – 40.000 zł, AM – 30.000 zł, UWr – 10.000 zł, AE – ok. 30.000 zł, AWF 5.000 zł). Politechnika nieodpłatnie udostępniła Fundacji i Spółdzielni „Wrzos” lokal z telefonem. Włączyły się w to również organizacje związkowe, z których zdecydowanie największy wkład miała KZ NSZZ „Solidarność” przy PWR (w 1998 roku – 20.000 zł). Ponadto rozwinięto akcję dobrowolnych składek na część socjalną obiektu. Choć są to niewielkie kwoty, po 5 do 25 zł, ale odprowadzane regularnie, co miesiąc, dały w sumie ponad 130 tysięcy zł i w kryzysowych momentach były często ratunkiem.

To tylko niektóre przykłady życzliwej postawy różnych instytucji, organizacji i osób prywatnych.

Komplikacje

Zasada, że członkowie spółdzielni wnoszą wkład stanowiący 30% wartości przyszłego mieszkania, nie rozwiązywał problemu finansowania części socjalnej i leczniczej. Bank dał tylko pieniądze na budowę mieszkań. Pokrycie pozostałych kosztów nie mieściło się w możliwościach przyszłych lokatorów – pracowników sfe-

ry budżetowej. Uchwałą walnego zebrania zdecydowano natomiast sfinansować pomieszczenia klubowe. Fundacja zabiegała w różny sposób o pieniądze na część niemieszkalną. Udało się uzyskać ok. 200 tysięcy złotych z PFRON. W 1997 roku zabiegi o pieniądze stały się szczególnie trudne ze względu na konieczność pokrywania strat wynikających z powodzi. Wycofało się wtedy wielu sponsorów, którzy wcześniej obiecywali dotacje. Ratunkiem była decyzja KZ NSZZ „Solidarność” PWr, która postanowiła zakupić lokal użytkowy przeznaczony na aptekę.

Realizatorzy postanowili wnieść działkę jako wkład budowlany w inwestycję. To pozwoliło zwiększyć wysokość kredytu na mieszkania. Mimo to borykano się z brakiem około 1 mln zł.

Widząc ogromne trudności w pozyskaniu kredytu na budowę części mieszkalnej i środków na budowę części leczniczo-rehabilitacyjnej i socjalnej 15 osób zażądało zwrotu wniesionych wkładów mieszkaniowych.

To zmusiło spółdzielnię do poszukiwania następnych chętnych na mieszkania. W rozwiązaniu tych trudności finansowych z

dużą pomocą przyszedł wykonawca obiektu – firma INTAKUS. Wyraził on zgodę na odroczenie płatności w latach 1998 i 1999 oraz wniósł wkład budowlany na niektóre lokale użytkowe i miejsca postojowe. Przez ostatnie dwa lata Fundacja PRO HOMINE razem ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Wrzos” poszukiwały nabywców na te lokale i garaże.

Ostatecznie udało się w przewidywanym terminie zakończyć inwestycję, choć jeszcze pozostał dług wobec wykonawcy, ponieważ nie znaleziono nabywców na zakup miejsc postojowych.

Czynnik ludzki

Jak już powiedziano, całość prac nad budową ośrodka ujawniła wielkie zaangażowanie, ofiarność i skuteczność działania różnych osób. Członkowie Zarządu Fundacji, jej Rady, Zarząd Spółdzielni „Wrzos” i inni starali się reagować na każdą pojawiającą się przeszkodę. Na kolejnych etapach poszukiwali specjalistów, którzy jak najkorzystniej umieliby rozwiązać trudności. Uznanie dla ich pracy wyraziło się Nagrodą Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola za integrację środowiska, którą

otrzymali: mgr inż. Cecylia Biegańska, mgr inż. Anna Szczepanik, prof. Otton Dąbrowski i prof. Henryk Hawrylak.

Troska o mieszkańców nie przeminęła z chwilą oddania mieszkań do użytku. Członkowie Fundacji i Zarządu Spółdzielni poświęcają wiele uwagi nie tylko usuwaniu usterek i drobnym naprawom, ale i większym problemom, np. usuwaniu zniszczeń spowodowanych przez ulewne deszcze (w latach 2001 i 2002) czy walce z wadami wykonawczymi.

Mimo wszystkich opisanych komplikacji finansowych i organizacyjnych zdecydowana większość spółdzielców jest zadowolona z podjętej decyzji zamieszkania w Ośrodku Seniora. Dzięki dużemu zaangażowaniu społecznemu i dobrej współpracy Fundacji PRO HOMINE i Spółdzielni Mieszkaniowej „Wrzos” oraz dzięki wielu życzliwym ludziom powstał i dobrze funkcjonuje ten obiekt, który jest wyrazem aktywności środowiska akademickiego Wrocławia.

Maria Kiszka

*) Fundacja otrzymała je pod warunkiem, że dom powstanie do czerwca 2000 r.

Kilka pytań do...

prof. Ottona Dąbrowskiego – prezesa Zarządu Wrocławskiej Międzyuczelnianej Fundacji PRO HOMINE na rzecz Emerytów i Osób Niepełnosprawnych

– *Panie Profesorze, w związku z pojawiającymi się w prasie publikacjami i interpelacją w Senacie PWr chciałabym zapytać w imieniu naszych Czytelników o ewentualne zagrożenia dla Ośrodka Seniora Wyższych Uczelni Wrocławia.*

– Oczywiście rozumiem troskę pracowników uczelni Wrocławia, zwłaszcza, że część z nich dokonuje dobrowolnych wpłat na rzecz naszej fundacji.

– *Czy dużo osób wspomaga finansowo Fundację PRO HOMINE?*

– Odkąd Fundacja PRO HOMINE zwróciła się z apelem do pracowników wyższych uczelni o pomoc w postaci dobrowolnej comiesięcznej składki, na jej konto wpływają stale pewne kwoty z tego tytułu. Liczba wpłacających, a więc i kwota, wciąż się zmienia. Według stanu na koniec ubiegłego roku mieliśmy 391 indywidualnych darczyńców z PWr (211 osób), UW (66 osób)

i AE (114 osób). Wszystkie uzyskane od nich wpłaty zostały przeznaczone na sfinansowanie części socjalnej i leczniczo-rehabilitacyjnej Ośrodka Seniora.

– *Proszę więc wyjaśnić, czy w świetle aktualnego prawa istnieje możliwość wykupu poszczególnych mieszkań należących do Ośrodka dla Seniorów na własność przez ich lokatorów.*

– W świetle aktualnie obowiązującej Ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z 15 grudnia 2000 r., której nowelizacja weszła w życie 15 stycznia 2003 r., Ustawy o zasadach i trybie udzielania kredytów ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego z 26 października 1995 (Dz. U. Nr 133/95) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z 12 czerwca 1997 r., mieszkania lokatorskie w Ośrodku Seniora Wyższych Uczelni Wrocławia nie mogą być wyodrębnione na własność, ani przekształcone w

mieszkania spółdzielcze typu własnościowego.

– *Czy dążenie do wykupu mieszkań to zjawisko marginesowe w skali Spółdzielni „Wrzos”, czy znaczące?*

– Mogę mówić tylko o formalnych deklaracjach ze strony mieszkańców. Dotychczas Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej „Wrzos” otrzymał dwa wnioski o wyodrębnienie na własność zajmowanego mieszkania. Obaj wnioskodawcy otrzymali odpowiedź odmowną uzasadnioną przepisami, które wymieniłem.

– *Czy są to osoby związane z Politechniką?*

– Jedna z nich to emerytowany pracownik Politechniki Wrocławskiej.

– *Proszę powiedzieć jeszcze, jakie są koszty osobowe Fundacji.*

– Miesięcznie wydajemy 2377 zł (brutto) na wynagrodzenia dla księgowej, rady prawnego, samodzielnego referenta i konserwatora. Jak widać, to niewielkie kwoty. Natomiast wszystkie organy Fundacji: Zgromadzenie Fundatorów, Rada Fundacji, Komisja Rewizyjna i Zarząd Fundacji pracują bez wynagrodzenia.

– *Dziękuję Panu Profesorowi za te informacje.*

Rozmawiała Maria Kiszka

Studenci informatyki na konferencji „Microsoft Developer Days 2002”

W dniach 9 – 12 grudnia 2002 r. studenci informatyki na Wydziale Informatyki i Zarządzania PWr przebywali w Warszawie na konferencji *Microsoft Developer Days 2002*. Organizatorem wyjazdu było Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Systemów Informatycznych Wydziału Informatyki i Zarządzania (W8/Z1), uczestnikami zaś w zdecydowanej większości studenci specjalności *Systemy Informatyczne*. Dwudniowa konferencja była dobrą okazją do zapoznania się z najnowszymi technologiami rozwijanymi obecnie przez firmę *Microsoft*. Pierwszy dzień poświęcony był językowi *XML* oraz usługom sieciowym *Web services*. Główne prezentacje prowadzone były w języku angielskim przez znanych na świecie specjalistów z tej dziedziny: Briana Trivisa i Mae Ozkan, autorów książki *Web Services Implementation Guide*. Prezenteryzy wykazali się wysokim poziomem merytorycznym oraz nie małym połotem, jeśli chodzi o samą prezentację. Całość stanowiła bardzo spójny i uporządkowany wykład, który obejmował nie tyl-

Zbiorowe zadowolenie

Przed pałacem w Wilanowie

ko samą technologię, ale też motywację do jej wykorzystania, problemy, które mogą się pojawić, oraz sposoby ich rozwiązania. Ze względu na ogólny charakter prezentowanych treści adresatami pierwszego dnia były osoby na stanowiskach kierowniczych, podejmujące strategiczne decyzje co do wyboru platform i rozwiązań systemowych w swoich firmach, a także osoby pragnące zapoznać się z dziedziną lub ugruntować swoją wiedzę.

Prezentacje drugiego dnia były natomiast wyraźnie przeznaczone dla programistów (zgodnie z nazwą konferencji – *Developer Days*) i dotyczyły praktyczne-

go wykorzystania platformy *.NET*, rozwijanej i promowanej w ostatnim czasie przez firmę *Microsoft*. Prezentowane przez rodzimych preterów referaty obfitowały w szczegóły techniczne dotyczące tworzenia wydajnych aplikacji z wykorzystaniem pakietu *.NET*.

Udział studentów w konferencji z pewnością wywarł pozytywny wpływ na ich zdolność orientowania się w nowych trendach i technologiach, a przez to na właściwe skierowanie swojego kształcenia i przygotowanie do pracy zawodowej.

W trzecim dniu uczestnicy wycieczki zwiedzali Warszawę, między innymi Zamek Królewski i Pałac w Wilanowie. Kontakt z kulturą i sztuką stanowił cenną przeciwwagę dla typowo technicznego programu konferencji.

Wyjazd był możliwy dzięki życzliwemu wsparciu finansowemu ze strony Dziekana Wydziału Informatyki i Zarządzania, Kierownika Wydziałowego Zakładu Systemów Informatycznych oraz Kierownika Działu Studenckiego Politechniki Wrocławskiej. Był to już czwarty wyjazd zorganizowany (lub współorganizowany) przez Studenckie Koło Naukowe przy ZSI (www.zsi.pwr.wroc.pl), działające z przerwami od 1997 roku. Koło zajmuje się poznawaniem i rozwijaniem nowych technologii, poznawaniem metod pracy naukowej, analizą rynku pracy w branży informatycznej oraz promowaniem działalności studenckiej.

mgr inż. Damian Dudek

Autor jest asystentem w Zakładzie Systemów Informatycznych i opiekunem naukowym Studenckiego Koła Naukowego.

Fundacja MANUS

– działalność gospodarcza

Fundacja na Rzecz Samorządu Studenckiego Politechniki Wrocławskiej MANUS istnieje od 1996 roku. Została powołana przez JM Rektora prof. Andrzeja Wiszniewskiego i studentów z Samorządu Studenckiego ówczesnej kadencji. Zgodnie z intencją fundatorów Fundacja MANUS prowadzi **działalność statutową** (skierowaną tylko i wyłącznie do studentów) oraz **działalność gospodarczą**, której odbiorcami mogą być wszyscy. Zgodnie z prawem cały zysk z działalności gospodarczej przekazywany jest na działalność statutową, innymi słowy zarabiane pieniądze przez Fundację MANUS na działalności gospodarczej wracają do studentów poprzez działalność statutową. W artykule szerzej omówiona zostanie działalność gospodarcza, pozwolą jednak Państwo, że wspomnę najpierw o aktualnie prowadzonej działalności statutowej, na którą składają się: pośrednictwo w **ubezpieczeniach NNW** (w tym roku ubezpieczyło się ponad 10 600 studentów we Wrocławiu i na wszystkich filiach), **Studencki Klub Sieci Komputerowych „IKARNET”** (do sieci w akademikach podłączonych jest około 2 000 komputerów a korzysta – ponad 3 500 studentów), **Turystyka Studencka „Podróżaczek”** (w zeszłym roku z Podróżaczkami wyjechało około 200 studentów), **Studencki Bank Stancji** (rocznie korzysta około 5 000 studentów), **Studencki Bank Pracy** (informacji zasięga około 500 studentów rocznie), **Działalność Kulturalna „Przestrzeń Kultury Studenckiej”** (aktywnie uczestniczy około 50 studentów, odbiorcami jest przeszło 1 000 studentów) oraz nowopowstające **Biuro Obsługi Korepetycji Studenckich**. Działalność statutowa fundacji to 51% wszystkich działań Fundacji MANUS (dane za rok 2001).

Prowadzona działalność gospodarcza Fundacji MANUS to: Usługi Telekomunikacyjne „**Tele-MANUS**”, **Galeria Polibudka**, **Hotele Wakacyjne**, **Centrum Rozwoju i Szkoleń**, **Centrum Sportu**, **Studenckie Biuro Prac Zleconych** oraz **Bufetu** (nowo powstające).

Poniżej zostaną opisane poszczególne działalności.

„**Tele-Manus**” (od 2001 roku) to agencja, która zajmuje się obsługą telefonów w pokojach studenckich w akademikach na osiedlu przy ul. Wittiga. W każdym pokoju znajduje się aparat telefoniczny z własnym numerem (czyli mamy możliwość

bezpośredniego kontaktu z pokojem). Rozmowy wewnątrz osiedla (pomiędzy pokojami w akademiku oraz pomiędzy akademikami) są bezpłatne. Każdy telefon może mieć 3 niezależnych użytkowników, którzy posiadają osobiste konta, które w zależności od potrzeb mogą uzupełniać w Centrali Akademickiej TeleMANUS (jest to system telefonii przedpłatowej, potocznie zwany systemem hotelowym). Jak to możliwe? Przed wybraniem numeru zewnętrznego (miejskiego lub z innego miasta) należy się „zalogować” podając swój numer dostępowy oraz numer PIN znany tylko użytkownikowi. W ten sposób nie ma możliwości wykorzystania impulsów na konto kolegi z pokoju. Opłata za impuls odpowiada standardowej opłacie za impuls wg taryfy standard Telekomunikacji Polskiej, która jest nadrzędnym operatorem tej centrali. Studenci nie muszą płacić za abonament, nie płacą też żadnej marży dla Fundacji MANUS. Jedyńą opłatą dodatkową jest jednorazowa opłata manipulacyjna płatna przy zakupie impulsów (wynosi ona od 0 (promocja) do 2,50 zł bez względu na ilość zakupionych impulsów). Z tego rozwiązania korzystają zarówno studenci jak i doktoranci i asystenci mieszkający w Hotelu Asystenta na osiedlu Wittigowo. Aktualnie trwają prace nad wdrożeniem tego systemu w Hotelu Doktoranta T-7 (uruchomienie planowane jest na luty br.). Tele-MANUS ma około 1000 użytkowników na semestr przy około 1200 numerach telefonicznych.

Galeria Polibudka (od 2001 roku) zajmuje się całościowym procesem wytworzenia materiałów promocyjnych ze znakiem Politechniki Wrocławskiej. Swoją siedzibę posiada w Gmachu Głównym PWR w szatni obok księgarni (tel. 22-83). Galeria zajmuje się produkcją i sprzedażą takich artykułów jak: wizytowniki, długopisy, kubki ceramiczne, komplet pióro i długopis, teczki konferencyjne, parasole, t-shirty, koszulki typu polo, czapki zimowe, czapki baseballowe, breloki itp. Istnieje możliwość złożenia indywidualnego zlecenia na gadżety np. na konferencje. Galeria obsługuje zarówno klientów indywidualnych, jak i instytucjonalnych (wydziały, instytuty).

Hotele Wakacyjne (od 1996 roku) – są atrakcyjną cenowo ofertą noclegową zarówno dla studentów Politechniki i innych uczelni, a także osób przyjezdnych: turystów polskich i zagranicznych. Działalność Hotelu Wakacyjnych odbywa się w miesia-

cach wakacyjnych (lipiec-wrzesień). Mieszczą się one w akademikach Politechniki Wrocławskiej: T-3 przy Placu Grunwaldzkim oraz T-8 przy Placu Orłąt Lwowskich.

Centrum Rozwoju i Szkoleń (od 2000 roku) – jest to działalność skierowana do wszystkich zainteresowanych podnoszeniem swoich kwalifikacji. Centrum specjalizuje się w szkoleniach z komunikacji interpersonalnej, autoprezentacji, zarządzania zespołami, przywództwa, budżetowania i zarządzania projektami.

Centrum Sportu (od 2001 roku) – prowadzi zajęcia na siłowni w akademiku T-17 oraz w akademiku T-3 (siłownia oraz zajęcia z aerobiku – od zeszłego semestru). Zajęcia odbywają się po południu, do późnego wieczora – w godz. Od 16 do 23.00. Z oferty tej korzystać mogą także pracownicy Uczelni oraz osoby nie związane z nią.

Studenckie Biuro Prac Zleconych (od 2002 roku) – jest to nowa forma Banku Pracy. Fundacja zajmuje się poszukiwaniem zleceń dla studentów wśród firm, za co wystawia fakturę i bezpośrednio rozlicza się ze studentami. Jest to aktywna forma Banku Pracy (do tej pory Bank Pracy pośredniczył jedynie informacjami o możliwości znalezienia pracodawcy, nie gwarantując uzyskania zlecenia). Zrealizowane do tej pory zlecenia to m.in. „akcja Mikołaj”, z której skorzystało około 20 studentów, czy też akcja pomocy przy bagażach dla grupy turystów, w której wzięło udział 12 studentów.

Prowadzenie Bufetu – aktualnie w przygotowaniach – uruchomienie planowane jest na przełom lutego i marca br. Bufet będzie działał w bud. D-5, na wprost portierni.

Zysk na działalności gospodarczej za zeszły rok wyniósł nieco ponad 27.000 zł. Za tę kwotę Fundacja mogła np. poprowadzić warsztaty teatralne dla studentów, przeprowadzić Dni Aktywności Studenckiej i wesprzeć funkcjonowanie agend statutowych.

Mam nadzieję, że podane informacje przybliżyły nieco Państwu działalność gospodarczą Fundacji MANUS. W przypadku jakichkolwiek pytań lub sugestii proszę dzwonić pod numer 320 39 61 (bud. D-5 pok. 4, 5) lub wysłać e-mail na adres manus@manus.pl.

Andrzej Czarnecki
Prezes Fundacji MANUS

Na końcu świata

czyli obóz naukowy studentów Wydziału Inżynierii Środowiska w Białowieży.

Wrzesień 2002 upłynął nam – studentom IV roku inżynierii środowiska na obozie naukowym w Białowieży. Posłuchajcie jak do tego doszło. A było to tak.

Pewnego pięknego i słonecznego dnia, nasze koleżanki z roku wpadły na pomysł, aby praktyki studenckie odbyć... jak co roku – na obozie naukowym w Białowieży. Dzięki pomocy dr T. M. Traczewskiej i dr A. Biłyka, przebłysk geniuszu naszych koleżanek zaczynał nabierać realnych kształtów. Wszystko zależało jednak od decyzji Dziekana Wydziału. Już na początku udało nam się osiągnąć pierwszy sukces: dostaliśmy zgodę na wyjazd i pieniądze. Liczba miejsc była ograniczona, a czysta kartka w mgnieniu oka zapełniła się nazwiskami. Teraz wszystko było w rękach naszych opiekunów. W naszych szeregach powiało groźną „Skreślą, czy nie skreślą – oto jest pytanie!”. Przekonaliśmy się o tym na pierwszym spotkaniu organizacyjnym, na którym ustalono grupę 23 szczęśliwców. Wtedy także rozdano tematy seminariów, przydzielono zadania i – co najważniejsze – ustalono ostateczny termin wyjazdu.

Z niecierpliwością oczekiwaliśmy końca wakacji, by w końcu spotkać się na dworcu we Wrocławiu i wyruszyć w stronę wschodniej granicy. Podróż wydawała się pozornie banalna. Jeszcze raz okazało się, że pozory mylą. Czekają nas trzy przesiadki. Za każdym razem trafialiśmy do pociągu o coraz to „wyższej” klasie, by w końcu skorzystać z czegoś, co kiedyś pewnie przypominało pociąg. „Ogromnym” przeżyciem była dla nas także krótka wizyta w stolicy, z takiego oto prostego powodu, że przepało nam gdzieś GO*. Ostatecznie zjawiliśmy się jednak w komplecie w internacie

Technikum Leśnego w Białowieży, w samym sercu puszczy. Zostały rozdzielone pokoje i byliśmy gotowi, by wreszcie zacząć naszą „przygodę z nauką”.

Na dobry początek odwiedziliśmy rezerwat pokazowy, gdzie niektórzy z nas po raz pierwszy zobaczyli „na żywo” żubra, wilka czy inne leśne stworzenie. Panom najbardziej zaimponowały żubry. Paniom natomiast sarna, która – dodajmy na marginesie – niejednemu koziołkowi przyprawiła już rogi...

Wieczorem było ognisko, na które należało przebiec po 10 km w każdą stronę i zawsze pod wiatr (szczególnie z powrotem).

Zadaniem wszystkich uczestników obozu było przygotowanie i wygłoszenie seminariów związanych tematycznie z problematyką

Białowieży i Puszczy Białowieskiej. Pracom badawczym towarzyszyły wykłady dotyczące rozszerzenia ścisłego rezerwatu w Puszczy Białowieskiej. Mieliśmy okazję poznać różne punkty widzenia dotyczące ochrony lasów nie należących jeszcze do rezerwatu ścisłego. Do szczególnie interesujących należała rozmowa z prof. dr hab. Elżbietą Malzahn z Instytutu Badawczego Leśnictwa, prowadzącą badania na terenie rezerwatu. Przedstawiła nam ona aktualną sytuację lasów w Polsce i Europie oraz ich wpływ na redukcję zanieczyszczeń.

Będąc w Puszczy Białowieskiej nie mogliśmy ominąć rezerwatu ścisłego. Zwiedzając go wysłuchaliśmy wykładu na temat

różnorodności drzewostanu, a także historii rezerwatu. Mieliśmy także niebywałą okazję dwukrotnie zobaczyć żubry żyjące na wolności. Nie chciały one jednak nawet pozować do zdjęć, nie mówiąc już o bliższym spotkaniu (niekoniecznie trzeciego stopnia).

Podczas naszego pobytu odwiedzaliśmy także okoliczne oczyszczalnie ścieków. W pierwszej kolejności zobaczyliśmy oczyszczalnię ścieków w Bielsku Podlaskim, która była w trakcie modernizacji. Mieliśmy okazję zapoznać się z wcześniejszymi planami obiektu oraz prześledzić przyczyny, dla których zostanie on zmodernizowany. Kolejną odwiedzoną przez nas oczyszczalnią ścieków był obiekt w Białymstoku. Zakład ten zajmuje powierzchnię 50 ha i jest jednym z najlepiej w kraju wyposażonych w urządzenia sterujące. Atrakcją była możliwość obejrzenia ze szczytu komór fermentacyjnych terenu obiektu, a także panoramy miasta. Po wizycie w Białymstoku przeszedł czas na oczyszczalnię w Białowieży, gdzie zapoznaliśmy się z jej skrajnie nieodpowiednią gospodarką osadową. Z podobnych powodów dużą sensację wywołała oczyszczalnia w Hajnówce. Zastosowano tam klasyczny układ technologiczny – reaktory SBR. Mieliśmy szczęście, że jeden z nich był w trakcie remontu, więc mogliśmy zajrzeć do środka.

W trakcie badań laboratoryjnych przeprowadziliśmy analizę osadu czynnego z odwiedzanych przez nas oczyszczalni ścieków w Białymstoku, Hajnówce, Bielsku Podlaskim i Białowieży. Analizowaliśmy skład fizyczno-chemiczny wody z rzeki Narewki. Zajmowaliśmy się także badaniem makrobezkręgowców w pobranych próbach i różnorodnymi formami organizmów żyjących w strefie przydennej.

Ponadto – na przykładzie zbiornika zaporowego Siemianówka – zapoznaliśmy się z problemami i trudnościami, jakie sprawia eksploatacja obiektów hydrologicznych tego typu. Mieliśmy okazję przyjrzeć się zbiornikowi, a także wysłuchać w terenie wykładu jednego z nielicznych specjalistów

od biomanipulacji ekosystemów wodnych – prof. A. Górniaka z Zakładu Hydrobiologii Instytutu Biologii Uniwersytetu Białostockiego.

Podczas naszego pobytu w Białowieży nawiązaliśmy kontakt z młodzieżą uczącą się w Technikum Leśnym. Dzięki niej byliśmy, m.in. na rykowisku jeleni i – podczas wycieczek

rowerowych – w okolicach nieuczęszczanych przez zwykłych turystów. Zobaczyliśmy tajemnicze Miejsce Mocy (nikt do końca nie wie, na czym polega jego tajemniczość, a nasza wizyta uczyniła je zapewne jeszcze bardziej tajemniczym) oraz niezwykle atrakcyjne przejście graniczne z Białorusią (oddzielone 3-metrową siatką z drutem kolczastym, na wypadek, gdyby ktoś miał zamiar obejrzeć białoruskie drzewa o istotnym znaczeniu strategicznym). Wieczorami urządaliśmy wspólne ogniska przy piwie i muzyce z wykorzystaniem własnoręcznie przywiezionej gitary. Dobry humor nas nie opuszczał nawet w chwilach przeziębienia. W momentach krytycznych – ku pokrzepieniu ciała i duszy – kosztowaliśmy grzańca ze słynnej miejscowej lipowo-miodowej nalewki. Chorzy – by wyzdrowieć, zdrowi – by nie zachorować.

Mieliśmy także okazję spróbować tamtejszych potraw. Niewątpliwym hitem okazała się zupa z opieniek i kiszka ziemniaczana. Odwiedziliśmy także słynny w całej Polsce bar „U Wołodii”.

Na zakończenie przygotowaliśmy ognisko, podczas którego wygłosiliśmy ostatnie referaty seminaryjne.

Dzisiaj wracając myślą do tego interesującego pobytu chcielibyśmy wyrazić wdzięczność wszystkim osobom, które nam umożliwiły ten wyjazd. Przede wszystkim pragniemy podkreślić zaangażowanie śp. prof. Krzysztofa Bartoszewskiego. Dzięki jego długoletnim staraniom na naszym wydziale trwa tradycja obozów naukowych. Za finansowe wsparcie przedsięwzięcia dziękujemy także mgr Andrzejowi Ostoi-Soleckiemu z Samo-

dzielnej Sekcji ds. Studenckich. Największe podziękowania należą się naszym opiekunom: dr T. Małgorzacie Traczewskiej i dr Andrzejowi Biłkowi – za niezmierną wytrwałość i pomoc.

Jeśli będziecie mieli okazję, by odwiedzić krainę żubrów, skorzystajcie z niej koniecznie. My będziemy miło wspominać ten wyjazd przez wiele lat.

„Zbliża się kres tej piosenki, dziękujemy za udreki. Fakt – wspaniale nam tam było! Szkoda, że już się skończyło.”

*Studenci V roku
Wydziału Inżynierii Środowiska*

*) autor artykułu ma na myśli studentów Gospodarki Odpadami

XIV LO najlepsze w Polsce

Wrocławskie XIV Liceum Ogólnokształcące im. Polonii Belgijskiej zostało laureatem przeprowadzonego przez „Rzeczpospolitą” i miesięcznik „Perspektywy” plebiscytu, którego celem było wyłonienie najlepszej szkoły średniej w Polsce. Wysokie miejsca w tym rankingu zajęły również V LO im. Jakuba Jasińskiego we Wrocławiu i II LO im. Hugona Kołłątaja w Wałbrzychu. 13 stycznia br. wojewoda wrocławski Ryszard Nawrat wraz z kuratorem Stanisławem Łopatowskim spotkali się w Urzędzie Wojewódzkim z dyrektorami tych szkół, aby im osobiście pogratulować i wręczyć dyplomy. Była to też okazja do rozmowy o sprawach związanych z oświatą.

Dyrektor wrocławskiego XIV LO Aleksander Dobrzycki bardzo sobie ceni współpracę ze środowiskiem akademickim Wrocławia. Przypomniawszy, że jego szkoła od wielu lat współpracuje z wyższymi uczelniami, a przede wszystkim z Politechniką Wrocławską, która m.in. była fundatorem nowoczesnych gabinetów fizycznych. XIV LO wraz z naszą uczelnią, jako pionierzy, przez 3 lata wspólnie przeprowadzali egzaminy maturalne i wstępne. To głównie spośród uczniów tej szkoły rekrutowali się kiedyś głównie uczestnicy studium *Talent*, którego koncepcja została opracowana z ówczesnym dziekanem WPPT prof. Aleksandrem Weronem i które było rewelacją

na skalę ogólnopolską. Ta jedyna w swoim rodzaju twórcza inicjatywa utrzymała się do dzisiaj. Przeszło siedemdziesiąt procent absolwentów *czternastki* wybrało studia na PWr. Nie tylko dostawali się na wymarzone kierunki, ale sprawdzali się też jako studenci. „Każdy rektor PWr, którego miałem przyjemność znać, umiał to docenić. Po 25 latach jestem uczuciowo związany z tą uczelnią.” – mówi dyrektor Dobrzycki

Uczniowie XIV LO często jednocześnie realizują program szkolny i chodzą na wykłady – nie tylko w ramach studium *Talent*, ale i na akademickie. Zaliczają I i II rok. Liceum od 25 lat współpracuje z Uniwersytetem Wrocławskim w zakresie kształcenia chemicznego, a jego uczniowie odbywają zajęcia w Instytucie Chemii UWr. Mimo wielu problemów ten eksperyment oceniany jest pozytywnie, a jego dorobek jest wspaniały. Utrzymywane są również kontakty merytoryczne z Akademią Rolniczą i Akademią Ekonomiczną.

Kurator Stanisław Łopatowski stwierdził: „Szkoła ma od lat wypracowany system pracy z młodzieżą zdolną, współdziała tu skutecznie z profesorami z UWr i PWr. System ten opiera się na tworzeniu wewnętrznych warunków, niekoniecznie bazowych, które rozwijają ambicje nauczycieli. Tacy pedagodzy wiedzą, jak szukać talentów i chcą je rozwijać. Nie szczędzą na to swoich sił i czasu”.

Nam pozostaje jedynie pogratulować *czternastce* i mieć nadzieję, że inne szkoły skorzystają z jej doświadczeń. (hw)

prezentant Strzelca Legnica, od 1997 r. jest członkiem Kadry Narodowej w Łucznictwie (obecnie jest na pierwszym miejscu). Przygotowuje się do Olimpiady „Ateny 2004” (treningi minimum sześć razy w tygodniu).

Jego przygoda z łucznictwem zaczęła się w kwietniu 1993 roku. Z zabawy przekształciła się z czasem w profesjonalne podejście do tego sportu.

Do jego ważniejszych osiągnięć należy zaliczyć:

- 6 miejsce na Mistrzostwach Europy Seniorów OULU FINLANDIA 07.2002,
- 11 miejsce na Halowych Mistrzostwach Europy Seniorów ANKARA Turcja 03.2002,
- 10 miejsce na Grand Prix Europy, PO-REC Chorwacja 05.2002,
- złoty medal podczas Halowych Mistrzostw Polski Seniorów, Nowa Ruda 2002,
- 30 miejsce na Mistrzostwach Świata, Pekin Chiny 09.2001,
- 21 miejsce na Mistrzostwach Europy Seniorów ANTALIA Turcja 06.2000,
- wicemistrzostwo Europy Juniorów, Wielka Brytania 1999.

Jest rekordzistą Polski i Europy.

Paulina Torończak – studentka I roku Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego, reprezentuje barwy Burzy Wrocław, należy do Kadry Narodowej Junierek w Łucznictwie. Trenuje od siedmiu lat. Zdobyła złoty medal indywidualnie podczas Mistrzostw Polski Junierek rozegranych w dniach 26-28.07.2002 w Żółędowie. Zajęła też I miejsce w Mistrzostwach Dolnego Śląska w 2002 r., I w Rundzie Pucharu Polski, a w 2001 r. – III miejsce zespołowo w Mistrzostwach Europy w Łucznictwie. Przygotowuje się do Mistrzostw Polski Seniorów, które odbędą się w lutym br.

Piotr Mozola – student III roku Wydziału Elektroniki, jest członkiem klubu Agros w Zamościu, w latach 2000 i 2001 był w Kadrze Narodowej Seniorów. Trenuje od jedenastu lat. Kilkrotnie drużynowo zdobywał medale na Mistrzostwach Polski. W tej chwili postawił większy nacisk na stu-

Złote strzały studentów Politechniki Wrocławskiej

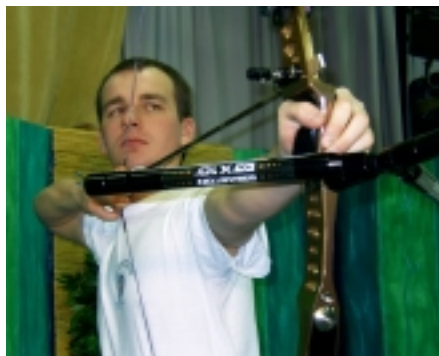
Do redakcji „Pryzmatu” przyszedł list od dyrektora Instytutu Fizyki PWr prof. dr hab. Ryszarda Poprawskiego, który pisze: „Jako członek Centralnej Grupy Sędziów Polskiego Związku Łuczniczego (PZŁucz) pod koniec roku otrzymuję Komunikaty PZŁucz, w których znajduje się podsumowanie mijającego sezonu. Lektura tegorocznego Komunikatu skłoniła mnie do poinformowania społeczności Politechniki Wrocławskiej o sukcesach naszych studentów na torach łuczniczych w kraju i poza jego granicami.

Jak widać, studia w Politechnice Wrocławskiej nie przeszkadzają w osiąganiu sukcesów sportowych. Jestem pewien, że nasi studenci osiągają znaczące sukcesy w wielu dziedzinach życia, które warte są szerszego rozpropagowania. Czyż nasza młodzież nie jest wspaniała!?”

Ci wspaniali łucznicy, o których pisze prof. R. Poprawski to:

Jacek Proć – student II roku Wydziału Mechanicznego Filii PWr w Legnicy, re-

diowanie, ale nie zaniedbuje treningów. Ma uprawnień instruktorskie.

Michał Fedorowski – student IV roku Wydziału Mechanicznego, reprezentuje

J. Proć i M. Fedorowski (po prawej) na podium

Agros – Zamość. Trenuje od 10 lat. Zdobył srebrny medal (drużynowo) podczas Halowych Mistrzostw Polski Seniorów w Nowej Rudzie. Był uczestnikiem Mistrzostw Świata Juniorów, podczas których uzyskał drużynowo IV miejsce. Wywalczył srebrny medal w zawodach o Puchar Polski w 1998 r. W latach 1997 i 1998 uczest-

niczył w Pucharze Europy. W swoim klubie został uznany za sportowca 25-lecia.

Jak widać, ci młodzi ludzie mogą się pochwalić dużymi sukcesami i mogliby przekazać swoje doświadczenia studentom naszej uczelni zainteresowanym uprawianiem tego sportu.

Kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu mgr Jerzy Biezuński zapytany o możliwości wprowadzenia łucznictwa do oferty zajęć studenckich podszedł do tej propozycji życzliwie, ale jednocześnie zauważył, że dyscyplina ta wymaga odpowiednio zabezpieczonego obiektu, zatrudnienia instruktorów z uprawnieniami oraz zapewnienia sprzętu treningowego (łuki, tarcze, strzały). Czyli jak zwykle konieczne są pieniądze.

Natomiast w przypadku zainteresowania co najmniej kilkunastoosobowej grupy osób uprawianiem łucznictwa pod kątem sportowym być może istniałaby możliwość powołania takiej sekcji przy AZS. Jednak, jak wyjaśnił nam wiceprezes tego klubu Dariusz Cieślak, mogłaby to być na początek jedynie sekcja sportowo-rekreacyjna. Stworzenie sekcji wyczynowej wymaga bowiem dłuższego czasu i większego zaangażowania oraz spełnienia odpowiednich warunków zarówno przez klub sportowy jak i zainteresowanych, a także zapewnienia odpowiednich środków finansowych.

Niestety w ramach kalendarza Mistrzostw Polski Szkół Wyższych i Ligi Międzyuczelnianej nie ma żadnych zawodów w łucznictwie, a to nie ułatwia propagowania tej dyscypliny wśród studentów.

Prof. Ryszard Poprawski, jak i jego syn Wojciech (doktorant na Wydziale Mechanicznym) są członkami Centralnej Grupy Sędziów PZŁucz. Mgr inż. Wojciech Poprawski jest nawet kandydatem PZŁucz na sędziego FITA (Międzynarodowej Federacji Łuczniczej).

Antalia, Turcja – Grand Prix Europy, czerwiec 2002. Trzeci od lewej Jacek Proć.

NA WYDZIAŁACH

ARCHITEKTURA

18 grudnia 2002 r. na posiedzeniu Rady Wydziału przedłużono mianowanie prof. dr hab. Elżbiety Trockiej-Leszczyńskiej na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

- Wszczęto przewod habilitacyjny dra inż. arch. Rafała Czernera, który przedstawił rozprawę habilitacyjną „Zabudowy rynków. Średniowieczne bloki śródmiejowe wybranych dużych miast Śląska”. Wyznaczono recenzentów pracy i dorobku naukowego kandydata.

- Przyjęto pracę doktorską mgr arch. Olega Mycaka i wyznaczono termin jej publicznej obrony.

- Wszczęto przewody doktorskie:
 - mgr inż. arch. Kamili Ostaszewskiej pt. „Architektura kina: tendencje i przemiany funkcjonalne. Znaczenie i symbole”,

- mgr inż. arch. Magdaleny Lewickiej pt. „Przekształcenia architektury obiektów straży pożarnych miast Dolnego Śląska”,

- mgr inż. arch. Bartosza Żmudy pt. „Brama – symbolika, funkcja, forma, konstrukcja”,

- mgr inż. arch. Tomasza Maziarza pt. „Próba określenia modelu wielofunkcyjnej sali do sztuk walki. Między tradycją a współczesnością”.

Wyznaczono promotorów tych prac.

- Ogłoszono konkurs na stanowisko adiunkta w Zakładzie Kształtowania Środowiska.

- Wybrano komisję Rady Wydziału ds. nagród, medali i odznaczeń.

BUDOWNICTWO LĄDOWE I WODNE

16 października 2002 r. na posiedzeniu Rady Wydziału odbyło się kolokwium habilitacyjne dra inż. Dariusza Łydzby, adiunkta w I-10. Nadano mu stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie *budownictwo*, w specjalności *mechanika gruntów i skal (geomechanika)*.

23 października wszczęto postępowanie o nadanie tytułu naukowego profesora drowi hab. Cezaremu Madryasowi, prof. PWr, i wyznaczono dorobku naukowego kandydata.

- Wszczęto przewod habilitacyjny dra inż. Jana Bienia, adiunkta w I-14 i wyznaczono recenzentów rozprawy habilitacyjnej i dorobku naukowego kandydata.

Dokończenie na stronie 46

NA WYDZIAŁACH*Dokończenie ze strony 45*

- Postanowiono mianować dra inż. Krzysztofa Gawrona na stanowisko adiunkta w Zakładzie Metod Projektowania i Realizacji Budowli.

- Postanowiono powierzyć niektóre zajęcia dydaktyczne specjalistom spoza uczelni, a także uczestnikom studiów doktoranckich, pracownikom naukowo-technicznym oraz pracownikom inżynierjno-technicznym.

27 listopada na posiedzeniu Rady Wydziału JM Rektor PWr prof. Tadeusz Luty wręczył pracownikom naukowo-dydaktycznym dyplomy nagród rektorskich.

- Powołano komisję do przeprowadzenia publicznej obrony pracy doktorskiej mgra inż. Jarosława Rybaka.

- Powołano komisje ds. postępowań nostryfikacyjnych dotyczących uznania dyplomów i tytułów zawodowych uzyskanych za granicą.

- Ustalono zasady rekrutacji na I rok studiów dziennych magisterskich i wieczornych inżynierskich w roku akademickim 2003/2004.

- Powołano komisję ds. jakości nauczania.

18 grudnia Rada Wydziału poparła wniosek o nadanie tytułu naukowego profesora drowsi hab. inż. Cezaremu Madryasowi, prof. PWr.

- Powołano komisje do postępowania o nadanie tytułu naukowego profesora oraz przedłużenia mianowania na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

- Nadano stopień doktora nauk technicznych mgrowi inż. Jarosławowi Rybakowi. Postanowiono też wyróżnić jego rozprawę nagrodą JM Rektora.

- Ogłoszono konkursy na stanowiska: adiunkta w Zakładzie Materiałów Budowlanych I-2 i starszego wykładowcy w Zakładzie Wytrzymałości Materiałów (I-14) oraz powołano komisje konkursowe.

CHEMIA

16 października 2002 r. na posiedzeniu Rady Wydziału odbyła się prezentacja struktur organizacyjnych Instytutów Wydziału Chemicznego. Zatwierdzono obsadę stanowisk kierowników zakładów naukowo-dydaktycznych.

- Powołano Wydziałową Komisję ds. Dydaktyki i Wydziałową Komisję Biblioteczną. Zmieniono skład Komisji

Dokończenie na stronie 47

Poszukiwanie partnerów do 6 PR

Osoby zainteresowane poszukiwaniem partnerów do projektów w priorytecie tematycznym IST (Information Society Technologies – Technologie Społeczeństwa Informacyjnego) 6 PR mogą skorzystać z nowego formularza poszukiwania partnerów. Formularz ten uaktualniony przez projekt ideal-ist znajduje się na stronie <http://www.ideal-ist.polsl.gliwice.pl> (tam należy wybrać „Poszukiwanie partnerów” i łącze „aktywny”).

Wypełniony on-line formularz jest kierowany przez krajowego przedstawiciela projektu ideal-ist dr Tadeusza Grabowieckiego z Politechniki Śląskiej do wszystkich partnerów projektu.

Wszelkich wyjaśnień udziela:

dr Tadeusz Grabowiecki

Projekt ideal-ist

Ekspert Krajowego Punktu Kontaktowego ds. programu IST

Instytut Elektroniki

Politechnika Śląska w Gliwicach

ul. Akademicka 16

44-100 Gliwice

e-mail: tgrab@polsl.gliwice.pl

tel.: (0-32) 237-16-65

fax: (0-32) 237-22-25

<http://www.ideal-ist.polsl.gliwice.pl>

Eksperci poszukiwani

Poszukuje się ekspertów do oceny i monitorowania projektów 6 Programu Ramowego.

Komisja Europejska opublikowała dwa konkursy (call for experts) na niezależnych ekspertów oceniających i monitorujących projekty w 6 PR (2002-2006). Pierwszy z nich adresowany jest do ekspertów indywidualnych. W drugim konkursie ekspertów zgłaszają instytucje.

Kandydaci powinni spełniać następujące warunki:

- znać język obcy,
- mieć duże doświadczenie w zakresie:
 - badań naukowych w swojej specjalności,
 - administracji, zarządzania lub oceny projektów naukowo-badawczych,
 - wykorzystania rezultatów projektów badawczych, transferu technologii i innowacji,
 - spraw „na styku” nauki i społeczeństwa (edukacja, komunikacja, ekspertyza, etyka, itp.),
 - współpracy międzynarodowej w nauce i technologii,
 - rozwoju zasobów ludzkich.

Zainteresowani proszeni są o zgłoszenie swojej kandydatury (tylko elektronicznie) pod adresem:

www.cordis.lu/experts/fp6_candidature.htm (tu: Expert Management Module) lub [\[/emmfp6.cordis.lu\]\(http://emmfp6.cordis.lu\). Eksperci, którzy byli już zarejestrowani w bazie danych CORDIS w ramach 5 PR proszeni są o ponowny wpis do bazy zgodnie z nowymi priorytetami. ✎](http://</p>
</div>
<div data-bbox=)

Oplatek seniorów

Na początku każdego roku seniorzy naszej uczelni uczestniczą w noworocznym spotkaniu organizowanym przez zarząd Koła Emerytów i Rencistów Politechniki Wrocławskiej. Tym razem odbyło się ono w 16 stycznia w klubie studenckim znajdującym się w gmachu głównym. Przewodniczący Koła doc. Bogusław Bałaziński powitał gości, wśród których byli: prorektor ds. organizacji prof. Ernest Kubica, przewodniczący NSZZ „Solidarność” dr Ryszard Wroczyński, przewodniczący Przedstawicielstwa Pracowniczego mgr Mariusz Wojtyszyn, reprezentująca ZNP Anna Kałka, kierownik ZUS inż. Kazimierz Pabisiak oraz proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusa ks. Jacek Falkowski.

W imieniu Rektora PWr i własnym życzeniu składał zebrany prof. Ernest Kubica, do którego zadań należą m. in. sprawy emerytów i rencistów. Prorektor podkreślił, że to właśnie oni są twórcami Politechniki Wrocławskiej i stanowią jej fundamenty. Mają oni swój wkład w dobrą sławę PWr uważanej za jedną z najlepszych w Polsce, a w ocenie studentów – za najbardziej przyjazną szkołą wyższą. Prorektor zapewnił seniorów, że władze naszej uczelni robią wszystko, aby była coraz piękniejsza i cieszyła się jeszcze większą sławą. Życzył zebranym niezmiennej pogody ducha i częstych spotkań w murach PWr.

Ks. J. Falkowski, który już po raz trzeci uczestniczył w oplatekowym spotkaniu emerytów, w swoim wystąpieniu polemizował z powiedzeniem, że „Wszystko się Bogu udało, tylko starość się nie udało”. Jego zdaniem właśnie w tym czasie można dokonać podsumowania tego, co się już zrobiło i pomyśleć o tym, co jeszcze możemy zrobić – ale w oparciu o Chrystusa. Życzył zebranym, aby nigdy nie byli samotni i żeby zawsze wokół nich byli ludzie czyniący dobro i niosący pomoc w potrzebie, by mogli cieszyć się odpoczynkiem i dzielić się własnymi doświadczeniami życiowymi z młodym pokoleniem. Wręczając każdemu z uczestników spotkania obrazek z wizerunkiem Chrystusa Miłosiernego z tekstem koronki do Miłosierdzia Bożego proboszcz wyraził przekonanie, że to miłosierdzie jest potrzebne światu, by się opamiętał.

Po oficjalnych wystąpieniach nastąpiło wzajemne składanie życzeń i czas na towarzyskie rozmowy, a kolędy w wykonaniu kwartetu muzycznego z wrocławskiej Akademii Muzycznej sprzyjały świątecznemu nastrojowi. ✎

„Przepraszam, czy to wampiry?...”

9 stycznia odbyło się zebranie założycielskie Koła Honorowych Krwiodawców przy Politechnice Wrocławskiej. Stawiło się na nie 15 osób, głównie studentów Wydz. Mechanicznego, Chemii, PPT, Elektroniki i dwóch pracowników (w tym cztery kobiety). „Akuszerem” Koła jest dr Ludomir Jankowski – niezmordowany propagator idei krwiodawstwa na naszej uczelni. Zgodnie ze Statutem PCK wybrano Zarząd Koła, którego prezesem został student Andrzej Maj z Wydz. Mechanicznego.

Głównym celem Koła jest zwiększenie skuteczności pomocy ludziom potrzebującym. Co roku, w miarę rozwoju nowych metod leczenia zwiększa się zapotrzebowanie na krew, a jej zapasy stale są niewystarczające. W dzisiejszej sytuacji służby zdrowia zdarza się, że szpitale żądają od rodziny chorego dostarczenia odpowiedniej ilości krwi z danej grupy, lub uiszczenia za nią opłaty. Politechnika jest na tyle dużym skupiskiem ludzi, że przy odpowiedniej bazie danych w takich sytuacjach można by organizować skuteczną pomoc. Idee honorowego krwiodawstwa są u nas wciąż mało popularne. Aby zmienić ten stan rzeczy, NZS organizowało jesienią na wielu uczelniach w Polsce tzw. „Wampiriady”, czyli trzydniowe akcje honorowego oddawania krwi. Następna ich edycja odbędzie się w końcu marca 2003 r. Może w nich wziąć udział każdy zdrowy człowiek w wieku od 18 do 60 lat. Wszyst-

kich, którzy chcieliby należeć do nowo założonego koła, prosimy o kontakt z Andrzejem Majem e-mail: amajek@o2.pl lub Krystyną Malkiewicz malkk@pwr.wroc.pl z redakcji „Pryzmatu”. (km)

Otrzęsiny u Architektów

W dniu 29 listopada 2002 r. miała miejsce tradycyjna impreza Wydziału Architektury PWr – **Otrzęsiny** studentów I roku. Jak co roku zabawę zorganizowała w budynku przy ul. Prusa grupa studentów związanych z samorządem wydziałowym. Do dyspozycji było całe skrzydło „zaczyska”. Tym razem o dusze niewinnych studentów starły się moce niebios i piekiel. Polem bitwy były kondygnacje wydziału – od czeluści piekielnych piwnic do niebiańskich wyżyn auli na III piętrze.

Pierwszorocznicy, oznaczeni znamieniem *cattusa* przy wejściu, nie mieli prawa wstępu na wyżyny. Do rozpoczęcia ceremonii czekali na sygnał rozpoczęcia w czeluściach tartaru (parteru) pilnowani przez zastępy niebieskie i piekielne hordy.

Wreszcie po niecierpliwym oczekiwaniu poprowadzeni zostali przez kapłanki i druidów przez wszystkie poziomy ku sferom najwyższym, gdzie oczekiwali już na nich mistrzowie ceremonii – pani dziekan Elżbieta Trocka-Leszczyńska wraz ze swoim dworem: prodziekanami oraz prorektorami PWr. Ceremonię prowadził student II roku Architektury – Kacper Kaczmarek.

Dokończenie na stronie 50

Wampiry na balu u architektów?

Fot. Jerzy Hutnik

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 46

Egzaminów Dyplomowych dla specjalności *Chemia Środowiska*.

- Po zapoznaniu się z problemami związanymi z obsługą dydaktyki w I-30, które przedstawił prof. Juliusz Sworakowski, zaakceptowano propozycję finansowania dodatkowych dwóch etatów asystenta w I-30 do prowadzenia zajęć dydaktycznych na specjalności *Inżynieria Nośników Informacji*. Jeden z etatów będzie finansowany przez Wydział Chemiczny, a drugi – przez Wydział PPT.

- Wszczęto postępowania kwalifikacyjne: o nadanie tytułu naukowego profesora nauk chemicznych dr hab. inż. Władysławie Mulak oraz o nadanie tytułu naukowego profesora nauk technicznych drowi hab. inż. Jackowi Machnikowskiemu.

- Postanowiono wystąpić do JM Rektora PWr o powołanie dr hab. inż. Mirosława Millera na stanowisko profesora nadzwyczajnego PWr.

- pozytywnie zaopiniowano wnioski o zatrudnienie prof. dra hab. Mariana Kochmana na etacie naukowo-badawczym w Instytucie Chemii Organicznej, Biochemii i Biotechnologii w wymiarze 1 etatu na okres 1 roku.

Na zakończenie obrad dziekan poinformował Radę, iż Centralna Komisja ds. Tytułów Naukowych i Stopni Naukowych nadała tytuły profesorów drowi hab. inż. Stanisławowi Kucharskiemu i drowi hab. inż. Andrzejowi Sokalskiemu, a stopień naukowy doktora habilitowanego – drowi Józefowi Hoffmannowi.

27 listopada Rada Wydziału poświęciła początek posiedzenia wspomnieniom o zmarłym 8 listopada 2002 r. drze hab. Zbigniewie Zboińskim. Chwilą milczenia uczczono Jego pamięć.

- Jednomyślnie zaakceptowano projekt „Zasad rekrutacji na studia na Politechnice Wrocławskiej na rok akademicki 2003/2004” z 7 listopada 2002 r. i ustalono kryteria naboru na Wydział Chemiczny.

- Prodziekan prof. Danuta Żuchowska przedstawiła aktualny stan na studium doktoranckim, szczegółowo omawiając zasady przyznawania i przedłużania stypendiów doktoranckich.

- Zapoznano się z działalnością Komisji Rady ds. Nauki i Rozwoju Kadry

Dokończenie na stronie 48

NA WYDZIAŁACH*Dokończenie ze strony 47*

Naukowej, Wydziałowej Komisji ds. Dydaktyki oraz Wydziałowej Komisji Bibliotecznej.

- Wniosek o włączenie Biblioteki I-13 do struktury Biblioteki W-3 zyskał poparcie rady.

- Przyjęto rozliczenie zlecenia nr 331106 „Rozwój kadry naukowej w dziedzinie chemii polimerów” realizowanego w ramach badań własnych Wydziału Chemicznego.

- Udzielono poparcia wnioskowi komisji o nadanie dr hab. inż. Marii Cieślak-Golonce i dr hab. inż. Marii Szostak tytułów naukowych profesorów nauk chemicznych.

- Powołano komisję do wszczęcia postępowania o nadanie dr hab. inż. Szczepanowi Roszakowi tytułu naukowego profesora.

- Poparto wniosek dziekana o przedłużenie zatrudnienia mgr Bożeny Frąckowiak na stanowisku asystenta naukowo-badawczego w I-4 i mgra inż. Ireneusza Szyszki na stanowisku referenta technicznego w I-3 do 31.12.2003 r.

Na zakończenie obrad dziekan omówił bieżącą działalność wydziału.

**ELEKTRONIKA
MIKROSYSTEMÓW I FOTONIKA**

10 września 2002 r. na posiedzeniu Rady Wydziału dopuszczono dra inż. Marka Tłaczałę do kolokwium habilitacyjnego.

- Wszczęto przewód habilitacyjny dra inż. Jana Dziubana i wyznaczono recenzentów rozprawy habilitacyjnej kandydata.

- Poparto wniosek o powołanie prof. dra hab. inż. Kazimierza Friedla na stanowisko profesora zwyczajnego.

30 września odbyło się kolokwium habilitacyjne dra inż. Marka Tłaczały.

- Dopuszczono dra inż. Jana Dziubana do kolokwium habilitacyjnego.

- Wybrano kandydatów do Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych.

16 października wszczęto przewód habilitacyjny dra inż. Marka Błahuta i wyznaczono recenzentów rozprawy habilitacyjnej kandydata.

6 listopada Rada Wydziału wyznaczyła recenzentów rozprawy doktorskiej mgra inż. Krzysztofa Małeckiego i wyznaczono zakres egzaminów doktorskich.

Dokończenie na stronie 49

*Zaproszenie na odczyt***„Mobbing
na Politechnice Wrocławskiej?”**

Mobbing jest to bezpodstawne, uporczywe i powtarzające się dręczenie pracownika przez przełożonych lub współpracowników; wywieranie na niego przemocy psychicznej lub społecznej. Mobbing jest stosowany zwykle wobec jednostki, rzadko wobec grupy pracowników, co powoduje u osoby prześladowanej poczucie osamotnienia, bezsilności i odrzucenia przez grupę. Uprawianiu mobbingu sprzyja nie zrównoważony rynek pracy, istnienie wielkiego bezrobocia oraz tzw. przerosty zatrudnienia, kiedy pracodawca, nie mogąc zwolnić pracownika z przyczyn formalnych, ucieka się do stosowania wobec niego presji psychicznej, aby sam usunął się z pracy. Najczęściej jednak mobbing wynika z nieumiejętności kierowania ludźmi lub ze złej woli przełożonych. W warunkach rynku pracodawcy indywidualne prawa pracownicze i prawa człowieka w miejscu pracy mogą być drastycznie łamane i to przy obojętności związków zawodowych i opinii społecznej.

Pracownik poddany presji psychicznej najczęściej nie wie, jak może się bronić, do kogo zwrócić się o pomoc. Zadręcza sam siebie, swoich najbliższych lub bezskutecznie szuka pomocy – nawet u lekarza.

We Wrocławiu powstało Krajowe Stowarzyszenie Antymobbingowe (KSA), które:

- organizuje spotkania indywidualne i grupowe, podczas których osoby mobbingowane mają możliwość przedstawienia swojego problemu i uzyskania życzliwej porady psychologicznej lub prawnej;
- ujawnia zjawisko mobbingu ze szczególnym uwzględnieniem mobbingu wobec kobiet, prowadzi w tym kierunku badania, publikuje ich wyniki i nagłaśnia problem mobbingu w środkach masowego przekazu, współpracuje w tym zakresie z innymi organizacjami;
- prowadzi działalność oświatową: uczy, jak radzić sobie ze złym i niesprawiedliwym traktowaniem przez przełożonego lub współpracowników, doradza pracodawcom, jak unikać lub rozwiązywać konflikty z pracownikami, uczy asertywności;
- pracodawców na rzecz osób mobbingowanych, dąży do ustawowego uregulowania walki z mobbingiem w pracy na wzór innych krajów rozwiniętych.

Instytut Organizacji i Zarządzania PWr

wspólnie z

Krajowym Stowarzyszeniem Antymobbingowym

zaprasza na

odczyt o problemie mobbingu,

który odbędzie się

13 lutego w sali 107 C-7 o godz. 15.30.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych, a szczególnie pracowników z działów administracji, służb bibliotecznych PWr i pracowników pomocniczych. Jeśli źle traktują Cię w pracy, albo widzisz to zjawisko u innych, to przyjdź, posłuchaj. Pomóż sobie i innym.

W imieniu organizatorów odczytu

dr Tadeusz Stalewski (I-23).

Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej

poleca najnowsze publikacje:

- *Anyons, Braid Groups, Composite Fermions, and Fractional Quantum Hall Systems*, 179 s. (fizyka) praca zbiorowa, 10 zł
- BAGIŃSKI Eugeniusz (red.), *Wrocław oraz miasta i niektóre obszary województwa dolnośląskiego w wynikach badań socjurbanistycznych*, 134 s. (architektura) monografia, 14 zł
- BORYS Franciszek, *Przedsięwzięcia techniczno-ekonomiczne. Metodyka organizacji i zarządzania*, 201 s. (ekonomia i zarządzanie) monografia, 16 zł
- CZERNER Rafał: *Zabudowy rynków. Średniowieczne bloki śródrzynek wybranych dużych miast Śląska*, 189 s. (architektura) monografia, 16 zł
- DANIŁOWICZ Czesław, NGUYEN Ngoc Thanh, JANKOWSKI Łukasz, *Metody wyboru reprezentacji stanu wiedzy agentów w systemach multiagenckich*, 115 s. (informatyka) monografia, 11 zł
- KOSMULSKA-BOCHENEK Elżbieta, *Wymiana informacji w heterogenicznych systemach sieciowych*, 216 s. (informatyka) monografia, 18 zł
- ŁUKOWICZ Mirosław (red.), *Układy logiczne. Ćwiczenia laboratoryjne*, 212 s. (elektronika) dydaktyka, 18 zł
- MARTAN Lesław, *Rachunek efektywności rzeczowych przedsięwzięć inwestycyjnych*, 91 s. (organizacja i zarządzanie) monografia, 9 zł
- OSADA Edward, *Geodezja*, wyd. II rozszerzone (Podręcznik elektroniczny w Mathcadzie 2001 i), 461 s. + płyta CD (geotechnika) podręcznik, 34 zł
- RUTKOWSKA Małgorzata, *Towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych w ubezpieczeniach zdrowotnych*, 118 s. (ekonomia) monografia, 10 zł
- SUSKI Marian, *Wspomnienia*, 222 s. (inne) 15 zł
- ŚLÓDERBACH Zdzisław, *Wybrane zagadnienia mechaniki gięcia łuków gładkich rurociągów*, 218 s. (mechanika) monografia, 17 zł
- URBANIK Jadwiga, *Wrocławska wystawa Werkbundu WUWA 1929*, 343 s. (architektura) monografia, 35 zł
- WASZKIEWICZ Jan, *Od komunikacji do wspólnoty*, 261 s. (nauki społeczne) monografia, 19 zł

Konferencje

- *II Sympozjum Centrum Biomonitoringu, Biotechnologii i Ochrony Ekosystemów Dolnego Śląska*, 248 s. (ochrona środowiska), 19 zł
- *IV Ogólnopolska konferencja „Internet-Wrocław 2002”*, 287 s. (elektronika), 20 zł
- *Zintegrowany Rozwój Produktu i Procesów Produkcyjnych. Integrated Product and Process Development*, 308 s. (mechanika), 20 zł.

Wtorki w Klubie Seniora

LUTY 2003

- 11.02.03** – Klub Seniora C-9, godz. 15.00
„Mały Władzio – Król Kurierów” – mgr C. Biegańska
- 18.02.03** – Klub Pracowniczy A-1, godz. 11.00
„Hugo Steinhaus we wspomnieniach” – prof. Aleksander Weron
- 25.02.03** – Klub Pracowniczy A-1, godz. 15.00
„Co teolog myśli o jedności Europy?” – ks. prof. Roman Rogowski
- organizator – dr Izabela Hudyma*

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 48

20 listopada odbyło się kolokwium habilitacyjne i wykład habilitacyjny dra inż. Jana Dziubana. Kandydatowi nadano stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu elektroniki.

- Poparto wnioskiem o powołanie dr hab. Danuty Kaczmarek na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

MECHANICZNO-ENERGETYCZNY

27 listopada 2002 r. Rada Wydziału wyznaczyła recenzentów dorobku naukowego dra hab. inż. Tomasza Węgrzyna, który ubiega się o stanowisko profesora nadzwyczajnego.

- Postanowiono wystąpić do Senatu PWt z wnioskiem o powołanie na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym kierunku studiów *Energetyka*.

- Postanowiono powołać Wydziałowy Zakład Inżynierii Lotniczej.

- Postanowiono zatrudnić mgra inż. Andrzeja Gronczewskiego i mgra inż. Romana Rózieckiego na stanowiskach starszych wykładowców na okres jednego roku.

- Powołano specjalność *Inżynieria lotnicza* na kierunku *Mechanika i budowa maszyn*. 📌

FILIA WAŁBRZYSKA

17 grudnia 2002 r. odbył się świąteczny turniej halowej piłki nożnej zorganizowany przez SWFiS. Uczestniczyło w nim 12 drużyn, w tym drużyna „Dyrektor i spółka”. Zwyciężyła drużyna z III r. Wydziału Mechanicznego w składzie: Sławomir Gućwa, Arkadiusz Legan, Łukasz Michalski, Kamil Stoksik.

18 grudnia 2002 r. pracownicy i studenci Filii uczestniczyli w wieczorze wigilijnym.

31 grudnia 2002 r. studenci zorganizowali bale sylwestrowe w klubach „Absurd” i „Żak”.

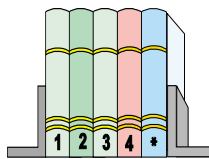
13 stycznia 2003 r. dyrektor Filii uczestniczył w spotkaniu noworocznym zorganizowanym przez prezydenta Wałbrzycha w Zamku Książ.

15 stycznia 2003 r. dyrektor Filii zwyciężył w plebiscycie „Słowa Polskiego” pt. „Dzientelmen Roku 2002 Regionu Wałbrzyskiego”. 📌

KSIĄŻKI, które polecamy...

Włodzimierz Antkowiak

PODZIEMIA I WODY KRYJĄ SKARBY

Dom Wydawniczy Bellona Warszawa 2002

Dolny Śląsk to jeden z obszarów kraju, które szczególnie nadają się do poszukiwań skarbów i tajemniczych obiektów. Wiele napisano o ukrytych sztolniach, podziemnych przejściach, kryjówkach. Zaginione w końcowym okresie działań wojennych archiwalia, dzieła sztuki i kosztowności można podobno znaleźć także na Pomorzu, Warmii i Mazurach. Dotąd nie natrafiono na ślad relikwiarza św. Korduli z katedry w Kamieniu Pomorskim, kolekcji figurek z Beninu przechowywanych do wojny w Szczecinie czy najstarszego zbioru polskiego prawa zwyczajowego – Księgi Elbląskiej.

W książce wymienione są także miejsca potencjalnych znalezisk w innych regionów i epok: średniowieczny skarb z Łęczycy, szwedzkie łupy z czasów „Potopu” czy sprzęt wojskowy. Autor zestawiał w książce listę 121 miejsc, które mogą kryć takie obiekty.

A nie są to informacje bezpodstawne, ponieważ autor jest praktykiem, który sam zajmuje się takimi poszukiwaniami. Ubolewa, że władze państwowe nie wykazują dostatecznego zainteresowania ani starań na rzecz odzyskania historycznych obiektów. Urzędnicze podejście do problemu i nieprzystające do rzeczywistości przepisy to czynniki zniechęcające. Ale entuzjaści nie ustają w działaniach. Może ktoś z Państwa po lekturze wybierze się na wakacyjną wyprawę po skarby? (*mk*)

Otrzęsiny u Architektów

Dokończenie ze strony 47

Zbici w krąg kandydaci na żaków zostali poddani rytuałom otrzęsania. Grupę reprezentantów otrząsał osobiście majestat Wydziału. Każdy został „dzielony” toporkiem i przykładnicą aby nie był już topornym, ale przykładowym ☺ studentem. Na koniec wszyscy dokonali rytualnej ablucji – zmycia znamienia *cattusa*. Po dokonaniu tych obrzędów rozpoczęła się impreza, która trwała do rana.

Bawiono się przednio przy muzyce kapel o tajemniczych nazwach: Finezis, Suchy Pion, 407 Walecznych, Blind Pilot, w których skład wchodzi między innymi studenci naszego wydziału. Dwa niższe piętra były we władaniu DJ-ów. Winus, Nacho, Piter to house, efekty i transcad, Spaso oraz Synek oprócz „normalnej muzyki” wprowadzili trochę hiphopa. Kto zmęczył się igraszkami, mógł odpocząć rącząc się ucieszeniami ciała: posilić się i oczywiście ugasić „piekielne pragnienie”.

Bardzo sympatyczne było to, iż w zabawie uczestniczyła część grona dydaktycznego naszego wydziału, można było się daleko posunąć w szeroko rozumianej integracji ☺. Frekwencja przeszła najśmielsze oczekiwania, ponieważ zjawilo się ponad 600 osób. Impreza trwała do 5 rano, wszyscy świetnie się bawili i nawet o świcie żal było kończyć zabawę.

Po raz pierwszy reklamowaliśmy imprezę w Internecie – www.otrzესiny.republika.pl, gdzie na bieżąco były podawane różne informacje, a także zdjęcia po imprezie. Ponadto wspólnie z klubem Rotarakt zorganizowaliśmy dla dzieci z domów dziecka zbiórkę zabawek na Mikołaja.

Jako główny organizator chciałbym serdecznie podziękować Panu Prodzikanowi Romualdowi Pustelnikowi, który objął patronat nad imprezą, Pani Dziekan Elżbiecie Trockiej-Leszczynskiej za duże wsparcie finansowe, Panu Doktorowi Andrzejowi Poniewierce za pomoc w organizacji imprezy, a także całej grupie pomagających mi osób, bez których realizacja tego projektu nie byłaby możliwa.

(Kolorowy reportaż J. Hutnika na str.52)

Sylwester Duda

Wieczór kolęd w auli

Liczni pracownicy Politechniki przybyli 11 stycznia do auli PWr na wieczór kolęd. Zorganizowana przez Zakład Usług Socjalnych impreza odbyła się pod auspicjami JM Rektora.

Pierwszą część programu wypełnił koncert 67 chłopców Chóru Chłopców Archidiecezji Wrocławskiej „Pueri Cantores Wratislavienses” działającego pod dyktando ks. Stanisława Nowaka. Chór powstał 8 lat temu przy Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej. (Odpowiedni dekret wydał J.E. Ks. Kard. Henryk Gulbinowicz w 1994 roku.) Występują w nim chłopcy w wieku od siedmiu do czternastu lat. Po przerwie związanej z mutacją część z nich powróciła, by męskimi głosami wzbogacić jego brzmienie.

Chór ma w programie muzykę religijną i liturgiczną. Występuje w kościołach i salach koncertowych. Kilkakrotnie koncertował za granicą. Brał też czynny udział w 46 Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym (Wrocław, 1997 r., Hala Ludowa) oraz podczas kończącej go Mszy z Ojcem Św. Jest członkiem Polskiej Federacji Pueri Cantores, która należy do międzynarodowej federacji Pueri Cantores International.

W grudniu 2001 roku Chór zdobył I miejsce w eliminacjach VIII Edycji Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd i Pastoralek w Będzinie we wszystkich kategoriach. Na początku stycznia 2002 roku Chór zdobył I miejsce w finałach VIII Edycji Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd i Pastoralek w Będzinie w kategorii: „Chóry dziecięce”.

Ma w dorobku płytę kompaktową z nagraniami muzyki sakralnej.

Do chóru należy 100 chłopców – mówi ks. Nowak – ale najmłodsza grupa przygotowuje się dopiero do publicznych występów. Młodzi śpiewacy muszą opanować nie tylko umiejętność śpiewania, ale i liturgiczne teksty łacińskie.

W auli PWr „Pueri Cantores Wratislavienses” wykonali liczne polskie kolędy i pastorałki – zarówno bardzo znane i popularne, jak rzadko dziś słyszane. Ich głosy wspaniale brzmiały w repertuarze, który od wieków był wykonywany przez chóry chłopięce.

Kontrastem dla tych anielskich głosów była dalsza część koncertu, w której wystąpił „Spiritual Singers Band” pod dyktando Włodzimierza Szomańskiego. Znanemu przede wszystkim z wykonań a capella zespołowi towarzyszyła po raz pierwszy orkiestra kameralna złożona ze studentów Akademii Muzycznej. W repertuarze znalazły się tradycyjne kolędy, współczesne polskie utwory o podobnym charakterze oraz liczne pieśni o treści bożonarodzeniowej śpiewane w różnych krajach Europy i Ameryce. Część aranżacji nawiązywała do ulubionego przez zespół stylu negro spirituals, gospel, standardów jazzowych (co mniej nas cieszy, odkąd każdy piosenkarz prezentujący się w okresie zimowym w TVP uważa za swój obowiązek swingować w rytm „Przybieżeli do Betlejem” lub „Jezus malusiński”). W zestawieniu z poprzednimi wykonawcami proponowana interpretacja wydawała się także zbyt komercyjna. Dlatego korzystniejsze wrażenie robiły utwory obcojęzyczne, nie osadzone w polskiej tradycji. Nie można jednak odmówić wykonawcom talentu ani zaangażowania, zaś sam dyrygent, który dwoił się jako kierujący zespołem i orkiestrą, musiał budzić szczerzy podziw.

Bardzo miłym akcentem było rozdanie widzom przez „Spiritualsów” tekstów kolędy, którą odśpiewano na zakończenie wieczoru wspólnie.

Publiczność była bardzo zadowolona z koncertu, toteż zapewne chętnie przyjdzie na następny z cyklu koncertów organizowanych przez Akademię Muzyczną na PWr (24 stycznia, godz. 18). W programie usłyszymy wybór kolęd polskich, szwedzkich, hiszpańskich i afrykańskich, a wykonawcami będą studenci Wydziału Edukacji Muzycznej AM i chór kameralny „Consonanza” pod dyr. Marty Kierskiej-Witzak.

Warto podkreślić, że na wszystkie wymienione tu koncerty wstęp jest bezpłatny. 🎁

Puerri Cantores Wratislavienses pod dyrekcją ks. Stanisława Nowaka wykonali najpiękniejsze kolędy i pastorałki polskie.

WIECZÓR KOLED W AULI

Frekwencja świadczyła o trafnym wyborze programu.

Czy zaśpiewają kiedyś w Chórze Politechniki Wrocławskiej?

Fot. Krzysztof Mazur

Spirituals Singers Band pod dyrekcją Włodzimierza Szomańskiego wystąpił po raz pierwszy z towarzyszeniem orkiestry kameralnej. Prezentowali również angielskie, irlandzkie, amerykańskie i rosyjskie pieśni bożonarodzeniowe.

Kiedy mnie wreszcie otrząsną!

OTRZESINY U ARCHITEKTÓW

Piekielny luz

Majestat Wydziału wraz z prodziekanami i prorektorami

Toporkiem i przykładnicą, żeby nie byli toporni, ale przykładni.

Siła integracji

Przylecieli anieli i do nieba go wzięli.